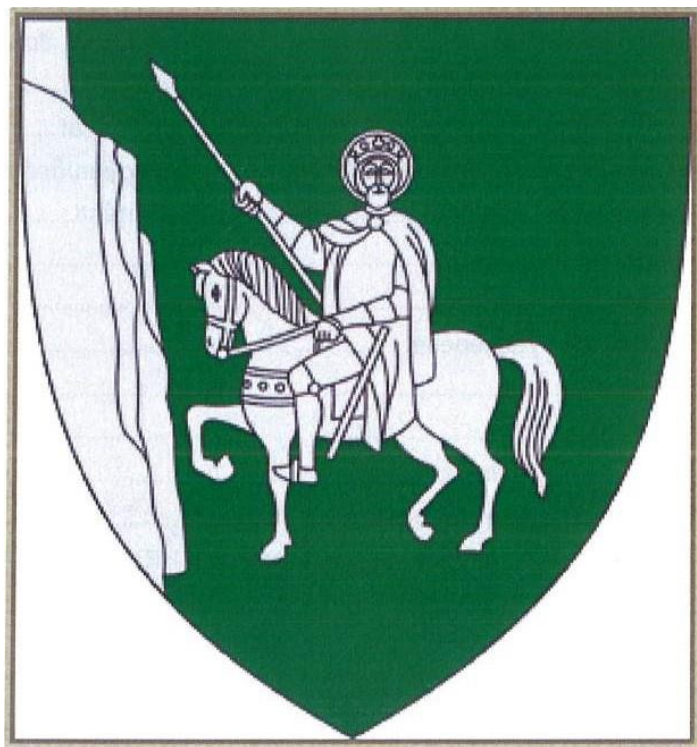

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

SZOB VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

2024 - 2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	60
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	90
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	99
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	110
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	120
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	123
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	124
1. A HEP IT részletei.....	124
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	124
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	127
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	128
3. Megvalósítás.....	133
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	133
3.2 A megvalósítás folyamata.....	133
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	136
3.4 Nyilvánosság.....	136
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	137
4. Elfogadás módja és dátuma.....	138

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Szob Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A Pest Vármegyei, Szobi járásban fekvő Szob előnyös földrajzi elhelyezkedése miatt, már az őskor óta lakott település. Városi rangot 2000. évben kapott, 14 másik településsel együtt. Neve szláv eredetű, a Sobek, Sobow név becézett formája.

Szob a Duna bal partján, az Ipoly torkolatánál fekszik, földrajzi elhelyezkedése rendkívül előnyös. A város az Ipoly és a Duna folyó mellett, a Börzsöny hegység lábánál, a magyar - szlovák határon fekszik. Budapesttől mintegy 60 km-re észak – keletre, a 12-es főút mellett elterülő kisváros.

A település története, közösségek helye visszanyúlik az őskorra, mivel minden történelmi korszakból találtak régészeti leleteket. A településről származó legrégebbi lelet kora 30-35.000 évre tehető. A régészek feltárásai a neolit, a bronzkor, és a korai vaskorból származnak. Tárgyi emlékek bizonyítják, hogy a települést emberek lakták. Az 1280. évben íródott Árpád-kori oklevélben szerepel a város maihoz hasonló (SOB) neve. Eredete nem teljesen tisztázott, csak abban van egyetértés, hogy valamilyen szláv személynévből keletkezett / Zoob, Zwb, Zob, Zub, Zoby, Szob, Szobb, majd ismét Szob / Az 1200-as években a település királyi birtok volt, és a damásdi várhoz tartozott. Az Árpád - ház kihalása után, a település sokszor cserélt gazdát, hol királyi, hol pedig egyházi vagy nemesi birtok volt. A gyakori tulajdonosváltás, és főként a törökök pusztításai miatt a település el is néptelenedett, ezért 1688. évben katolikus szlovákokat telepített be az esztergomi káptalan, amire 1720 évben újból sor került. A település felvirágzása a XIX. sz. második felétől datálható, amiben óriási szerepe volt a Luczenbacher családnak. Nagy hangsúlyt fektettek az iparosításra, több üzemet létesítettek, és működtettek. Az Ó nevékhöz fűződik az

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1872 évben alapított új népiskola, mely később fiúiskola lett, majd az 1885-ben a Páli Szent Vincéről elnevezett Leánynevelő Intézet.

Szob dinamikus ipari és mezőgazdasági fejlődését nagymértékben előmozdította a vasút 1850. évi kiépítése. A vasúttal összefüggésben említést érdemel, hogy 1883 - 1885 között Szobon volt állomásfőnök Kodály Frigyes, Kodály Zoltán édesapja is.

A város közigazgatási helyzete sokszor változott. Az államalapítástól a történeti Hont vármegyéhez tartozott közel ezer évig, majd rövid ideig Nógrád megyéhez, és 1949 óta Pest megye része. Községként, mezővárosként, járási székhelyként, kiemelt szerepű nagyközségként végezte az államigazgatási feladatokat. A 2000. július elsején kapott városi címet, mely nagy előrelépést jelent a település életében.

Forrás: <https://szob.hu/a-telepules-tortenete>

Szob város jelképei közé tartozik a címer.

A címere Anjou háromszögpajzs alakban, heraldikai zöld alapon ezüstsínű lovas a dárdájával a sziklából vizet fakaszt. A lovas Szent László glóriával ábrázolt alakja, aki szomjazó seregének fakasztja a vizet.

Forrás: <http://www.nemzetielkepek.hu/onkormanyzat-szob.shtml>

A demográfia, azaz a népesség, a népesedési folyamatok populációs szinten történő vizsgálata elengedhetetlen a helyi esélyegyenlőségi program kidolgozása során. A népességgel kapcsolatos alapvető jelenségek, tendenciák feltárásával fel lehet készülni a várható változásokra, megfelelő intézkedések kidolgozásával pedig a hátrányos helyzetű rétegek esélyei is növelhetők.

A 2000-ben városi rangot szerzett Szob népessége az 1920-as években folyamatosan emelkedett, 1930-ra megközelítette a 3500 főt. A legalacsonyabb népességszámot 1941-ben mérték, mindössze 2150 főt, 2008 óta kis eltérésekkel, de folyamatosan csökkenés tapasztalható. A Covid járvány két évében (2020 – 2021) van némi pár százalékos növekedés.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 566	bázis év
2018	2 557	99,65%
2019	2 527	98,83%
2020	2 545	100,71%
2021	2 585	101,57%
2022	2 501	96,75%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Táblák: 1

A népesség vizsgálat egyik legfontosabb szegmense a nemek közötti megoszlás. Világviszonylatban ez az arány nagyjából 50-50% annak ellenére, hogy a fiúk aránya születéskor magasabb (minden 100 lány születésre 107 fiú születés esik). A születéskori többlet azonban folyamatosan csökken, és kb. a 40 éves kor környékén kiegyenlítődik. Ezt követően nő többlet alakul ki, mely az előregedő társadalmakban jelentős arányt jelenthet.

Szob esetében is megfigyelhetők ezek a tendenciák. Az állandó népességen belül összességében nincs szignifikáns különbség a nemek arányában. A 2020. évi adatok szerint nők száma 1374 fő (52,32%), a férfiaké 1252 fő (47,68%) volt.

Ugyanezen időszakban az idősebb (65 év feletti) korosztályban a nők közel másfélszer annyian voltak, mint a férfiak.

A demográfia másik fontos mutatója a népesség kor szerinti összetétele, amely jelentős mértékben befolyásolja a népesség gazdasági aktivitását, és a jövedelmi viszonyokat.

A település lakóinak nagyobbik hányada (1485 fő/56,55%) aktív korú, azaz 18-59 év közötti. Legkisebb arányban pedig a középiskolás - 15-17 éves korosztály képviselteti magát.

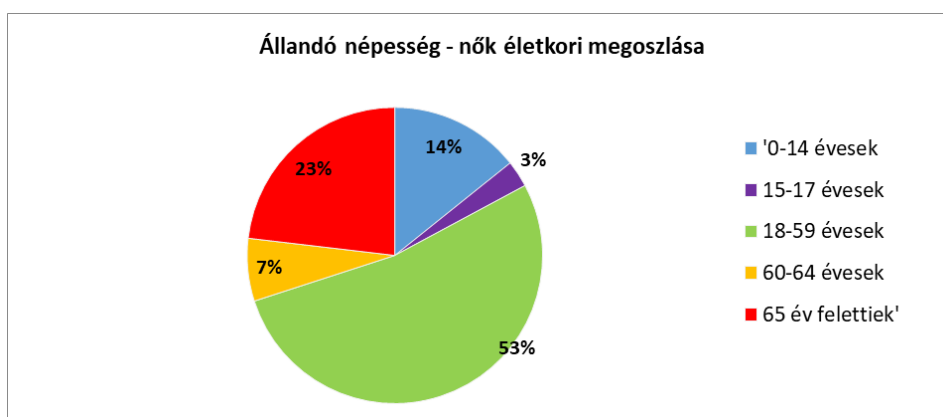
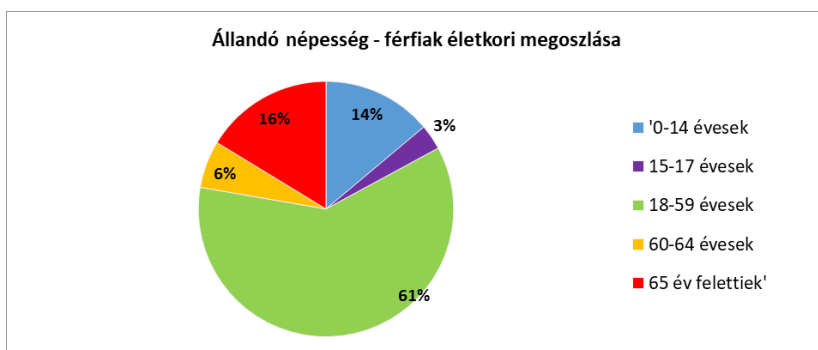
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 252	1 374	2 626	47,68%	52,32%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			84	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	174	196	370	6,63%	7,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	40	80	1,52%	1,52%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	759	726	1 485	28,90%	27,65%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	75	94	169	2,86%	3,58%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	204	318	522	7,77%	12,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 2.

Általános tendencia, hogy a népesség korösszetétele fokozatosan tolódik az idősebb korosztályok felé. A gyermekkorúak (0-14 évesek) száma és aránya jelentősen csökkent az elmúlt évtizedekben,

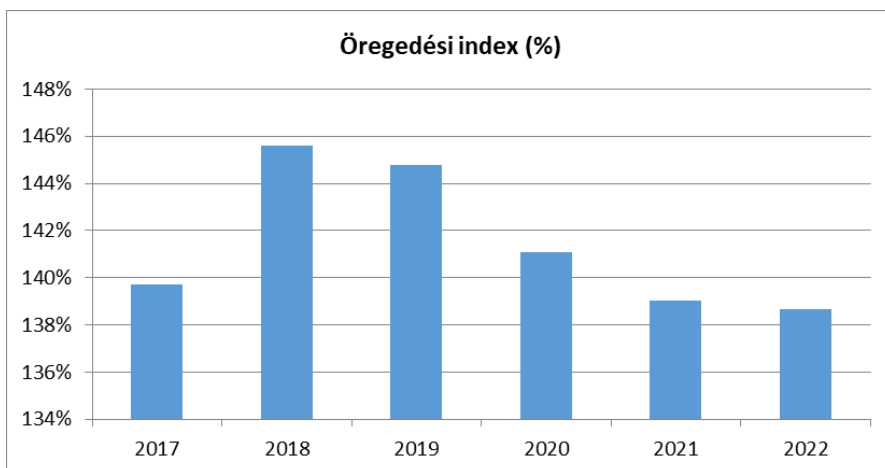
az aktív korú népesség aránya csekély mértékű csökkenést mutatott. Eközben az időskorúak (65 évesek és annál idősebbek) száma és aránya folyamatosan nőtt. Szob esetében ezek a mutatók hasonló arányt mutatnak. Az elmúlt években a 65 év felettek aránya a településen is folyamatosan növekedett.

Ez a folyamat érzékelhető a város öregedési indexének alakulásában is. A 14 év alatti korosztályhoz tartozók száma a vizsgált időszak valamennyi évében jelentős mértékben alulmaradt a 65 év felettekénél. A legrosszabb értéket 2018. év jelzi 145,61% volt a mutató értéke. A 2022. évben 7%- i javulás mutatható ki, 138,68% - l.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	489	350	139,71%
2018	498	342	145,61%
2019	511	353	144,76%
2020	522	370	141,08%
2021	538	387	139,02%
2022	527	380	138,68%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Táblák: 3.

A népesség alakulását befolyásoló tényezők között tartják számon egy adott település lakosságának vándorlását, amely jelentős hatást gyakorolhat a népességszámon túl a korösszetételre, és az eltartottsági viszonyokra is. A KSH definíciója szerint: “a belföldi vándormozgalom a népesség országon belüli térbeli, földrajzi mozgását követi nyomon.”

Szob város belföldi vándorlás tendenciáját 2017 és 2022 közötti időszakra vonatkozóan, a 2017 és 2018 között a településre vándorlás magasabb, majd 2019. évben elvándorlás mértéke jellemző. A Covid járvány idején 2020 és 2021. évben a településre való beköltözés kimagasló értéket mutat. Ebben a két évben nő a lakónépesség szám is. A 2022. évben ismét az elköltözés jellemző.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	0,39
2018	7,03
2019	-9,44
2020	10,25
2021	19,10
2022	-9,76

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Táblák: 4.

A demográfiai mutató, a természetes szaporodás alakulását tükrözi. E tekintetben sem áll jól a város, a halálozási, és születési arány egyenlegének tekintetében. A halálozások száma évek óta meghaladja az élve születések számát.

Az önkormányzat folyamatos fejlesztésekkel, és beruházásokkal igyekszik vonzóvá tenni a települést, elősegíteni a fiatalok helyben tartását, illetve letelepedését.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,05
2018	-11,71
2019	-6,29
2020	-5,52
2021	-7,02
2022	-10,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 5.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet alkalmazni kell az élet minden területén, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

A diszkrimináció olyan megkülönböztető bánásmód, cselekedet, tevékenység, mely az egyén vagy csoport esélyegyenlőségére hat, pozitív vagy negatív értelemben.

A pozitív diszkrimináció, a hátrányt csökkentő megkülönböztetés is ezt a célt szolgálja; a rosszabb helyzetben lévők felzárkóztatását a többség helyzetéhez.

A hátrányos megkülönböztetés, a negatív diszkrimináció ösztönös vagy tudatos kirekesztő vagy megalázó cselekedet, mely által jön létre az esélyegyenlőtlenség, a gazdasági, társadalmi igazságtalanság. A hátrányos megkülönböztetést minden polgári demokratikus állam alkotmánya, valamint az ENSZ alapokmánya is tiltja.

Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése. Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy mindenkit úgy kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget kell adni, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más, mint a többiek. Eszerint minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg, függetlenül az ő nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékosságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az egyenlőség és a szolidaritás. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tiszteletet és megértést is egyaránt. Közös, kölcsönös kötelesség és segítségvállalás, melynek célja, az embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szob település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjait érintő, esélyegyenlőséget segítő Szob Város Önkormányzatának Képviselő - testülete törvényi felhatalmazás alapján alkotott hatályos önkormányzati rendeletei a következők:

Szob Város Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2019 (X.3.) önkormányzati rendelete a bölcsődei ellátásról

Szob Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátása érdekében a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde (2628 Szob, Szent Imre u. 10.) intézményén belül mini bölcsődét (a továbbiakban: bölcsőde) működtet.

A mini bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, ebben az esetben a gondozható, nevelhető gyermekek száma 8 fő. A bölcsődei ellátást térítésmentesen lehet igénybe venni. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható.

Szob Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015 (11.27.) önkormányzati rendelete a települési támogatásokról

A Szociális törvényben és a Gyermekvédelmi törvényben meghatározott szociális feladat-és hatásköröket

- a) Szob Város Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület),
- b) Szob Város Önkormányzati Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága (a továbbiakban: SZEK)
- c) a polgármester gyakorolja.

A SZEK jár el első fokon az alábbi ügyekben:

- a) eseti települési támogatás
- b) rendszeres települési támogatás
- c) szociális célú tűzifa támogatás
- d) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás
- e) születési támogatás
- f) kamatmentes kölcsön formájában nyújtott települési támogatás 50 000,- Ft értékhatárig
- g) kiskorú gyermekek támogatása
- h) időskorúak támogatása
- i) Bursa Hungarica Ösztöndíj támogatás.

A polgármester jár el első fokon az alábbi ügyekben:

- a) rendkívüli települési támogatás
- b) köztemetés elrendelése

A SZEK és a polgármester határozatai elleni fellebbezéseket a képviselő-testület bírálja el, a fellebbezés benyújtását követő rendes ülésén

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az egyes önkormányzati programok, koncepciók, így a költségvetés, a gazdasági program, a bűnmegelőzési koncepció, a településfejlesztési koncepció a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Célja:

- a népesség megtartása, növelése
- a távlati terület felhasználásának meghatározása
- az ellátást szolgáló intézmények fenntartása, bővítése
- az infrastruktúra hálózat fejlesztése,
- a települési arculat megőrzése, minőségi fejlesztése
- a hagyományok, helyi értékek megőrzése, a lakosság identitástudatának megtartása, erősítése,
- a környezet természeti és épített értékeinek megőrzése, védelme, a környezeti kultúra továbbfejlesztése

Az Ebktv. 63 5(2) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzatnak gondoskodnia kell a Helyi Esélyegyenlőségi Program, valamint települési önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok, valamint egyéb dokumentumok, és koncepciók összhangjáról.

Költségvetési terv — A törvényi kötelezettség szerint az önkormányzat gazdálkodását költségvetés alapján kell lefolytatni. Ez biztosítja, hogy érvényesülhessen a pénzügyi forrásoknak a feladatellátás követelményeihez történő igazítása. A koncepcióban a következő évre vonatkozóan átfogóan tervezésre kerülnek az egyéb tervek mellett a szociális juttatások. Valamennyi, az esélyegyenlőség szempontjából számításba vehető költségtervezés itt összpontosul.

Gazdasági program - a Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. 5-a értelmében a képviselő - testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A fejlesztési terv azt a célkitűzést szolgálja, hogy egy előre kidolgozott terv alapján legyenek konkrét célmeghatározások, ennek mentén keres az Önkormányzat pályázati lehetőségeket, egyéb forrást a megvalósításhoz. Gyakran egy gazdasági program tartalmazza az esélyegyenlőség szempontjából érintett területek hiánykompenzációját, például az akadálymentesítés, az egészségügy, a szociális ellátás, az idősgondozás területén.

Településrendezési terv — Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. 5-a alapján a települési önkormányzat — a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint — a településrendezési feladatukat, a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével, és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. 5-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek

megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása, vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító, és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti - művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak, és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. 5-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzatok képviselő - testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat - és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatás feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A „Helyi Esélyegyenlőségi Program” több olyan célcsoportot, és célterületet érint, amelyre vonatkozó szolgáltatások megvalósítására Szob Város esetében társulás keretében kerül sor.

1 Szobi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása

A Szobi kistérség önkormányzatai - a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 41.§ (1) bekezdésében foglalt, a helyi önkormányzatok társulásáról és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. tv. (továbbiakban Ttv.) 16.5-ában foglalt felhatalmazás alapján, valamint a települési önkormányzatok többcélú társulásáról szóló 2004. évi CVII törvény (továbbiakban Tktv.) alapján — abból a célból, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok e megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebben, forrásaik célszerű, és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást. Testületeik döntése alapján társulási megállapodást kötöttek 2004-ben. A Társulás feladatai, hatáskörei: - területfejlesztés, - alapfokú oktatás - nevelés, - egészségügyi- és szociális ellátás, - gyermek - és ifjúságvédelem, - belső ellenőrzés - közművelődés, - település - és területrendezés, - műemlékvédelem, helyi építészeti védelem, - természet- és környezetvédelem, - katasztrófavédelem, - közlekedés, - vízgazdálkodás, - településüzemeltetési feladatok, - közrend- és közbiztonsággal kapcsolatos feladatok.

2. Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület

A 2007-ben alakult szervezet közösségét 17 település alkotja. „Célja, hogy reális képet adjon a térség gazdasági és társadalmi helyzetének megítéléséhez, behatárolja a térség célstruktúráját, így meghatározza a térség gazdaságfejlesztése számára legfontosabb feladatokat. Célja továbbá, hogy elkülönítse a lehetséges beavatkozási területeket és kezdeményezze a vidékfejlesztés hatékonysága szempontjából kulcsfontosságú együttműködések kialakítását önkormányzatok, intézmények, üzleti szervezetek és civil kezdeményezések között, továbbá, hogy mozgósítsa a térség gazdasági és társadalmi erőforrásait a gazdaság fejlesztése, a társadalomépítés, és az élhetőbb táj érdekében.” (Forrás: <http://www.borzsonyleader.hu/rolunk>)

3. Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás

Az önkormányzati társulás célja a hosszútávú, felelős és környezettudatos hulladékgazdálkodás feltételeinek fenntartása, és fejlesztése. Tevékenységét teljes körűen, és folytatólagos üzemmódban a Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft. által látja el. Fő feladata, a korszerű és biztonságos hulladékgazdálkodás biztosítása a Társulás területén élők számára. Kiemelt feladatai közé tartozik a Nógrádmarcali, és a Kerepes, Ökörtelek-völgyi Regionális Hulladékkezelési Központok, valamint a bernecebaráti és nagymarosi telephelyek üzemeltetése, a hulladékok minél teljesebb körű feldolgozása, valamint az IVHKV Zrt. által kialakított, nagyrészt a Társulás területével megegyező, Észak - Pesti Régió közszolgáltatási feladatainak ellátása. (Forrás: <https://www.zoldhid.hu/>)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Helyzetelemzés alapját elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban TEIR) adatbázisból kinyerhető statisztikai adatok, valamint a helyi nyilvántartások szolgáltatták. **Továbbá a problémák beazonosításához felhasználásra kerültek a szakmai ágazati beszámolók, valamint a helyi szakemberek tapasztalatai is. Továbbá számos olyan mutatóra vonatkozóan sem sikerült releváns adatot gyűjteni, mint az eladósodottság, a fogyatékos személyek és idősek foglalkoztatása, iskolai végzettségek, a nők munkaerő-piacon elfoglalt szerepe, felnőttképzésben résztvevők számaránya, stb.**

A nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azok nem tarthatók nyilván, ennek okán csupán a népszámlálási adatokból indulhattunk ki.

Az adatnyerésre az alábbi adatbázisok álltak rendelkezésre:

KSH — adatbázis

KSH — népszámlálási adatok 2011.

TelR — Szociális Ágazati Információs Rendszer

TelR — Települési adatgyűjtő

Önkormányzat helyi adatbázisa

Önkormányzati társulások beszámolóí

Civil és egyéb szervezetek és intézmények adatszolgáltatásai

Az Önkormányzat komoly adathiánnyal küzd egyes hátrányos helyzetű célcsoportokra, és célterületekre vonatkozóan, helyi kutatás hiányában számos témában nem áll rendelkezésre felhasználható adat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

Mélyszegénységről akkor beszélünk, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

E terület vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések azok, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

Ha teljesülnek a következők, akkor az adott személy hátrányos helyzetű családi háttérből érkezik:

- A család szegény, vagy nyomorban él, jövedelme főként segély, nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás, esetleg alkalmi munka után járó jövedelem.
- Szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban sokan laknak együtt, így kevés az egy személyre jutó alapterület. A lakhatási feltételek egészségtelenek, például vizes, salétromos falak, nagy páratartalom, alagsori lakás, szuterén. A felszereltség rossz, például hiányzik a konyha, a fürdőszoba, beltéri WC, nincsenek alapvetőnek tartott háztartási készülékek.
- A szülők iskolázatlansága: csak általános iskolát végeztek, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettségük van, amivel szinte lehetetlen munkát találni.
- A deviáns környezetben elszegedett szocializációs ártalmak, a közeli hozzátartozók például alkoholisták, drogfüggők, játékszenvedélytől szenvednek.
- Nincs család, a gyerek állami gondozott, vagy a fiatal onnan került ki, egyszülős családban nevelkedik, a szülei elváltak, az egyik szülő meghalt, vagy éppen a családban több generáció, illetve távolabbi rokonok élnek együtt.
- Legalább az egyik szülő beteg vagy fogyatékos, így fizikailag képtelen gyermekeit megfelelően ellátni, gondozni.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján az országban az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A 2011-es népszámlálási adatok szerint Szobon 0,1% míg a 2022. évi népszámlálási adatok alapján 0,3% vallotta magát roma nemzetiségűnek.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi

válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti - CsapóOrsós 2012)

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jólétnek, vagy annak hiányának (szegénység) meghatározásában leggyakrabban alkalmazott mérőszám a jövedelem.

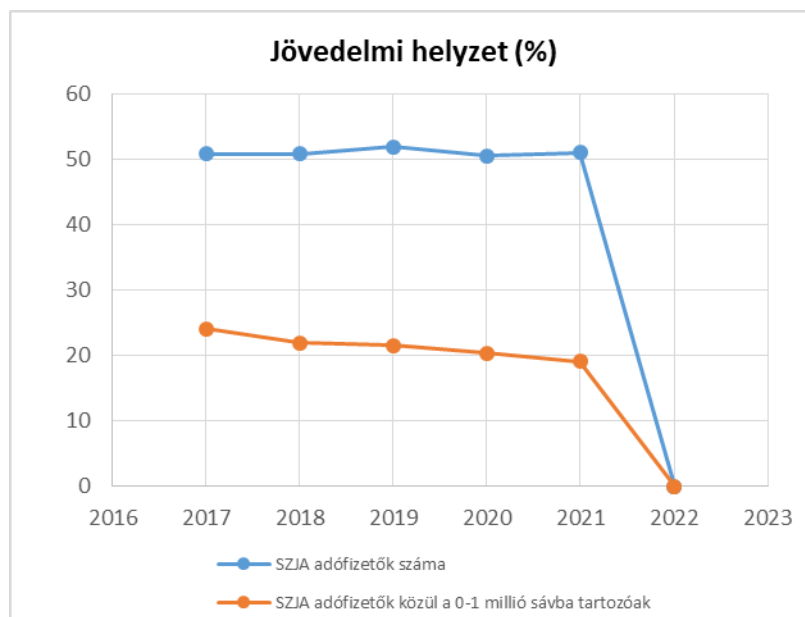
Hazai viszonylatban jelentősen eltérő a háztartások jövedelmi helyzete attól függően, hogy az ország melyik részén találhatók. Míg Budapesten a legmagasabb az egy főre jutó jövedelem, addig az Észak - Alföldön a legalacsonyabb. Szegénységet illetően pedig több régió is igen kedvezőtlen helyzetben van, az Észak - Magyarországon, az Észak – Alföldön, és a Dél - Dunántúlon élők közel egynegyede tartozik a szegénység által érintettek körébe.

Az adatok alapján elmondható, hogy az SZJA adófizetők száma 2017. évtől enyhén emelkedett, illetve az alacsony jövedelemsávba tartozók aránya csökken. Az adatok az aktív munkaviszonyban levők számát, és azok magasabb fizetési kategóriába való tartozását mutatja.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	50,89	24,09
2018	50,83	21,97
2019	51,89	21,54
2020	50,53	20,42
2021	51,02	19,11
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 3.1

A lakosság jövedelmi helyzetének egyik legmeghatározóbb szegmense a család aktív korú tagjainak foglalkoztatottsága. A foglalkoztatottsági, munkanélküliségi és iskolázottsági adatok szoros összefüggést mutatnak az egyéb, elsősorban anyagi biztonságot és fejlődést biztosító tényezőkkel, illetve társadalomban betöltött pozíciót jelentő jövedelemadatokkal.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatottság vizsgálata során szükségszerű meghatározni e témakörhöz kapcsolódó (KSH által is használt) fogalmak tartalmát.

Foglalkoztatott, aki az adott héten legalább 1 órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy rendelkezett munkával, de abban átmenetileg (pl. betegség, szabadság, ideértve a szülési szabadságot is) nem dolgozott.

Munkanélküli, aki az adott héten nem dolgozott, és nincs is olyan munkája, amelytől csak átmenetileg volt távol, a kikérdezést megelőző négy hét folyamán aktívan keresett munkát, a kikérdezés időpontjában rendelkezésre állt, azaz két héten belül munkába tudna állni, ha megfelelő állás kínálkozna számára, illetve már talált munkát, ahol 90 napon belül dolgozni kezd.

Tartós álláskeresőnek minősül az a személy, aki az utolsó 12 egymást követő havi zárás során minden alkalommal az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartott álláskeresőnek minősített. (A havi zárás, egy a járási (fővárosi kerületi) foglalkoztatási osztályi (korábban: kirendeltségi) adatállományokon minden hónap 20-án lefutó számítógépes program, amely megállapítja azt, hogy az adott hónap zárónapján kik azok az emberek, akik regisztrált munkanélkülieknek illetve nyilvántartott álláskeresőknek tekintendők.)

Gazdaságilag aktívak a foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Gazdaságilag nem aktívak azok, akik nem sorolhatók sem a foglalkoztatottak, sem a munkanélküliek csoportjába. Idetartoznak többek között a tanulók, a nem dolgozó nyugdíjasok, a háztartásbeliek, az idénymunkások az idényen kívül, ha nem kerestek munkát, a gyermekgondozási ellátást igénybe vevők. Sajátos csoportot képeznek ezen belül az ún. passzív munkanélküliek, akik szeretnének ugyan munkát találni, de kedvezőtlennek ítélve esélyeiket, nem keresnek aktívan munkát.

Munkanélküliségi ráta: a munkanélkülieknek a gazdaságilag aktívakhoz viszonyított aránya.

Foglalkoztatási arány: a foglalkoztatottaknak a népességhez viszonyított aránya.

Aktivitási arány: a gazdaságilag aktívak (foglalkoztatottak és munkanélküliek) népességen belüli aránya.

Elsődleges munkaerőpiac: foglalkoztatottak létszáma a külföldi telephelyen dolgozók, valamint a közfoglalkoztatásban részt vevők nélkül.

Munkanélküliség átlagos időtartama: az aktív álláskereséssel töltött átlagos időtartam hónapokban kifejezve (azon munkanélküliek figyelembe vétele nélkül, akik már találtak állást, amelyben 90 napon belül kezdenek). (<http://www.ksh.hu/docs/hun/modszgvors/fogmodsz1709.html>)

A helyi önkormányzatok jogszabályban rögzített foglalkoztatással összefüggő, célcsoportot érintő feladatai közé tartozik:

- a külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatás szervezése, - a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulásának figyelemmel kísérése, - a döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során azok foglalkoztatáspolitikai következményeinek figyelembe vétele, - az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez való támogatás nyújtása

A helyi esélyegyenlőségi program (mély) szegénységben élők és romák célcsoportjához tartozókra irányuló helyzetelemző részében szükséges megvizsgálni és elemezni a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkanélküliséget, az elhelyezkedési lehetőségeket és esélyeket, figyelembe véve az elmúlt évek tendenciáit különböző korosztályok, nemek szerinti bontás alapján.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály tagjai, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérni kívánó nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsonyabb a 15–24 éves korosztály

munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása okozza, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja és a biztos nyelvtudás hiánya. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. (Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA)

A tartós állálatalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is múlik.

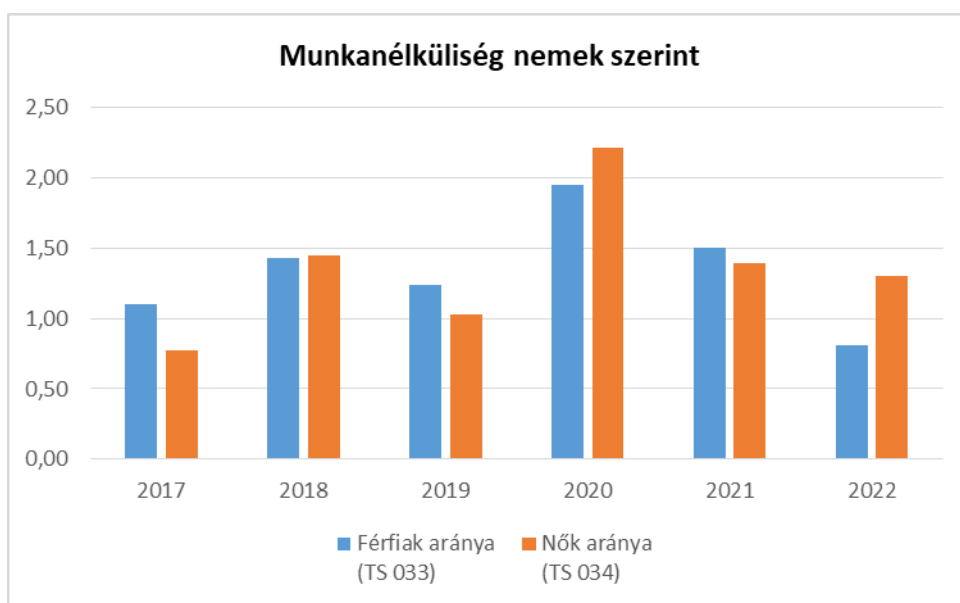
Hasonlóan az EU tagállamokhoz hazánkban is évek óta javul a munkaerő - piaci helyzet: növekszik a 15—64 évesek gazdasági aktivitása, bővül a foglalkoztatottság és folyamatosan csökken a munkanélküliség. E mellett egyes szakmákban és régiókban komoly munkaerő - hiány tapasztalható. E kettősség arra utal, hogy strukturális (foglalkoztathatósági és regionális) problémák vannak a hazai munkaerőpiacon. Ennek legfőbb oka az, hogy a szabad munkaerő jelentős része nehezen foglalkoztatható, illetve a munkaerő - kereslet és munkaerő - kínálat rendkívül egyenlőtlenül alakul az ország különböző területein.

Az elmúlt öt évben a 15-64 év közötti állandó népesség közel azonos lélekszámot mutat, a regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt hat év alatt stagnál. A 2020. év mindkét nem esetében magasabb értéket mutat, ez a Covid járvány okozta bezárások/elbocsátások időszaka volt. Az adatok alapján valószínűsíthető, hogy a nők könnyebben találnak munkát, mint a férfiak.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,10	0,77	0,94%
2018	1,43	1,45	1,44%
2019	1,24	1,03	1,14%
2020	1,95	2,21	2,08%
2021	1,50	1,39	1,45%
2022	0,81	1,30	1,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.1.

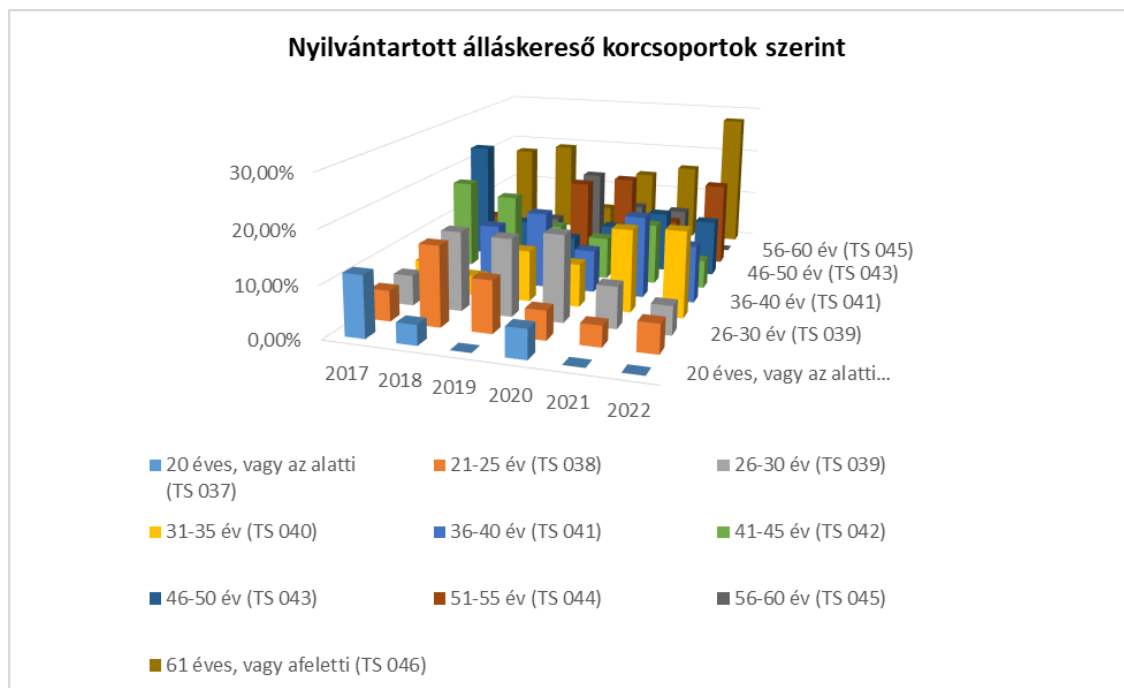
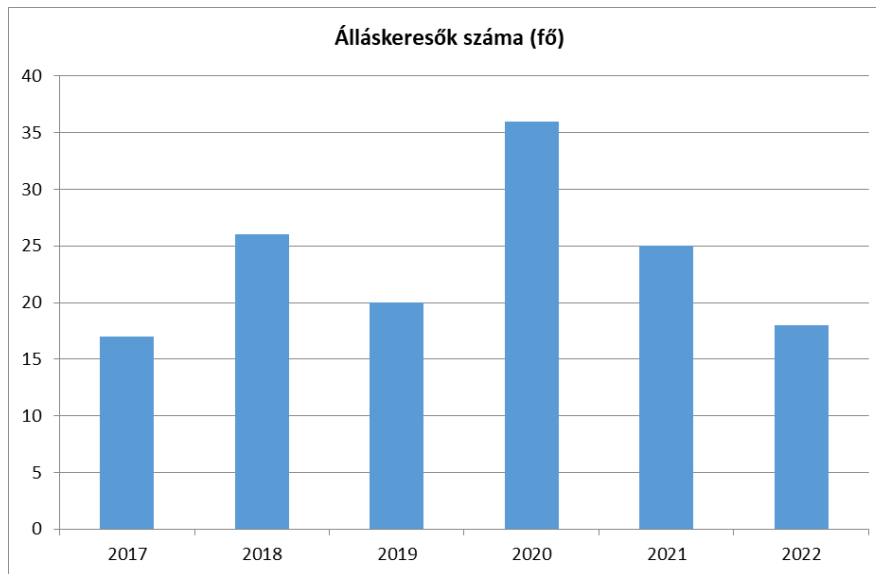
A helyi munkanélküliség egyik fontos jellemzője, hogy a munkanélküliek között túlnyomó többségben vannak az 50 felettiak, arányuk 2020-ban közel 39%-ot tett ki. Amennyiben a 45 év felettiakkal is számolunk, ez az arány már megközelíti az álláskeresők közel felét. A korcsoportok szerinti álláskeresők száma az 46 év kor feletti lakosságot érinti a legnagyobb mértékben. Az 56 – 60 év közöttiek, és felettiakat érinti legnagyobb mértékben a munkanélküliség. Kimagasló a 61 év felettiak értéke. Ők nehezebben tudnak elhelyezkedni a munkaerő – piacon. A nemek megoszlása szerint nincs nagyobb eltérés.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		17	26	20	36	25
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	11,76%	3,85%	0,00%	5,56%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	4,00	2,00	2,00	1,00	1,00
	%	5,88%	15,38%	10,00%	5,56%	4,00%	5,56%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	4,00	3,00	6,00	2,00	1,00
	%	5,88%	15,38%	15,00%	16,67%	8,00%	5,56%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	2,00	3,00	4,00	3,00
	%	5,88%	3,85%	10,00%	8,33%	16,00%	16,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	3,00	3,00	3,00	4,00	2,00
	%	5,88%	11,54%	15,00%	8,33%	16,00%	11,11%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	4,00	2,00	3,00	3,00	1,00
	%	17,65%	15,38%	10,00%	8,33%	12,00%	5,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	2,00	1,00	3,00	3,00	2,00
	%	23,53%	7,69%	5,00%	8,33%	12,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	3,00	6,00	2,00	3,00
	%	5,88%	3,85%	15,00%	16,67%	8,00%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	1,00	3,00	3,00	2,00	0,00
	%	0,00%	3,85%	15,00%	8,33%	8,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	5,00	1,00	5,00	4,00	5,00
	%	17,65%	19,23%	5,00%	13,89%	16,00%	27,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.2.

A munkanélküliséghez kapcsolódó egyik legnagyobb kihívás a tartós munkanélküliség kezelése EU-s és hazai szinten egyaránt. Az elmúlt évtizedben megvalósult gazdasági fellendülés és kereslet növekedés folyamatos munkahely növekedést eredményezett, és ezzel párhuzamosan a tartós munkanélküliség is csökkent.

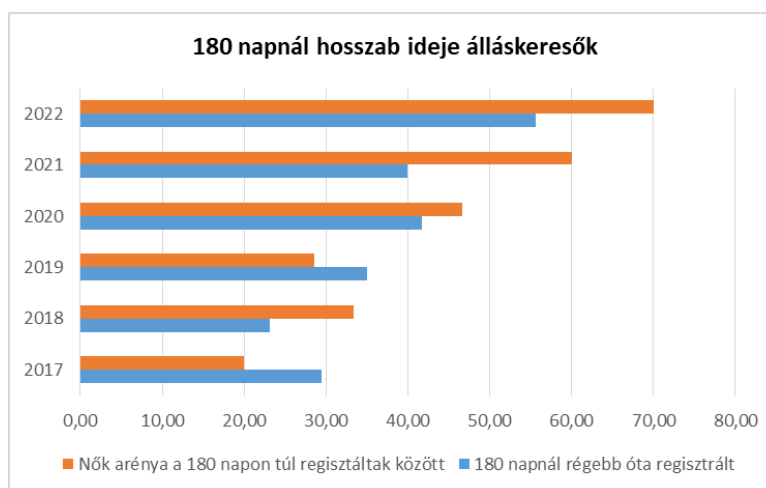
A magyarországi tartós munkanélküliek aránya is ezt a tendenciát követte, 2017 óta országos és megyei szinten is csökkent a 180 napnál régebben állás nélküliek aránya. Szob esetében a tartós munkanélküliek száma a vizsgált hat évben növekszik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	29,41	20,00
2018	23,08	33,33
2019	35,00	28,57
2020	41,67	46,67
2021	40,00	60,00
2022	55,56	70,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.3.

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek tartósan munkanélküliek maradnak a járás, megye, régió és az ország viszonylatához mérten. Nyilvántartás alapján a nők nagyobb mértékben maradnak 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők. A tartós munkanélküliség számadatainak változásában Szob nem foglal el jó helyet. A regisztrált álláskeresők száma 6 év viszonylatában növekvő tendenciát mutat, a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskeresők aránya a munkanélküliek között zömmel a nők (70%) felülreprezentáltak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A készségek és kompetenciák mellett az iskolai végzettség is meghatározó tényező a foglalkoztatás során.

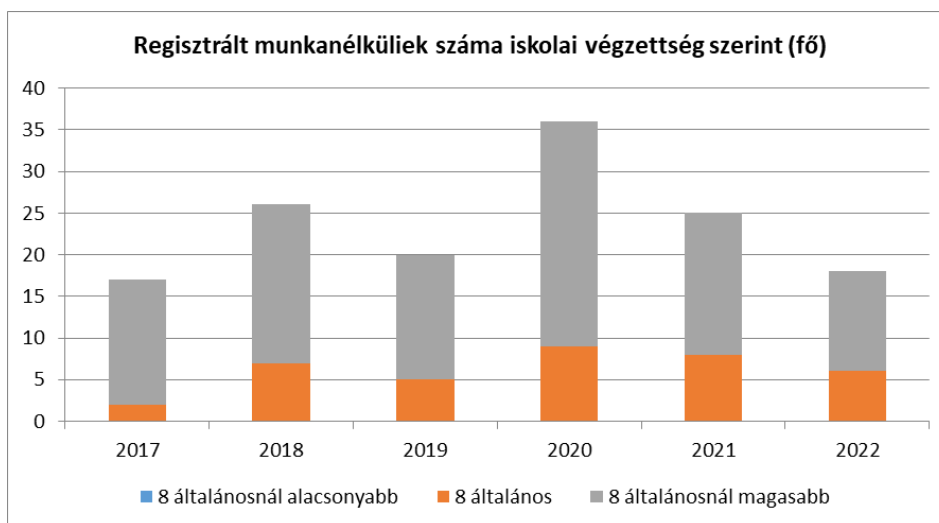
Az alacsony iskolai végzettségűek a munkaerőpiacon különösen hátrányos helyzetű csoportnak tekinthetők. Alacsony iskolai végzettségűek közé soroljuk azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, illetve azokat, akik rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de

piacképes szakmai tudással, végzettséggel, szakképzettséggel, munkavégzéshez elengedhetetlen kompetenciákkal nem.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	17	0	0,00%	2	11,76%	15	88,24%
2018	26	0	0,00%	7	26,92%	19	73,08%
2019	20	0	0,00%	5	25,00%	15	75,00%
2020	36	0	0,00%	9	25,00%	27	75,00%
2021	25	0	0,00%	8	32,00%	17	68,00%
2022	18	0	0,00%	6	33,33%	12	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.4.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, illetve a nem piacképes végzettséggel rendelkezők. A településen a munkaerő - piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, és a mobilitás hiánya.

A munkaerő-piacon történő elhelyezkedést nehezítő feltételek közé tartozik többek között az alacsony iskolai végzettség. Alacsony iskolai végzettségűek közé soroljuk azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, illetve azokat, akik rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de piacképes szakmai tudással, végzettséggel, szakképzettséggel nem.

Hazai viszonylatban az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottakon belüli aránya meglehetősen stabil, csupán az utóbbi évek javuló foglalkoztatási tendenciáinak köszönhetően tapasztalható némi növekedés.

Az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség összefüggése Szob foglalkoztatási statisztikájában is megjelenik. A nyolc általánosnál alacsonyabb regisztrált munkanélküli nincs a településen. A legfeljebb 8 általános iskolát végzettek aránya a munkanélküliek körében 2017 és 2022 közötti időszakban kettő és kilenc fő között ingadozik, viszont 2022. évben a legmagasabb.

Az alacsony iskolai végzettség, és az alacsony presztízsű munkakörben történő foglalkoztatás összefüggését nehéz lenne cáfolni. A munkáltatók munkavállalókkal szembeni elvárásainak növekedése, az állandó szakmai fejlődésre vonatkozó munkaerőpiaci igényeknek való megfelelés egyre inkább előtérbe kerül a nyílt munkapiaci foglalkoztatás során. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében a stagnál a munkanélküliségi mutató. A Covid – járvány időszakában az érték emelkedett, majd a duplája a korábbi és az azt követő évekhez képest.

A tendencia megállítását nem szolgálja az az elmúlt időszakban bekövetkezett intézkedés, amely megszüntette a munkáltatók 55 év feletiek foglalkoztatása után járó adókedvezményt. Pedig éppen ez az a csoport, akiket a munkáltatók kevésbé akarnak alkalmazni.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Magyarország 2014. évtől erősítette a közfoglalkoztatás rendszerét, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában. A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő - kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak. Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető.

E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal. A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van. A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására kerül sor.

A munkaerő-piaci re-integrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő. További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét. A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a közvetíthetőség feltételeinek javítását elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezen túl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő- piaci munkahelyet, mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak (lásd Ifjúsági Garancia).

A közfoglalkoztatás megszervezése a tartós munkanélküliek minél nagyobb számban történő "visszavezetése" a munka világába, tartós munka, kereseti lehetőség

biztosításával. A tapasztalatok azt mutatják, hogy e foglalkoztatás hiányában ezeknek a személyeknek a különböző segélyekből kellene megélniük.

Közfoglalkoztatás keretében végezhető tevékenységek:

- a Kftv.-ben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat, vagy
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat,
- a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen –
- egészségmegőrzési,
- szociális,
- nevelési, oktatási,
- kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi,
- természet-, környezet- és állatvédelmi,
- gyermek- és ifjúságvédelmi, sport,
- közrend és közlekedésbiztonsági,
- ár- és belvízvédelmi célú,
- közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat, vagy
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat.

További feltétel, hogy a felsorolt feladatok kizárólag akkor láthatók el közfoglalkoztatás keretében, ha a feladat ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

A közfoglalkoztatást megelőzően a munkába állók orvosi alkalmassági vizsgálaton, valamint munkavédelmi oktatáson vesznek részt. A közfoglalkoztatottak gyakran hosszú ideig kiesnek a munkából, gyakorlatuk az adott tevékenységre nem mindig van, egészségi állapotuk is változó.

A munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkafeltételeket meg kell teremtenie.

A közfoglalkoztatásban végzett tevékenység nem lehet nyereségérdekelt, piac- és profitorientált.

A közfoglalkoztatási jogviszony a közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott által kötött közfoglalkoztatás szerződéssel jön létre, amelyet írásba kell foglalni.

A közfoglalkoztatási jogviszonyra a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezéseit a Kftv.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A közfoglalkoztatási jogviszony legfontosabb sajátosságai a következők:

- csak határozott időre (legfeljebb 12 hónap) létesíthető,
- a jogviszony tartamát naptárilag vagy más alkalmas módon meg kell határozni (közfoglalkoztatási szerződésben),
- próbaidő nem köthető ki,
- a rendes munkaidő időtartama napi 4, 6 vagy 8 óra lehet,
- a közfoglalkoztatott közfoglalkoztatási bérre (81.530 forint) vagy – középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén, ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel és szakképesítéssel – közfoglalkoztatási garantált bérre (106.555 forint) jogosult,
- a munkavezető külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatási bérre (89.705 forint) vagy – középfokú iskolai végzettséget és szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén, ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel és szakképesítéssel – közfoglalkoztatási garantált bérre (117.245 forint) jogosult, közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatás esetén,
- az állásidőre a közfoglalkoztatott külön jogszabályban meghatározott bérezésre (1160 forint/nap) jogosult,
- a szabadság mértéke közfoglalkoztatási jogviszonyban naptári évenként 20 munkanap,

- a szabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat közfoglalkoztatási bér, illetve közfoglalkoztatási garantált bér illeti meg,
- a betegszabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat a közfoglalkoztatási bér, illetve a közfoglalkoztatási garantált bér 70%-a illeti meg,

- fizetés nélküli szabadságot köteles engedélyezni a közfoglalkoztató, ha a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatási jogviszony időtartama alatt olyan munkáltatónál, aki nem lehet közfoglalkoztató, legalább 3 nap, legfeljebb 90 nap időtartamú határozott idejű munkaviszonyt létesít, kivéve, ha a közfoglalkoztató a munkavégzéshez kapcsolódóan a képzés lehetőségét is biztosítja,
- várandóssága idejére egészségi állapotának megfelelő munkakört kell felajánlani a közfoglalkoztatott számára, ha a munkaköri alkalmasságára vonatkozó orvosi vélemény alapján a munkakörében nem foglalkoztatható,
- foglalkoztathatósági szakvéleményezést kell kérni a közfoglalkoztatás megkezdése előtt, amely azt határozza meg, hogy a munkavállaló mely foglalkozási korlátozás mellett folytathat kereső tevékenységet,
- önkormányzati közfoglalkoztatás esetén a munkaügyi központ, más közfoglalkoztatás esetében a közfoglalkoztató kezdeményezi a foglalkoztathatósági szakvéleményezést,
- a foglalkoztathatósági szakvélemény kiállításától számított két évig érvényes, és több foglalkoztatónál felhasználható.

A Kftv. három hónap időtartamra kizárja a közfoglalkoztatásból mindazokat, akiket tanköteles gyermekük mulasztása miatt szabálysértés elkövetéséért három hónapon belül jogerősen elmarasztaltak. A kizárásról a munkaügyi kirendeltség dönt a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer adatai alapján.

A kormányzati intézkedések következtében – melynek célja a közfoglalkoztatás csökkentése – helyi szinten is csökkent a közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2017 óta. Ám a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok tagjai között vannak, akik egészségügyi vagy mentális problémáik miatt nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon, az ő számukra csupán a közfoglalkoztatás jelentheti az egyetlen megoldást.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási - és nyugellátásra (táppénz, nyugdíj).

2011. január 01. napjától a közfoglalkoztatások szabályai megváltoztak. A magyar közfoglalkoztatási rendszer az elmúlt években jelentősen átalakult.

A hazai programban résztvevők nagyobbik hányada visszakerült az elsődleges munkaerő-piacra, a közfoglalkoztatottak száma pedig évről évre alacsonyabb értéket mutat, 2019 januárjára mintegy 119,2 ezerre csökkent.

Szob önkormányzata az elmúlt évtizedben igyekezett kihasználni a közfoglalkoztatás kínálta lehetőségeket.

A mezőgazdasági programban szántóterületet vontak művelés alá. Az önkormányzat konyháján hasznosítható zöldségfélékre (hagyma, bab, borsó, paradicsom, paprika, uborka, burgonya) koncentráltak.

A közfoglalkoztatás keretében közterületi parkosítást, ligetesítést végeztek, illetve a közintézményeket látogatók részre gépjármű parkolóhelyeket alakítottak ki.

Szintén közfoglalkoztatottakkal sikerült egy 14 lakásos önkormányzati bérház kerítését 110 folyóméter hosszban újjáépíteni, továbbá négy idegenforgalmi pavilont és árusító asztalt is készíteni.

A mezőgazdasági program mellett a város két utcájában járdát újítottak fel, illetve közösségi teret alakítottak ki a Duna-parton. Folytatták a megkezdett belvízelvezető rendszer tisztítását, karbantartását.

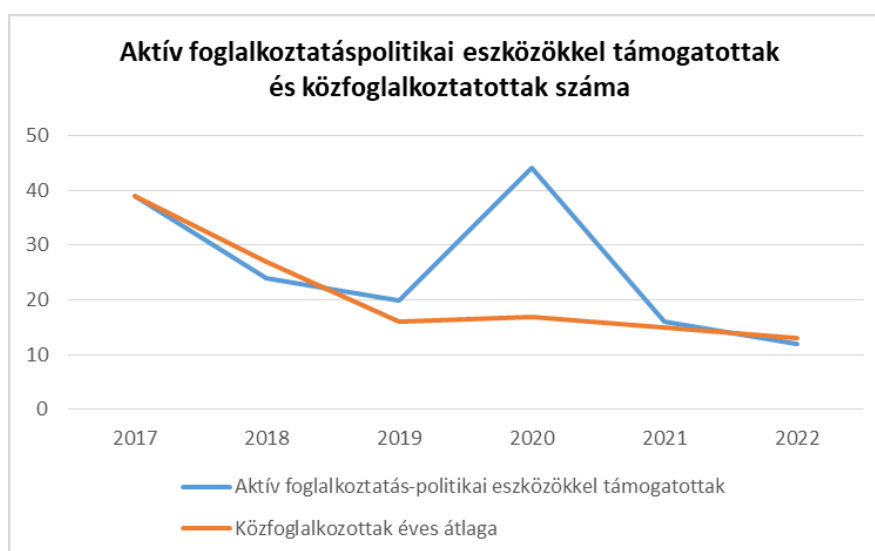
Az önkormányzat kimagasló közfoglalkoztatási tevékenységéért 2014-ben belügyminiszteri elismerésben részesült.

A település közmunka programjában résztvevők létszáma évek óta változatlan. Az előző évhez hasonlóan 2020-ban is 8 főt foglalkoztattak közfoglalkoztatás keretében, mely éves átlagban 17 fő. Közfoglalkoztatottak száma országos viszonylathoz hasonlóan évről évre csökken.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	39	39
2018	24	27
2019	20	16
2020	44	17
2021	16	15
2022	12	13

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.5.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Az esélyegyenlőségi program munkanélküliséget elemző részében szükséges megvizsgálni a munkaerő - piachoz való hozzáférés lehetőségeit, az elhelyezkedési lehetőségeket, valamint a munkához jutást nehezítő egyéb körülményeket. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés meghatározó tényezői közé tartozik a potenciális munkahelyek megközelíthetősége, az információhoz való hozzáférés, illetve az elhelyezkedést segítő különböző szolgáltatások elérhetősége is.

A helyi munkanélküliség folyamatos csökkenésének egyik meghatározó tényezője az elmúlt években végbemenő településkörnyéki, illetve a településen jelenleg végbemenő és az elkövetkezendő időszakban megvalósuló munkahelyteremtő alábbi beruházások, fejlesztések:

Megvalósult programok:

Egészség Fejlesztési Iroda létrehozása a szobi járásban.

A 2018-ban a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program 1. ütemének keretein belül hiánypótló tanuszoda beruházás sorozat elemeként megvalósult szobi Duna-Ipoly tanuszoda.

A képviselő-testület pályázati úton 21 millió forint összegű támogatást nyert el a művelődési ház előtere, és az ifjúsági klubhelyiség felújítására, továbbá egy fő közösség-szervező egy éven át történő alkalmazására. -

Gumijavító műhely fejlesztése

Szálláshelyfejlesztés Malomkert Fogadó épületében

Az elkövetkezendő időszakban megvalósuló program:

RE-START: Foglalkoztatás bővítését célzó akcióterv az Alsó-Ipoly térségében. A program a periférikus térség gazdasági és munkaerő - piaci aktivitásának fokozását célozza. Prioritásai között szerepel többek között, az idősekre alapozott gazdaság („silver economy”) fejlesztése, szociális otthonok létrehozása, munkaerő - képzési programok indítása, 50 év feletti lakosok munkaerő - piaci re-integrációjának elősegítése és a határon átnyúló kapcsolatok bővítése is.

A településen működő kis- és közepes vállalkozások mellett jelentős munkaadó az önkormányzat és intézményei. E mellett említésre méltó a hosszú idő óta itt működő kőbánya. Az ország legnagyobb kőbányájában út- és vasútépítéshez alkalmas követ bányásznak. Szobon található a kőbánya zúzdája és kőosztályozója.

Ezen túlmenően érdemes megemlíteni a közel 20 főt foglalkoztató a Szobi Italgyártó Kft-t, amelynek fő profilja zöldség és gyümölcs, valamint üdítőitalok gyártása.

A településen több, mint 300 bejegyzett cég működik, amelyek valamennyien potenciális foglalkoztatónak minősülnek. Nagyobbik hányaduk (82%) kevesebb, mint 10 fő munkavállalót foglalkoztat.

Szob Budapesttől 65 Km, Váctól 30 Km-re fekszik. Ezen nagyvárosok megközelítése több módon is megoldható.

Személygépkocsival leggyorsabb az M2-es gyorsforgalmi úton történő közlekedés. A Vácot a Naszály oldalában elkerülő útból a 2-es útba csatlakozásnál ágazik el a 12-es főút, mely a Dunakanyaron át (Verőce, Kismaros, Nagymaros, Zebegény) Szobig tart.

Vonattal a Szob – Vác – Budapest - Nyugati pályaudvar vonalon keresztül.

Autóbuszsal pedig a Szob - Márianosztra - Kóspallag - Kismaros - Vác vonalon közelíthető meg, a legközelebbi nagyváros.

A fent említett közlekedési eszközökön kívül a szomszédos településekre komppal, kisvasúttal, illetve kerékpárral is el lehet jutni.

A helyi és környékbeli munkalehetőségek, valamint a nagyobb városok közelsége lehetőséget teremt az elhelyezkedni vágyók számára ahhoz, hogy foglalkoztatottá váljanak.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A Kormány a szak- és felnőttképzés átalakításban, a duális szakképzés elterjesztésével jelentős lépéseket tett a munkaerő- kereslet és kínálat közelítése érdekében. A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak az elmúlt év során, ami a foglalkoztatás és munkanélküliség mutatóiban is tükröződik. A 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett – noha még elmarad az uniós átlagtól –, eközben a korcsoport munkanélkülisége jelentős javulás után már alacsonyabb, mint az EU átlaga.

Hasonló mértékű javulás volt megfigyelhető az alacsony végzettségű vagy képzetlen fiatalok esetén is (mely csoport munkanélkülisége jelentősen közeledett az EU enyhén csökkenő mutatójához).

Az elmúlt években az Ifjúsági Garancia részeként a munkaügyi szervezeten belül az eszközök intézményi és szervezatközi koordinációért felelős országos mentor-koordinátor hálózat került kialakításra, melynek révén javult a foglalkoztatáspolitikai, oktatási, szociális szakterületek, és szervezetek közti együttműködés. Továbbá uniós társfinanszírozású programok indultak az Ifjúsági Garancia rendszer keretében, például a fiatalok vállalkozóvá válását támogató program, vagy a tapasztalatszerzést segítő gyakornoki program.

Az Ifjúsági Garancia rendszere mellett, mely a fiatal korosztályra fókuszál, Magyarország a 25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja a munkanélküliek és inaktívak foglalkoztatásának előmozdítására.

A Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya meghirdette „nyári diákmunka elősegítése” elnevezésű programot, melyben 16-25 év közötti nappali oktatás munkarendje szerint tanuló diák vehet részt. Az állam teljes, vissza nem térítendő bérköltség támogatást biztosít a tanulók foglalkoztatásához, biztosítva részükre a bérminimum vagy szakképzettség esetén a garantált bérminimum időarányos részét.

Fontos, hogy a diákok a képzésük ideje alatt, nyári szünidőben megtanulják a munka fontosságát és a vele járó felelősséget. A nyári időszakban, diákmunkában több főt szinte minden nyáron sikerült foglalkoztatnunk.

Foglalkoztatást segítő programok a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának szervezésében, piaci alapú képzési lehetőségek pedig legközelebb Vácon érhetők el az érintettek részére.

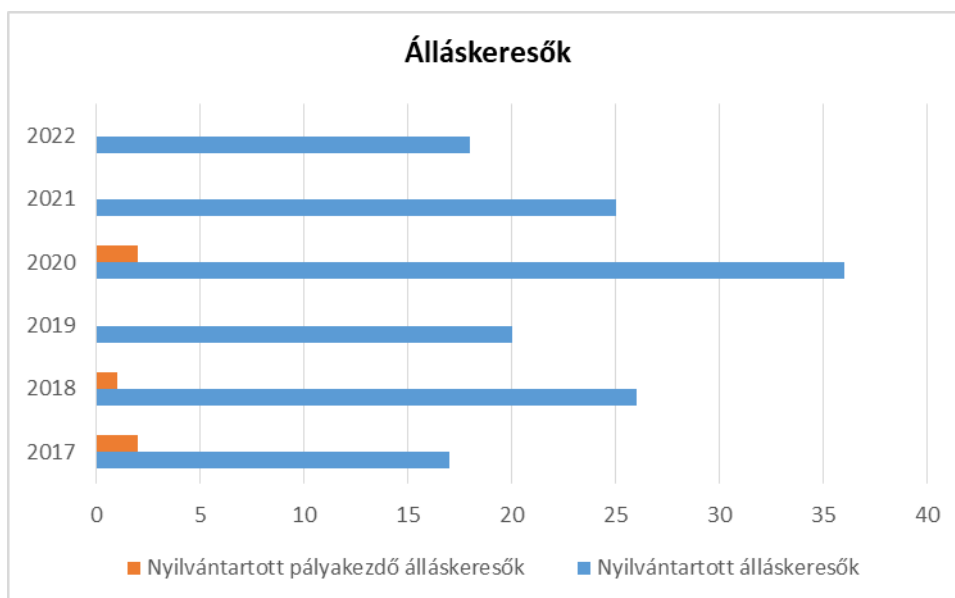
A Főváros, és Vác közelségének köszönhetően mind a fiatalok, mind az idősebb korosztály számára viszonylag könnyen elérhetők az elhelyezkedést, a szakmai vagy kompetencia - fejlesztést célzó további képzések, továbbképzések, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások

A nyilvántartott álláskeresők viszonylatához a pályakezdő álláskeresők száma elenyésző. Iskola elvégzése után, ha tehetik, nem a településen kezdenek életvitelszerűen élni. A pályakezdő álláskeresők száma ennek okán nem jelenik meg a rendszerbe.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	17	2
2018	26	1
2019	20	0
2020	36	2
2021	25	0
2022	18	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.6.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Jelenleg helyben nincsenek ilyen jellegű programok, a Váci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége nyújt támogatást:

- a szakképzetlen / elavult / nem hasznosítható szakképzettséggel rendelkezőknek,
- a pályakezdő és 25. év alattiaknak,
- az 50. életévüket betöltötteknek,
- a programban történő részvételt megelőző 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesülteknek,
- a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetett vagy már tartósan álláskeresőknél.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A kisebbségi/nemzetiségi hovatartozás azonosítása és nyilvántartása alkotmányos alapjogokat érint, az érintett nyilatkozata szükséges annak azonosításához. Ez azonban a foglalkoztatáshoz nem kapcsolódó adat, így a foglalkoztatottak nemzeti, etnikai hovatartozását az önkormányzat nem tartja nyilván. Mindezek okán nincs információ arra vonatkozóan, hogy a saját fenntartású intézmények dolgozói közül kik tartoznak az említett célcsoportokhoz.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az elmúlt évtizedekben számos olyan jogszabály látott napvilágot, amelynek célja annak biztosítása, hogy a nők és férfiak a munkavállalás során tisztességes és egyenlő bánásmódban részesüljenek. Az emberek faji és etnikai hovatartozásán alapuló hátrányos megkülönböztetése elleni védelmet szolgáló törvények kiterjednek a mindennapi élet különböző területeire, különös figyelmet szentelve a foglalkoztatásra. Település aktív korú lakóinak nagy többsége rendelkezik munkahellyel, többen helyben dolgoznak. Az eddigiek során az önkormányzathoz, sem az Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatósághoz nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy bárkit hátrányos megkülönböztetés ért a munkaerő felvétel vagy a foglalkoztatás során.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Helyi szinten nincsenek ilyen jellegű lehetőségek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították. A szociális ellátások jellemzően az egy főre jutó jövedelemhez kötöttek, így az ellátásban részesülők számának növekedése a családok jövedelmének csökkenését mutatja.

Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A pénzbeli és természetbeni ellátások járhatnak rendszeres, illetve eseti jelleggel. A segélyezési rendszerben kiemelt szerep jut

- az időskorúak, egyedül állók, valamint krízishelyzetbe került családok anyagi ellehetetlenülésének megakadályozására,
- a túlzott lakásterhek enyhítésére,
- az egészségi állapot teljes leromlásának megakadályozására, valamint
- eseti krízishelyzet kezelésére.

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja:

- az állam, az önkormányzatok,
- a civil szektor
- az egyház.

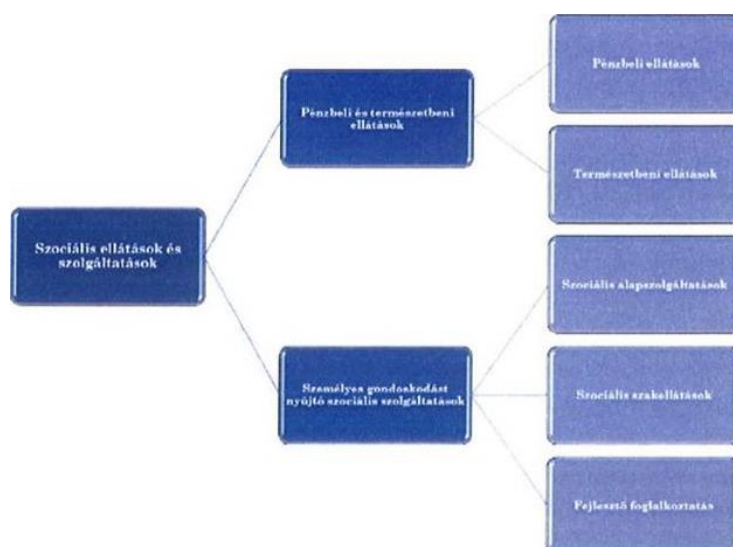
Működésüket törvények, és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára a Szociális Törvény, és az Önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítanak, valamint a képviselő testületek határozata alapján a költségvetésük terhére melyeket vállalnak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák. Ennek értelmében Szob Város Önkormányzata biztosítja a törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

A szociális ellátó rendszerek célja, hogy védelmet nyújtsanak a társadalmi egyenlőtlenségből eredő szegénység és más társadalompolitikai kockázatokkal szemben. A hazai rendszer szereplői között megtalálható az állam, az önkormányzatok, a civil szektor és az egyház is.

Működésüket többek között a 1993. évi III. törvény foglalja keretbe, de számos végrehajtási rendelet, ágazati jogszabály és helyi rendelet is meghatározza.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1. óta a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása, (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás)
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Szob Város Önkormányzatának képviselő-testülete munkája során kiemelt céljának tekinti, hogy lehetőségeihez mérten elősegítse a településen élő, segítségre szorulóknak élethelyzetének javítását. E céltól vezérelve alkotta meg a 4/2015 (11.27.) rendeletét a települési támogatásokról, melyek a következők lehetnek:

- eseti települési támogatás
- rendszeres települési támogatás
- szociális céllá tűzifa támogatás
- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás
- születési támogatás
- kamatmentes kölcsön formájában nyújtott települési támogatás 50 000,- Ft értékhatárig
- kiskorú gyermekek támogatása
- időszerűak támogatása
- Bursa Hungarica Ösztöndíj támogatás.

A polgármester jár el első fokon az alábbi ügyekben:

- rendkívüli települési támogatás
- köztemetés elrendelése

Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500.-Ft.) 90 %-át és vagyona nincs. Az ellátás havi összege 22.800.- Ft.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Ápolási támogatás

A méltányossági ápolási díj az önkormányzat önként vállalt feladata. Az ápolási díj a 18. életévet betöltött tartósan beteg, 3 hónapnál hosszabb időtartamban gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított hozzájárulás.

Az ápolási támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-a, bruttó 30.000.-Ft

Egyéb települési támogatások

A szociális ellátások közül az rendkívüli segély iránti kérelmek száma tekinthető jelentősnek.

A temetési segély nyújtható annak a szociális rászoruló személynek, aki a meghalt személy eltemetetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles volt ugyan, de a temetési költsége viselése saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A segély összege max 50.000,- Ft alkalmanként. 30.000

A köztemetés a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik az elhunyt személy közköltésén történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lehet fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Álláskeresési járadékban részesülők száma az elmúlt években a felére csökkent. Pályakezdő álláskereső nincs nyilvántartva a rendszerben.

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították. A szociális ellátások jellemzően az egy főre jutó jövedelemhez kötöttek, így az ellátásban részesülők számának növekedése a családok jövedelmének csökkenését mutatja.

Mind a pénzbeli, mind a természetbeni támogatások megállapításánál a háztartás egy főre jutó jövedelmének nagysága a meghatározó. A pénzbeli és természetbeni ellátások járhatnak rendszeres, illetve eseti jelleggel. A segélyezési rendszerben kiemelt szerep jut

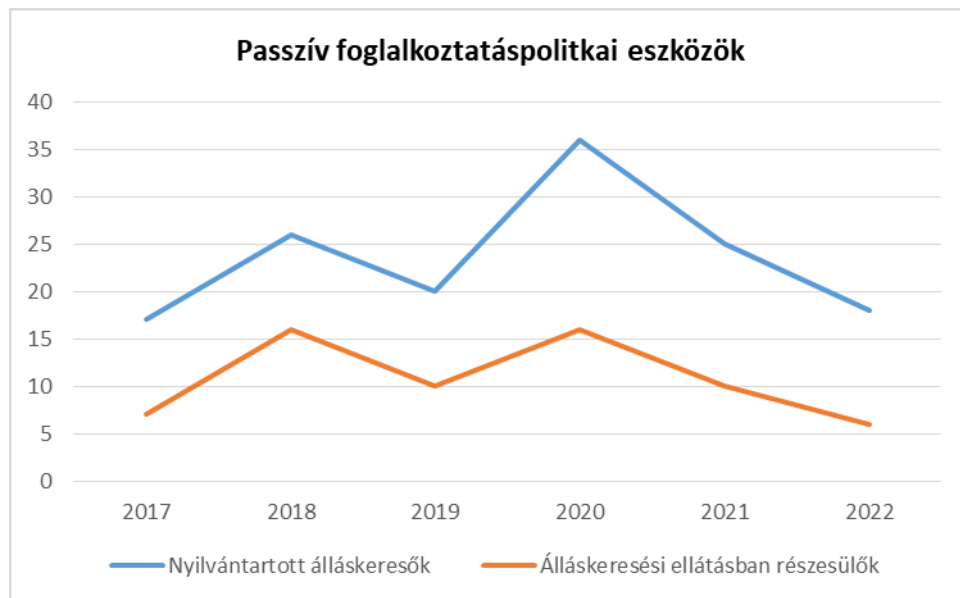
- az időskorúak, egyedül állók, valamint krízishelyzetbe került családok anyagi ellehetetlenülésének megakadályozására,
- a túlzott lakásterhek enyhítésére,
- az egészségi állapot teljes leromlásának megakadályozására, valamint
- eseti krízishelyzet kezelésére.

Álláskeresési ellátásban részesülők száma 2017. évtől folyamatosan emelkedett, kimagasló a 2018 és 2019. évben, majd csökken.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	17	0,98%	7	41,18%
2018	26	1,51%	16	61,54%
2019	20	1,20%	10	50,00%
2020	36	2,18%	16	44,44%
2021	25	1,51%	10	40,00%
2022	18	1,13%	6	33,33%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.3.1

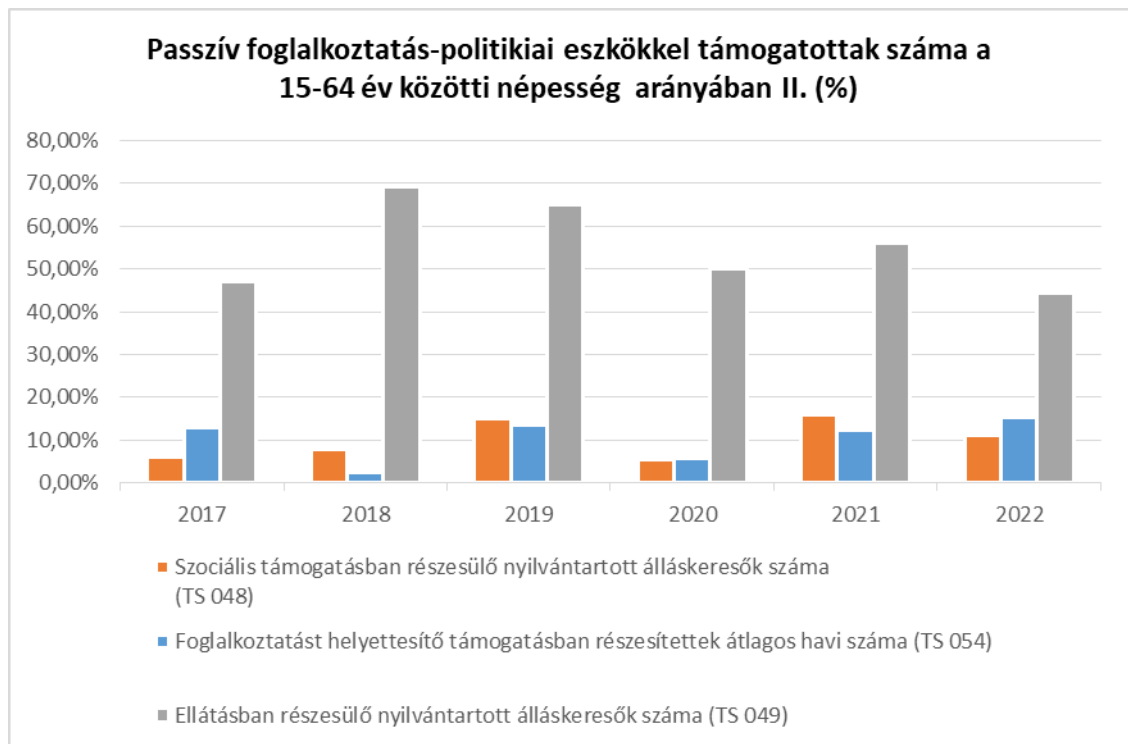
Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma stagnál. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek havi átlagos száma 1 - 3 főt mutat. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszakokban 8 – 18 fő között változott. Itt is a 2020. év a kiemelkedő időszak.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	5,88%	2	12,76%	8	47,06%
2018	2	7,69%	1	2,46%	18	69,23%
2019	3	15,00%	3	13,65%	13	65,00%
2020	2	5,56%	2	5,64%	18	50,00%
2021	4	16,00%	3	12,20%	14	56,00%
2022	2	11,11%	3	15,28%	8	44,44%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.3.2.

Az elmúlt években jelentős változás nem történt a regisztrált munkanélküliek száma, valamint az álláskeresési járadékra jogosultak aránya között. A váci központban nyilvántartott álláskeresők részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadékot, nyugdíj előtti álláskeresési segélyt, valamint költségtérítést adhatnak. Az álláskeresési járadék maximum időtartama 90 nap lehet, összege a munkaerő-piaci járulék alap 60%-a, de nem lehet magasabb a minimálbérnél.

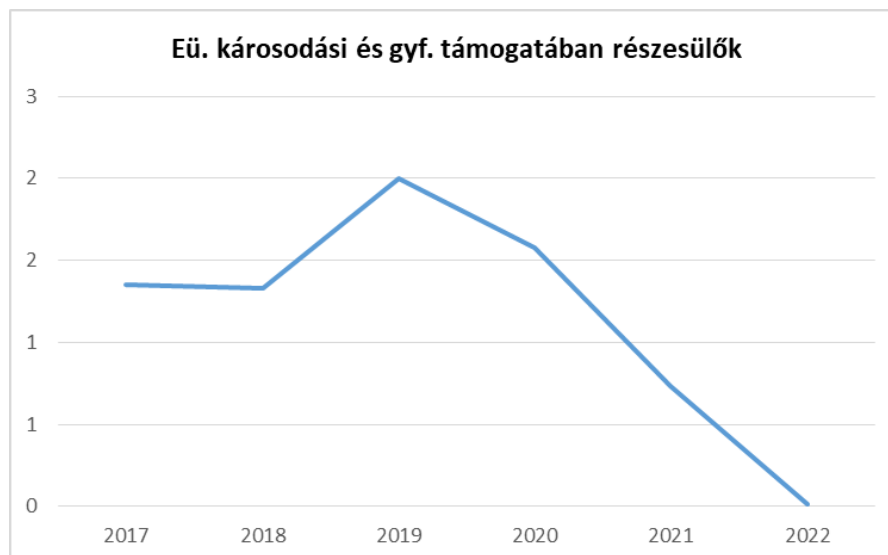
Az ellátatlan munkanélküliek az önkormányzathoz beadott kérelmük alapján támogatásban részesülhetnek. Az aktív korúak esetében rendszeres szociális segély állapítható meg, vagy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. A megállapított támogatásokat a törvényben meghatározott időnként felül kell vizsgálni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőknek harminc nap időtartamban munkát kell végeznie az önkormányzati intézmények, a közterületek, a buszmegállók, a községi temető rendben tartásában, tisztításában.

A településen egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők nincsenek a településen.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	1
2019	2
2020	2
2021	1
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

Tábla: 3.3.3.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A társadalmi egyenlőtlenség - az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó - egyik dimenziója a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen, és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak.

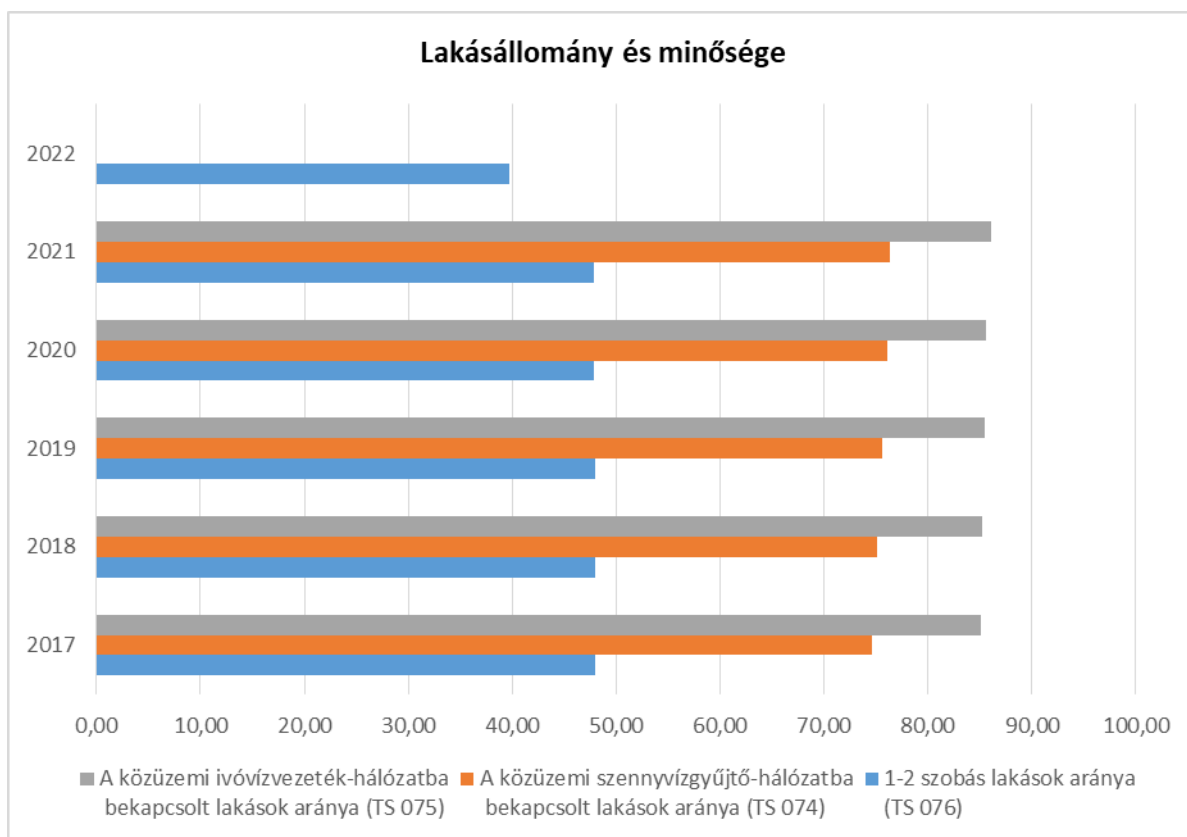
Egy adott település lakásállományának összetétele, kora, a beépítése és a lakókörnyezetének jellemzői, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedések meghatározó jelentőségű tényezőkén jelennek meg az esélyegyenlőség vizsgálata során.

A település lakásállománya összesen 1096 darab ingatlan (2022. évi adat), mely eggyel kevesebb, mint a 2017. évet megelőző időszakban volt. A 2020. évben 2 lakás épült, előtte és az utána következő években nem épültek lakások. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítva van (víz, villany, gáz, szennyvíz, szemétszállítás, és a szelektív hulladékgyűjtés). A lakások új építésűek, ivóvíz ellátásra majd 85% - os ellátásúak, amely jelentősen alulmarad az országos, régiós, megyei és járási arányokhoz való viszonyításban. A szennyvízhálózatra való rákötés folyamatosan növekszik. A lakások közel fele 1 – 2 szobás.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1097	0	0,00	48,04	74,66	85,14
2018	1098	1	0,91	48,00	75,14	85,25
2019	1098	0	0,00	48,00	75,59	85,52
2020	1100	2	1,82	47,91	76,09	85,64
2021	1100	0	0,00	47,91	76,36	86,09
2022	1096	0	0,00	39,69	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla:3.4.1.

Félkomfortos az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzhelyiséggel, továbbá fürdőhelyiséggel, vagy vízöblítéses WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli, az a lakás,

amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhellyiséggel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 097	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 098	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 098	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 100	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 100	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1 096	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla: 3.4.2.

Szob Város Önkormányzata jelenleg összesen 24 bérlakással rendelkezik, és 9 db szolgálati lakással.

b) szociális lakhatás nem biztosított

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek

e) lakhatást segítő támogatások

Szob Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015 (11.27.) önkormányzati rendelete alapján nyújtható lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás:

Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására.

Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeikből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását.

A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára.

A lakásfenntartási támogatást pénzbeli és természetbeni formában is nyújtják. A természetbeni ellátás esetén a támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik és annak összegét a támogatással érintett költség tekintetében a szolgáltató írja jóvá.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

- (1) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás (a továbbiakban: lakásfenntartási támogatás) a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtható támogatás.
- (2) A lakásfenntartási támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol
 - a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,
 - b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,
 - c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,
 - d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,
 - e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.
- (3) Ha a háztartás
 - a) (2) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
 - b) (2) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.
- (4) Ha a háztartásban gyermekét egyedülállóként nevelő szülő ideértve a gyámot és a nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.
- (5) A lakásfenntartási támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege 450,- forint.
- (6) A lakásfenntartási támogatás esetében elismert lakásnagyság
 - a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,
 - b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,
 - c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,
 - d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,
 - e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.
- (7) A lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege
 - a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,
 - b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja, de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

A lakásfenntartási támogatások odaítéléséről átruházott hatáskörében a Szociális és Egészségügyi Bizottság dönt.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	1
2018	n.a.	859
2019	n.a.	216
2020	n.a.	17
2021	n.a.	90
2022	n.a.	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 3.4.3.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesül száma 2018. évtől csökken.

f) eladósodottság nem jellemző

A gazdasági változások a településen élőket is súlyosan érintette. A szegénység, az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő - piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újra termelődése szerepel. A lakossági adósságállomány növekedését okozza, hogy az újonnan beköltöző gyermekes családok a lakásvásárláshoz felvett banki hiteleiket nehezen tudják fizetni, vagy a munkahely megszűnése, vagy a devizalapú hitelek törlesztő részleteinek emelkedése miatt. Sokszor olyan súlyos anyagi válsággal küzdenek a családok, hogy a mindennapi megélhetésük finanszírozása is gondot okoz számukra, ezen kívül még tetemes közüzemi tartozásokat is felhalmoznak. Az anyagi ellehetetlenülés, kilátástalanság kihat a családi életre, a fogyasztás színvonalára is. A 2020 – 2021. évi Covid járvány által okozott leállások, munkahelyek megszűnése csak fokozta a már kialakult helyzetet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Szob város területéhez kapcsolódó külterületi településrészek a következők:

- Bőszob külterület, amely a város központjától kb. 6 kilométerre található. Jellegét tekintve mezőgazdasági jellegű (készenléti, szolgálati) lakótelep, illetve lakóhely, mezőgazdasági jellegű tanyák. Népesége mintegy 3 fő, és a területén található lakások száma pedig 1.
- Csákhegy külterület, amely a város központjától kb. 2 kilométerre található. Jellegét tekintve külterület összeírt lakóegység népeség nélkül.
- Malomkert külterület, amely a város központjától kb. 2 kilométer távolságra található. Jellegét tekintve gazdasági tevékenységhez, vagy egyéb funkcióhoz nem köthető lakóhely. Népesége mintegy 12 fő, a területén található lakások száma 8.
- Malomvölgy külterület, amely a város központjától kb. 3 kilométerre található. Jellegét tekintve gazdasági tevékenységhez, vagy egyéb funkcióhoz nem köthető lakóhely. Népesége mintegy 19 fő, és a területén található lakások száma 12.
- Vasúti őrházak külterület, amely a város központjától kb. 2 kilométer távolságra található. Jellegét tekintve forgalmi település (vasútállomás, vasúti őrház stb.). Népesége mintegy 4 fő, a területén található lakások száma 1.
- Verbicdülő külterület, amely a város központjától kb. 4 kilométer távolságra található. Jellegét tekintve mezőgazdasági jellegű (készenléti, szolgálati) lakótelep, illetve lakóhely, mezőgazdasági jellegű tanyák. Népesége mintegy 1 fő, a területén található lakások száma 1.
- Önkormányzatunk a tavalyi évben pályázati támogatással megkezdte a külterületi helyi közutak fejlesztését. A projekt keretében a Szob, 069 hrsz. alatti, használhatatlan állapotú külterületi közút felújítására került sor.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szobon szegregátum nem található.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Szobon szegregátum nem található.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Szobon szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

d) a védőnői ellátásról, - 2023. július 01. napjától nem önkormányzati feladat,

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése

és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A magyarországi jóléti rendszer meghatározó területei az egészségügy és a szociális ellátás. A szociális és egészségügyi szolgáltatások, az egyén alapvető szükségleteinek kielégítését célozzák. Az egészség fejlesztését, megőrzését, és helyreállítását az egészségügy eszközei csak a szociális ellátórendszerrel kiegészülve képesek megvalósítani.

Egészségügyi ellátások:

Az egészségügyi ellátások célja, hogy segítsék az egészség fejlesztését, helyreállítását, megakadályozzák az egészségromlást, valamint hogy könnyítsék a megváltozott egészségi állapotú emberek munkába, illetve a közösségbe való beilleszkedését. Az egészségügyi ellátások rendszerében tartoznak a megelőző ellátások is, amelyek a betegségek megelőzését, illetőleg azok korai felismerését szolgáló ellátásokat foglalják magukba.

Szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások:

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A Város Önkormányzatának Képviselő - testülete az elmúlt években meghozott döntéseivel igyekezett a településen élők egészségügyi ellátását megfelelő módon biztosítani, lehetőség szerint azt fejleszteni. Ennek keretében került sor egy korszerű ultrahang készülék vásárlására a szakorvosi rendelőintézetbe (térsgégi összefogással), a házi orvosi rendelőbe pályázati forrásból számos orvosi műszer, és eszköz beszerzése is megvalósult. Az önkormányzat vezetése fontosnak

tartotta, és tartja a településen élők egészségének megőrzését, illetve a betegség megelőzést, ezért is döntött a Szobi Egészségfejlesztési Iroda létrehozásáról, és vállalta fel a pályázó gesztor szerepét a „Három generációval az egészségért” nevet viselő térségi egészségügyi szűrőprogramban.

Továbbá, az egészségmegőrzés, és a betegségmegelőzés fejlesztése érdekében benyújtott pályázatának eredményeképpen beszerzésre kerül egy térségi egészségügyi szűrőbusz, és mobil labor is.

A Szobi Egészségfejlesztési Iroda (Szobi EFI) 2018.szeptember 3.napján kezdte meg működését. A VEKOP-7.2.2-17 kódjelű pályázaton elnyert 90 millió Ft-nak köszönhetően az iroda prevenció programjain keresztül igyekszik a Szobi járás területén lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakosoknak (az óvodáskortól egészen az idős korig) az egészséges életmódot, életmódváltást, betegségmegelőzést és az egészségfejlesztést bemutatni, bevonni a lakosságot, segíteni.

Három generációval az egészségért program: Három generációval az egészségért a Szobi járás hat településén címmel pályázatot nyert Szob, Ipolydamásd, Kóspallag, Nagyborzsöny, Ipolytölgyes, és Kemence. A program célja a krónikus nem-fertőző betegségek megelőzésére, kezelésére, a káros egészségügyi, társadalmi és gazdasági következményeinek mérséklésére irányuló tevékenységek központi tervezése, irányítása és koordinációja.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az esélyegyenlőség elvének az élet valamennyi területén érvényesülnie kell, így az az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés kapcsán is.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében biztosítani kell számára, hogy hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, a páciens nemétől, korától és betegségétől függetlenül folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön. Az egészségügyi alapellátás fontosabb intézményei: a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, a fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, a védőnői ellátás, az iskola egészségügyi ellátás.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik.

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életévek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a

népegészségügyi termékadó bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsvak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást.

A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Cél egyrészt vonzóvá tenni az orvosok számára a háziiorvosi pályát, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a házi orvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziiorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel működő háziiorvosi szolgálatokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. Praxis programok, a praxisváltás program, valamint a házi orvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás.

A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (egészségpólusok és onkológiai centrumok fejlesztése, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jargon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	1	52	15,20
2018	2	0	0	1	46	12,36
2019	2	0	0	1	48	5,30
2020	2	0	0	1	44	3,26
2021	2	0	0	1	40	3,00
2022	2	0	0	1	38	2,34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 3.6.1.

Szob lakossága számára az egészségügyi alapellátásokhoz, valamint a szakellátásokhoz való hozzáférés helyben biztosított.

Háziiorvosi és házi gyermekorvosi ellátás:

A háziiorvosi ellátás célja a személyes és folyamatos orvosi ellátás nyújtása az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

A települést ellátó két háziiorvosi praxis nemrégiben felújított háziiorvosi rendelőben működik. Ezek a praxisok a felnőttek, és gyermekek számára biztosítják a háziiorvosi ellátást. Az egy házi orvosra jutó lakosok száma a lakónépesség csökkenésének köszönhetően évről-évre alacsonyabb számot mutat. Ugyanígy csökkenés figyelhető meg, a háziiorvosi rendelésen való megjelenések száma és a lakáson történt látogatások számában is.

Védőnői szolgálat:

A védőnők egészségügyi alapellátás betöltött megelőző szerepe az rendkívül fontos része az ellátó rendszernek. A területi védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós, gyermekágyas anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él.

A településen egy védőnő látja el az e területre vonatkozó feladatokat. A védőnői szolgálat kiterjed a nővédelemre, a terhes és gyermekágyas anyák, és hat év alatti gyermekek gondozására, a családgondozásra, illetve az óvodában végzendő feladatokra rendelési időben, illetve a családok otthonában történő szolgáltatás végzésére.

Fogászati ellátás:

A fogászati ellátás a fog- és szájbetegség gyógyító-megelőző alapellátására terjed ki. Szob Város közigazgatási területén a fogászati ellátás egy fogorvos közreműködésével történik. A rendelés a hét minden napján megoldott, csütörtöki napokon iskolai fogászatként működik, helyszíne a város szakorvosi rendelőintézete.

Iskola - egészségügyi ellátás:

Az iskola - egészségügyi ellátás iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll, amelyet fogorvos és fogászati asszisztens közreműködésével látnak el.

Településen az óvodás és az általános iskolás gyermekek iskola - egészségügyi ellátása a házi orvos, és a területi védőnő, valamint a fogorvos és asszisztense közreműködésével történik.

Járóbeteg szakellátás:

A járóbeteg-szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása, vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmasszerű egészségügyi ellátás, továbbá fekvőbeteg - ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozás. Az általános járóbeteg-szakellátást a beteg lakóhelyének közelében kell biztosítani.

A Szobi Szakorvosi Rendelőintézet 1962-ben kezdte meg működését, mint járási intézmény, hogy biztosítsa az Ipolmenti, és a Dunakanyar északi térsége 17 községének a járó beteg szakellátását. 1971-től ez a szobi székhelyű intézet Váci járási intézményként folytatta a működését. 1977-ben elveszítette szakmai és gazdasági önállóságát, így a felügyeletét ettől kezdve a Váci Járási Kórház és Intézményei látták el. Az önkormányzati törvény életbe lépését követően Szob Nagyközség Képviselő-testülete úgy határozott, hogy 1999. július 1-től az Intézet önállóan gazdálkodó intézményként folytassa működését. A 2004. évben sor került az intézmény teljes nyílászáró cseréjére, majd azt követő évben a padozat, és az oldalfalak csempézésére, valamint a mozgáskorlátozott mosdó kialakítására is. Kidolgozott hosszú távú egészségpolitikai célkitűzéseikben - a szakellátások helyben történő igénybevételi lehetőségének kiterjesztését, a meglévők fejlesztését, a szakmai felszereltség javítását tűzték ki célul. Jelenleg 13 település, közel 13 ezer lakosának a járóbeteg szakellátása a feladata. Az egészségügyi feladatokat 18 orvos, 10 szakdolgozó, és 4 technikai dolgozó látja el.

(<http://szakoryosj.szob-i&istecsegdul>)

Az intézményben a következő szakrendelések állnak a betegek rendelkezésére:

- Traumatológia
- Sebészet
- Érsébszet (beutaló szükséges)
- Nőgyógyászat
- Urológia
- Ideggyógyászat (beutaló szükséges)

- Ultrahang (beutaló szükséges)
- Szemészet
- Röntgen (beutaló szükséges)
- Laboratórium (beutaló szükséges)
- Csecsemő- és gyermekgyógyászat (beutaló szükséges)
- Belgyógyászat (beutaló szükséges)
- Fül- Orr- Gégészet
- Pszichiátria (beutaló szükséges)
- Ideggondozó
- Reumatológia (beutaló szükséges)
- Fizikoterápia (beutaló szükséges)
- Gyógytorna (beutaló szükséges)
- Gyógymasszázs (beutaló szükséges)

Kórházi szakellátás:

A fekvőbeteg-szakellátás a betegek fekvőbeteg gyógyintézeti keretek között végzett ellátása, amelyet a betegek betegségük esetén lakóhelyük közelében, a beteg folyamatos ellátását nyújtó orvos, kezelőorvos, vagy más arra feljogosított személy beutalása alapján jogosultak igénybe venni. A fekvőbeteg-szakellátás célja és jellege szerint lehet aktív, krónikus, rehabilitációs illetve ápolási célú, amely igénybevételére klinikán, (szak) kórházban, szakápolási intézményben, valamint országos intézetben van lehetőség. Szob város lakói számára a kórházi ellátást a váci Jávorszky Ödön Kórház biztosítja.

Egyéb egészségüghöz kapcsolódó ellátások:

Gyógyszer ellátás: A lakosság gyógyszerrel való ellátását Szobon a 2 fő gyógyszerésszel és 2 fő szakasszisztenssel működő Gondviselés Patika biztosítja. A patika készleten tartja a napi használatban alapvető készítményeket, gyógyszereket, a gyógyszerértékben fellelhetők vitaminok, gyógyvizek, márkás gyógytermékek - kozmetikumok-, gyógyteák és fogápolási termékek.

Közgyógyellátás (1993. évi III. törvény):

A közgyógyellátás hozzájárul a szociálisan rászoruló személy azon kiadásaihoz, amelyek egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához szükségesek. A házi orvos igazolása alapján a kérelmező lakhelye szerinti járási hivatal állapítja meg.

Jogosult:

- az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú;
- az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy;
- a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
- a központi szociális segélyben részesülő;
- a rokkantsági járadékos;

valamint az aki

- a) rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- b) rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- c) öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon az a) vagy b) alpont hatálya alá tartozott;

d) saját jogon magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

Normatív jogcímen jogosult a közgyógyellátásra:

- az a személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (jelenleg: 28.500,- Ft) és a rendszeres gyógyító ellátások havi költsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-át (jelenleg: 2.850,- Ft), VAGY

- aki egyedülálló és havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (jelenleg: 42.750,- Ft) és a rendszeres gyógyító ellátások havi költsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 10%-át (jelenleg: 2.850,- Ft)

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, mely alanyi és normatív jogcímen adható.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy külön jogszabályban meghatározottak szerint — térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre — ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is — gyógyszerkerete erejéig,

b) egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá

c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra (az a)—c) pont szerinti a továbbiakban együtt: gyógyító ellátásJ.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező szobi lakosok száma a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat.

Az ápolási díj egy havi rendszerességgel biztosított pénzbeli juttatás azok számára, akiknek hozzátartozója fogyatékkal élő, vagy tartósan beteg, ezáltal folyamatos ellátásra szorul. A juttatás célja, hogy akik a betegápolás miatt nem tudnak kereső tevékenységet folytatni, számukra anyagi támogatást biztosítson.

Az ápolási díjat igényelni szükséges, így célszerű tisztában lenni a folyamat részleteivel.

Ápolási díj csak olyan nagykorú személyeknek jár, akinek hozzátartozója egy súlyosan fogyatékos, vagy tartós beteg. Hozzátartozónak számít: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő a testvér; az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére a testvér házastársa.

Ahhoz, hogy az ápolási díjat megkaphassuk azonban több feltételnek is meg kell felelni. Nem jár támogatás abban az esetben, ha a beteg két hónapnál tovább részesül fekvőbeteg-gyógyintézeti, vagy bármilyen bentlakásos és nappali intézmény ellátásában.

Kiskorú beteg esetében nem állapítható meg ápolási díj, ha több mint 5 órát tartózkodik a gyerek az óvodában, vagy bármely közoktatási intézményben.

Bár az ápolási díj nagykorúaknak jár, fontos kitétel, hogy az ápolási díjra jogosult személy nem lehet sem középiskola, sem felsőoktatási intézmény tanulója, továbbá nem lehet olyan kereső tevékenysége, ami meghaladja a napi 4 órát.

Ha az ápolási díjon felül más, az ápolási díj összegét meghaladó rendszeres támogatásban részesül az ápoló fél, úgy nem lehet jogosult a támogatásra.

Az ápolási díjban részesülők aránya évről évre csökken.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és szűrőprogramok egészségmegőrzést, betegségmegelőzést célzó olyan projektek, amelyek az egészségvédelemnek fontos részét képezik.

Szob Város Önkormányzata az elmúlt időszakban több olyan pályázati programban vett részt, amely az egészségügyi prevenciót célozzák. Ezek keretében, az elmúlt évben számos szűrőprogram valósult meg a településen.

1. *Három generációval az egészségért program:* A Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával megvalósuló program a Szobi járás hat települését érinti Szob, Ipolydamásd, Kóspallag, Nagyörzsöny, Ipolytölgyes és nyert Kemence is. A program keretében több szűrővizsgálat is megvalósult az érintett településeken a házi orvosok bevonásával, emellett szakvizsgálatokra is sor került és kerül. Covid járvány idején a szűrővizsgálatok szüneteltek.

Az érintett hét településen elérhetővé vált a lakosság számára többek között boka - karindex szűrés, vaszkuláris demencia szűrés, a pitvarfibrilláció szűrése, légzésfunkció-szűrés, vércukor-szűrés, testsúlyindex-szűrés, egészségi állapot-felmérés, vastagbél daganat-szűrés. A pályázat megvalósításába bevonásra kerültek egészségügyi szakemberek: dietetikus, nőgyógyász, bőrgyógyász, urológus, pszichoterapeuta, proktológus, valamint védőnők is. A települések lakosai előadást hallhattak a dohányzás, és az alkoholfogyasztás veszélyeiről is. Emellett kiemelt hangsúlyt fektet a program, az emlőszűrésre is, elősegítve, hogy a hat településen élő nők, minél szélesebb körben vegyenek részt szűrővizsgálaton.

2. *Egészségfejlesztési Iroda létrehozása a szobi járásban:* A Szobi járás településeinek lakóira fokozottan jellemzőek a morbiditási, és mortalitási mutatók által jelzett betegségeket eredményező negatív életmódi tényezők, úgymint a mozgásszegény életmód, a dohányzás, az alkohol vagy drogfogyasztás, a depresszió, vagy akár a pedagógusok, a szociális ágazatban, az egészségügyben dolgozók körében a kiégés tipikus tünetei. A fenti problémákra, szükségletekre ad átfogó megoldást, az Egészségfejlesztési Iroda (EFI) létrehozása.

A Szobi EFI elsődleges feladata a prevenció, azaz a megelőzés. A célok elérése érdekében a munkatársak feladata: egészségre nevelő és szemléletformáló programok szervezése és megvalósítása, állapotfelmérések és szűrések lebonyolítása, ingyenes egészség-, és sportnapok megszervezése, betegklubok létrehozása, tanácsadások, prevenciós programok szervezése a szobi járás közigazgatási területein, óvodás kortól egészen az idős korig.

A szobi lakosság részére, az elmúlt időszakban számos ingyenes szűrések igénybevételére került sor.

A méhnyakrák szűrés - aranyér szűrés és végbél vizsgálat - bőrrák szűrés - prosztatatarák szűrés

A szobi lakosság részére, az alábbi ingyenes prevenciós programok igénybevételére került sor:

TESTÜNK A CSODA - INTERAKTÍV KIÁLLÍTÁS - túrázás - úszás, úszásoktatás - aerobik — fitness torna

Minden, amit a cukorbetegségről tudni kell! előadás

Irány a természet program

Házasság/Társ kapcsolat megerősítő programok

Sportnap

Szív és érrendszeri klub

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás valamennyi korosztály számára részben helyben, illetve Vácon biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás egyre inkább előtérbe kerülő téma, különösen a gyermekekre vonatkozóan. A szülő házból hozott szokások és élmények jelentősen meghatározzák az étkezési szokásokat. A legkisebbek és fiatalok étkezését befolyásoló szereplők a nappali ellátást biztosító intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola), a szülők, és a közétkeztetők.

A közétkeztetést szabályozó rendelet 2015-ben került bevezetésre. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítani a közétkeztetőknek a gyerekek számára (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabta azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik ezt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen: koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzatok rendeleteiben határozzák

Szob Város közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatóknak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészíteniük az ételeket.

Az egészséges táplálkozáshoz kapcsolódó alábbi programok szervezésére került sor a település iskolájában és óvodájában:

Iskolai programok:

- Iskolagyümölcs programban való részvétel (heti 2x gyümölcs, 1x dobozos gyümölcslé)
- Zöldségkóstoltatás az iskolagyümölcs program keretében
- Egészségnap (gyümölcs és zöldség saláták készítése és elfogyasztása a gyerekek bevonásával)

- Iskolatej programban való részvétel (heti 4x dobozos tej, kakaó, ízesített tej) Óvodai programok:

- Víz világnapja
- Föld napja
- Minden héten gyümölcsnap
- Továbbá a környezet megismerése nevelési tevékenységen belül szó esik az egészséges táplálkozásról

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport minden életkorban az egészséges életmód fontos része, és betegségmegelőző hatásán túl számos közvetlen gyógyhatása ismert.

A sportolás, mint aktív kikapcsolódás szerves része a város életének. Különösen népszerű a labdarúgás, a kajak - kenu, a kézilabda, az úszás, a futás, a túrázás, illetve valamennyi szabadtéri rekreációs program.

Szob Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a lakosság sportolási lehetőségeinek szélesítésére. A város Képviselő - testülete elismerve a sport kiemelkedő jelentőségét az egészség megőrzésében, az ifjúság fizikai és erkölcsi nevelésében, személyiségformálásában, a közösségi magatartás kialakításban, a lakosság életminőségének javítása érdekében megalkotta Szob város sportjáról szóló 46/2004. (X. 1.) számú rendeletét. A rendelet célja, hogy megalapozza és létrehozza az önkormányzat sportkoncepciójának megvalósításához szükséges feltételrendszert és szerkezeti keretet adjon a sport támogatására rendelt összegek felhasználásának, valamint a sport érdekében meghatározza Szob város közigazgatási területén azokat a feladatokat, amelyek a sporttörvény és végrehajtása tárgyában kiadott rendeletekből adódóan a helyi önkormányzatra hárulnak. Szabályozza:

Az önkormányzat sportfeladatait

A sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel való együttműködést

Az önkormányzat tulajdonában álló sportlétesítmények fenntartását, működtetését

Az önkormányzati iskolai sporttevékenység támogatását

Az önkormányzat önként vállalt sportfeladatait (fejlesztések, sporttevékenységek irányítása, támogatása, sportvagyon működtetése, hasznosítása, stb.)

Városban, az elmúlt években számos sporttal kapcsolatos fejlesztésre került sor.

2018-ban átadásra került a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében megépült Duna-Ipoly Tanuszoda. A létesítmény elsődleges feladata a kötelező testnevelés órák keretében végzett úszásoktatás kiszolgálása. A tankerületi oktatás mellett azonban 16 óra után lehetőséget biztosít a versenysportnak, a szabadidősportnak és a lakossági igénybevételre is.

kép forrása: <https://mnsk.hu/duna-ipoly-tanuszoda-szob>

Az épület a nyári időszakokban Szob strandjaként is szolgál, szabadidős programok tarthatására is lehetőséget biztosít. Elhelyezkedése folytán a Dunapart kajak - kenu sportra kihasznált területének világát színesíti, kerékpárúton is könnyen megközelíthető.

A tanuszodát a sportpálya, és a Szabadidő Központ egészségfejlesztő és testgyakorló funkcióit egészíti ki.

- 2019-ben a tanuszoda alatti Duna szakaszon egy, a kajakosok vízre szállását elősegítő úszómű került kihelyezésre pályázati forrásból.

Azt követő időszakban a VEKOP-4.1.1-15-2016-00004 azonosítószámú projekt keretében a vizitúra megállóhely felújítására kerül sor, a meglévő épület bővítése készült el: közösségi funkciókat ellátó tér és teakonyha valamint egy öltöző. Elkészült még egy elsősegélyszoba (egészségügyi szoba) illetve tisztálkodó helyiségek, és mellékhelyiségek. A projektben kivitelezésre került egy zárt hajótároló: illetve fedett terasz, erkély is. Az új épületrésszel együtt kialakításra került akadálymentes vizesblokk, telken belüli közműépítés. A fejlesztési terület önkormányzati tulajdonban van, a beruházó Szob Város Önkormányzata konzorciumi tagként, a Magyar Kajak - Kenu Szövetség pedig konzorciumvezetőként felügyeli a kivitelezést.

- Az elmúlt időszakban a települési játszótérek felújítása is megkezdődött. Megújult a Kossuth utcai-, illetve épült újjá a Széchenyi sétányon, a tanuszoda előtt található játszótér.
- Elkészült a kültéri sportpark a Szabadidő Központ területén. A Nemzeti Szabadidős — Egészség Sportpark Program keretében megvalósult sportpark 2020. februárban került átadásra. Területén olyan eszközök kerültek felszerelésre, amelyek segítséget nyújtanak különféle gyakorlatok elvégzésére: így például húzózkodás, tolózkodás, hasizom erősítés, függeszkedés vagy éppen lépcsőzés. (forrás Szobi Hírnök)

Kép forrása: Szobi Hírnök

- 2019-ben a Magyar Kézilabda Szövetség által kiírt pályázatnak köszönhetően a település általános iskolájában átadásra került a közel 59 millió forintból megújult két tornaterem, melynek 70%-a pályázati forrásból, 30%-a a Váci Tankerületi Központ által biztosított önrészből valósult meg.

A lakosság sportprogramokhoz való hozzáférését segítik azok a Szobi EFI által szervezett programok is, amelyek a mozgást hivatottak népszerűsíteni (pl.: közösségi gyaloglás, úszásoktatás, „Irány a természet!” túra, aerobik - fitness torna valamint a megvalósuló sportolást segítő fejlesztések (pl.: a kerékpárút továbbfejlesztése, csónakház vízitúra megállóhely felújítása)

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

Személyes gondoskodást nyújtó közfeladatot ellátó lehet:

- egyházi jogi személy,
- társadalmi szervezet,
- alapítvány, közalapítvány,
- közhasznú társaság, egyéni vagy társas vállalkozás.

A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A szociális alapszolgáltatást nyújtó személy - külön jogszabályban meghatározottak szerint – gondozási tervet készít az egyes ellátottak részére nyújtott szolgáltatások formáiról, rendszerességéről, időtartamáról.

A szociális alapszolgáltatások a következők:

- a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b) az étkeztetés,

- c) a házi segítségnyújtás,
- d) a családsegítés,
- e) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- f) a közösségi ellátások,
- g) a támogató szolgáltatás,
- h) az utcai szociális munka,
- i) a nappali ellátás (nappali ellátást nyújtó szociális intézmény).

Szociális szolgáltató: az a személy vagy szervezet, amely az a)-h) szolgáltatásokat nyújtja.

Fenntartó a szociális szolgáltatót és intézményt működtető személy vagy szervezet:

- állami (kp-i költségvetési szerv, intézményi társulás, települési önkormányzatok társulása, települési-, területi kisebbségi önkormányzat)
- egyházi (magyarországi székhelyű egyház, egyházi jogi személy),
- nem állami (szociális vállalkozói engedéllyel rendelkező jogi személy, magyarországi székhelyű gazdasági társaság, gazdálkodó szervezet stb.)

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni.

- aki önmaga, illetve önmaga és eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képes biztosítani az étkezést,
- az, aki kora, egészségi állapota, fogyatékosága, betegsége vagy hajléktalansága miatt nem képes az étkezéssel más módon gondoskodni.

A jogosultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletében részletesen szabályozza.

Jogosultsági feltételként jövedelmi helyzet nem határozható meg!

Az ellátást folyamatosan kell biztosítani, (hétvégén is, ha igény van rá, és helyben megoldható).

Indokolt esetben diétás étkeztetés is biztosítható.

Étkeztetés formái:

1. szociális konyha, (önálló konyha, iskolai, óvodai szociális intézményi konyha,)
2. népkonyha, (alkalmi jellegű)
3. egyéb főzőhely (helyben fogyasztásra nincs lehetőség)

Az étkeztetés megszervezhető:

1. helyben fogyasztással,
2. elvitelének lehetőségével,
3. lakásra szállítással.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személynek az önálló életvitel fenntartása érdekében a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az egészségi, fizikai, mentális állapota, illetve szociális helyzete szerint szükséges ellátást.

A meglévő képességek megtartásával, felhasználásával és fejlesztésével kell biztosítani:

1. az alapvető gondozási, orvosi előírás szerinti ápolási feladatok elvégzését,
2. az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, (takarítás, bevásárlás stb.)
3. a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást,
4. szabadidős, foglalkoztató programok szervezése.

A házi segítségnyújtást végző gondozónak együtt kell működni az egészségügyi-, szociális intézményekkel és szolgáltatókkal.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

A házi segítségnyújtást a megállapított gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani (ennél kevesebbet kérhet az igénylő, többet nem) Akinek a gondozási szükséglete meghaladja a napi 4 órát, azt tájékoztatni kell a bentlakásos intézményi

ellátás igénybevételének lehetőségéről. (nem kötelező elfogadnia, de házi segítség nyújtás keretében akkor is csak 4 órában gondolható.)

Gondozási szükséglet vizsgálata nélkül csak kivételes esetben, olyan egészségügyi állapot vagy személyes körülmény esetén nyújtható az ellátás, mely halaszthatatlanul szükségessé teszi ezt, és ez esetben is csak átmenetileg, legfeljebb 3 hónapig.

Az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Jelzőrendszer: a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet jelző a családsegítést nyújtó szolgáltatónak.

A családsegítés keretében biztosítani kell

1. a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
2. az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
3. a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
4. a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
5. a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élő, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
6. a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
7. a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti készenléti szolgálatot az (1) bekezdés szerinti személyek számára,
8. a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánkövetését biztosító eszményes feladatokat.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás célja: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

Követelmény: az ellátásban részesülő személy képes a segélyhívó készülék megfelelő használatára.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást csak a házi segítségnyújtásra működési engedéllyel rendelkező szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

1. az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
2. a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,

3. szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.
Az ellátást csak a szociálisan rászorult személyek részére lehet nyújtani.

Szociálisan rászorult:

1. az egyedül élő 65 év feletti személy,
2. egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, ill. súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja.

A kezelt ügyek többsége a gyermekes családoknál a magatartási, családi kapcsolati problémák, bántalmazás és elhanyagolás. Felnőtteknél munkakeresés, lakhatási, szociális problémák merültek fel leginkább.

Nincs olyan információ, hogy bármely szolgáltatás nyújtásakor a szolgáltatást igénybe vevőt hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése érte volna.

g) drogprevenciós szolgáltatások; településen helyben nincs ilyen szolgáltatás

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen bármely személy vagy szolgáltató megsértette az egyenlő bánásmódról szóló törvényben foglaltakat. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére vonatkozó bejelentés nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkrimináción azokat a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését célzó intézményes beavatkozásokat értjük, amelyek kedvezményezettjei valamely hátrányosan megkülönböztetett csoport tagjai.

Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során. Ezt oly módon kell megtenni, hogy a hátrányos helyzetű állampolgárokat vagy csoportokat meghatározott jogviszonyokban, speciális ellátások nyújtásában vagy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben előnyben részesítik más, hasonló jogi helyzetű állampolgárokkal, illetőleg csoportokkal szemben – azaz „pozitív diszkriminációt” alkalmaznak az érdekükben.

Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben is érvényesíteni kell az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, kiemelten

- a) a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,

- b) a gyógyító-megelőző ellátás,
- c) a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- d) az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során

Szob Város Önkormányzata az egyenlő esélyek megteremtésének elv figyelembevételével alakította ki a települési támogatásokról szóló 4/2015 (11.27.), valamint a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 16/2013. (XII. 21.) rendeleteit, amelyek — többek között - a programban nevesített célcsoportok hátrányainak kompenzálását is szolgálja.

Az Önkormányzat e téren is igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosok szolgáltatásokhoz való hozzáférését segítse.

Településen nincs népkonyha

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Tábla: 3.6.2.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösség, mint társas közeg létfontosságú szerepet játszik az ember egész életében. Egy település lakossága közösséget alkot, a lakóhelyi közösségben az egyének kisebb - nagyobb csoportjai példamutatással, az egymással szembeni elvárásaik által hatnak egymásra. E hatás jelentős segítséget jelenthet az esélyegyenlőségi program intézkedéseinek megvalósításában is.

A helyi közösségek a társadalom fontos érték- és közösségteremtő tényezői, a hagyományok ápolásával, az összetartás erősítésével fontos szerepet töltenek be az egyenlő esélyek tényleges megteremtésében, ezáltal pedig a helyi esélyegyenlőségi program intézkedéseinek megvalósításában is.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Szob Város Önkormányzata kiemelt fontosságot tulajdonít a közösségépítő rendezvények, programok szervezésére, és támogatására, a település kulturális életének fejlesztésére. Ennek szellemében Közösségeket Támogató Alap létrehozásáról döntött a 4/2014 (IV.16.) önkormányzati rendeletében. Az alap célja, az olyan helyi kezdeményezésű projektek támogatása, melyek szervesen kapcsolódnak Szob város életéhez.

A rendelet megalkotása óta, az önkormányzat minden évben elkülönít költségvetésében egy összeget a helyi civil szervezetek — többek között kulturális rendezvények megtartását célzó támogatására.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	631	1
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Tábla: 3.7.1.

A város számos lehetőséget biztosít a közösségi élet gyakorlásához, a különböző közösségi programok szervezéséhez, rendezéséhez. E tekintetben a település meghatározó intézményei a Szobi József Attila Művelődési Ház és Szabadidő Központ, a Szobi Érdy János Könyvtár és Információs Központ, valamint a Börzsöny Közérdekű Muzeális Gyűjtemény. Ezek mindegyike megfelelő helyszínül szolgál számos programnak, rendezvénynek.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A 2011. évi CLXXXIX. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény értelmében a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. Ezek alapján felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselőtestülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

Az elmúlt években közösségi együttélés szabályainak megszegésére tekintettel nem kellett eljárást indítani a településen.

Szob, bár városi ranggal rendelkezik, viszonylag alacsony lélekszámú település. Jellemzően a kisebb lakószámmal rendelkező településeken erősebbek a személyes kapcsolatok, ennek köszönhetően nagyobb az esély a lokális közösségek, azonos érdeklődésű csoportos kialakulására, mint a sűrűbben lakott helyeken.

Szob esetében is ez a helyzet. Ennek köszönhetően a város mindennapjait nem jellemzi a lakosok közötti konfliktus, az itt élők általában jó szándékú emberek. Elvértve fordulnak elő konfliktusok, ezek is általában családi, nem etnikai ellentéteken alapulnak.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A kisebb településeken, a falvakban még ma is erősebbek a közvetlen kapcsolatok, ennek köszönhetően nagyobb az esély a lokális közösségek kialakulására, mint a városokban, kisvárosokban. Az alacsonyabb lakónépségű településen élők kapcsolataiból strukturálódó kisközösségek esetében valószínűbb az egymás iránti tolerancia és az ezzel kapcsolatos aktivitás megjelenése. Egy település életében az az ideális, ha a hátrányos helyzetű rétegek tagjaival szembeni szolidaritás kialakul, és állandósul.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településre nem jellemző a nemzetiségi kulturális sokszínűség, a helyi rendezvények alkalmához, ünnepkörhöz kapcsolódnak. A 2022. évi népszámlásási adatok alapján 92,5%-a vallotta magát magyarnak, 0,7% németnek, 0,3% cigánynak, 0,2% románnak, 0,1-0,1% szlováknak, ukránnak és örménynek, 3,4% egyéb, nem hazai nemzetiségűnek (7,4% nem nyilatkozott)

e) helyi lakossági önszerveződések.

A civil szféra szereplői, az egyházak és az Önkormányzat együttműködés formái az elmúlt évek alatt alig változott, a kapcsolatrendszer továbbra is bizalmi viszonyra, a kölcsönös együttműködésre és az érdekek képviseletére épül. A sikeres partneri viszony alapvetően hozzájárul a helyi lakosság életminőségének javításához, a település fejlődéséhez. Feladatainak ellátása során az Önkormányzat a - Szobon működő - szervezetekkel tart fenn partneri kapcsolatot:

Az egyházak az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából fontos szerepet töltenek be a településen, egyfajta önkormányzást támogató civil humán erőforrásként működnek. Az egyházaknak és az egyházközösségeknek a közösségteremtésben, az együttműködés erősítésében és a karitatív jellegű tevékenységekben jelentős a szerepük.

A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus 41,1%, református 1,4%, evangélikus 0,5%, görög - katolikus 0,4%, felekezeten kívüli 13,3% (3649% nem nyilatkozott).(2022. évi népszámlásási adatok)

Az önkormányzati és a civil szféra együttműködése különösen az esélyegyenlőség területén meglehetősen fontos. A közszféra és a társadalom közötti párbeszéd különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetűek számára jelenthet előnyöket. Az esélyegyenlőségi program megvalósítása során az erőforrások és a felelősség megosztása az önkormányzat és a civil társadalom szereplői között nagymértékben növelheti a helyi érdekeltek aktivitását, sőt az egyes szolgáltatások közös megteremtésére is lehetőséget teremt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat. A 2022. évi népszámlásási adatok alapján 92,5%-a vallotta magát magyarnak, 0,7% németnek, 0,3% cigánynak, 0,2% románnak, 0,1-0,1% szlováknak, ukránnak és örménynek, 3,4% egyéb, nem hazai nemzetiségűnek (7,4% nem nyilatkozott)

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek között túlnyomó többségben vannak az 50 feletti	Munkalehetőségek felkutatása, információ megosztása az érintettekkel.
A lakásállomány 12,85 %-a komfort nélküli, félkomfortos, vagy szükséglakásként nyilvántartott.	Támogatási lehetőségek feltérképezése.
Növekszik az egészségügyi prevenció programok iránti igény.	Az egészségfejlesztési Iroda pályázati időn túli fenntartása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódóan szükséges e témakört érintő fogalmak meghatározása (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény – továbbiakban Gyvt.- meghatározása alapján).

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

Védelembe vétel: ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Gyermekek védelme: a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése, - az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása, - a gyermekek átmeneti gondozása, - Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése, - az utógondozói ellátás elrendelése, - a megelőző pártfogás elrendelése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: a jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

Kedvezményes gyermekétkeztetés: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek esélyegyenlőségi problémái alapvetően nem a korukból, hanem főként az egyéb kockázatok koncentráció paramétereik meglétéből fakad. Ilyen tényező például a szülők alacsony iskolai végzettsége, munkanélkülisége, esetleg leszázalékolt volta, vagy az egészségtelen lakáskörülmények, nevelési hiányosságok, a család erkölcsi helyzete, életvitele, értékrendje, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozottsága. Ezek az életviszonyok a születés pillanatától olyan negatív hatást gyakorolnak a gyermekek szocializációjára, és már az első életévekben olyan hátrányok kialakulásához vezetnek, amelyeket a későbbiekben nehéz - de nem lehetetlen - mérsékelni. Az esélyegyenlőség elősegítése, és a fent említett hátrányok csökkentése egyaránt állami és önkormányzati feladat.

A településen, a lakónépesség belül a 0-14 évesek aránya az utóbbi években jelentősen alulmaradt az országos, a régiós, illetve a járási és megyei arányokhoz viszonyítva egyaránt. Ez az utóbbi két népszámlálás között továbbvezetett adathalmaz az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján készül.

A társadalom demográfiai öregedésével párhuzamosan az utóbbi évtizedekben csökkent azoknak a háztartásoknak a száma, ahol 18 év alatti gyermekek nevelkedtek.

Szobról elmondható, hogy öregedő település. Az elmúlt években ugyanis a fiatalok száma csökkent, az idős korosztályhoz tartozók száma pedig növekedett, és jelentősen meghaladta a 18 év alattiakét.

Ezt a folyamatot gyorsította, hogy 2017-2022 között a várost elhagyók száma meghaladta az idevándorlókat. 2018-ban, illetve 2020 – 2021 Covid időszakban azonban pozitív változás állt be, a beköltözők száma jóval meghaladta az elvándorlók számát. Sajnos 2022. évben ismét negatív fordulatot vett a vándorlási mutató.

A városba költöző családokhoz tartozó gyermekek remények szerint a jövőben megállítják a település öregedését.

Az esélyegyenlőség megteremtésének fontos helyszínei az oktatási, nevelési intézmények.

Szob közigazgatási területén egy középiskola, egy általános iskola, valamint egy mini bölcsődével rendelkező óvoda található.

A Szent László Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium alapítója és fenntartója a Misszióistársaság (Lazaristák) Magyarországi Tartománya, 1993-ban kezdte működését Szobon.

„2001 és 2012 között az intézmény a Pázmány Péter Katolikus Egyetem gyakorló iskolájaként működött, ez által aktívan részt vett a pedagógus - képzésben.

Az intézményben 4 évfolyamos gimnáziumi, szakközépiskolai, és szakgimnáziumi nevelés-oktatás folyik, valamint 5. évfolyamként gimnáziumi oktatás nyelvi előkészítő évfolyammal.

A 2004. évtől, bevezetésre került egy új oktatási forma a gimnáziumi képzésbe, a nyelvi előkészítő évfolyam, így a gimnázium négy évfolyamosról öt évfolyamosra bővült. A nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók emelt óraszámban (heti 15 óra) tanulják, az idegen nyelvet (angol vagy német), valamint az informatikát (heti öt óra).

Az intézmény 2008-tól, a magyar katolikus közoktatásban az elsők között, bevezette a Sajátos Nevelési Igényű tanulók /SNI/ (dyslexia, dysgrafia, dyscalculia) integrált oktatását. Amely azt jelenti, hogy az ezen problémákkal küzdő tanulókat integráltan a normál gimnáziumi képzésben oktatják, ezenfelül egyéni fejlesztő foglalkozással fejlesztik az adott tanuló részképeség hiányos területét.” (<http://lazaristagimnazium.hu/page/tortenete>)

A köznevelési intézmény kollégiumot is üzemeltet. Az iskola nappali rendszerű, és esti munkarendű felnőttoktatást is folytat. A férőhelyek száma 250 fő.

A település általános iskolája a Szobi Fekete István Általános Iskola.

Az iskola elődje a 1872-től működő népiskola, ebből alakult meg az elemi fiúiskola és a Lujza leányiskola. Az 1944/45-ös tanévben már 8 osztályos népiskola működött ahol a leányok és fiúk vegyesen tanultak. Jelenlegi helyén 1998 óta működik. Nevét 1996-ban kapta a tantestület kezdeményezésére, a diákok javaslata alapján.

Az itt tanuló gyermekek többsége Szobról, kisebb hányada Ipolydamásdról, és a környező településekről jár az iskolába. A tanulók létszáma 250 fő körül mozgott.

Szob óvodája a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde. Az intézmény ellátási feladatai közé tartozik az óvodai nevelés és a bölcsődei ellátás. A mintegy 15 fő foglalkoztatottal működő óvoda 100 férőhellyel rendelkezik, és 4 vegyes csoportot működtet. A gyermekekkel kilenc szakképzett óvónő foglalkozik. Munkájukat egy-egy dajka, és egy pedagógiai asszisztens segíti.

A pedagógiai munka része az SNI gyermekek integrálása, hátrányuk kompenzálása olyan nevelési módszerek segítségével, melyek figyelembe veszik a gyermek egyéni szükségleteit, fejlődési ütemét, valamint az értelmi, érzelmi és szociális képességeit.

Az óvoda négy csoportjában 100 férőhelyre tudnak gyermekeket fogadni. A 2020. év kimagasló, mert 91 beiratott gyermek járt az intézménybe. Az előző és a következő évben csökkenés figyelhető meg az óvodai férőhelyek iránti igények tekintetében.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 252	1 374	2626	47,68%	52,32%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			84	3,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	174	196	370	6,63%	7,46%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	40	40	80	1,52%	1,52%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Tábla: 4.1.

Szob lakosságának kor szerinti megoszlását prezentáló tábla 2020. évre vonatkozó adatai szerint 18 év alatti lakosok a teljes lakosság 20,33%-át tették ki. Ez a számarány meghaladta a 60 év feletti arányát (26,32%). A lányok és a fiúk aránya egyenlő eloszlást mutat.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség –magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnek.

A gyermekek veszélyeztetettségét az alábbiakban felsoroltak okozzák:

- Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.
- A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.
- A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.
- Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód,

tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

- A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

- A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mércé állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

- Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a védelembe vétel kezdeményezése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A *gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról*, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006 (XII.23.) Kormányrendelet határozza meg a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű jogszabályban meghatározott körben való megállapításának hatáskörét. Ezzel párhuzamosan a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv., illetve annak végrehajtási rendelet részletesen meghatározza a megállapítás feltételeit. Ennek értelmében hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

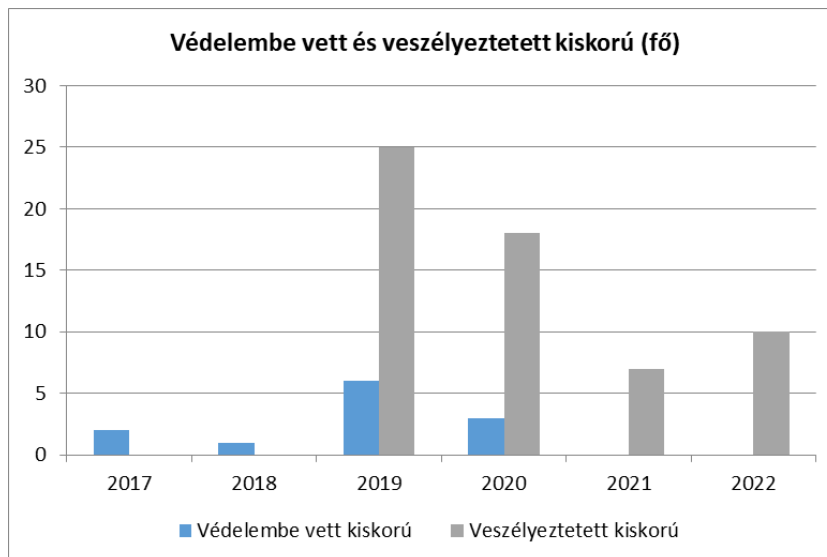
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Szobon a jelzőrendszer tagjainak, az iskola, óvoda, védőnő, gyermekorvos, rendőrség, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, önkormányzat dolgozói együttműködésének köszönhetően a településen viszonylag alacsony a védelembe és nevelésbe vett kiskorú gyermekek száma. A 2017 - 2022 közötti időszakot vizsgálva jól látható egyfajta hullámzó tendencia védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának alakulásában. Szob községben az elmúlt években, főként a Covid – járvány óta, csökkent a védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma. A 2022. évben mért 10 fő veszélyeztetett kiskorú gyermek újbóli emelkedést mutat.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	n.a.
2018	1	n.a.
2019	6	25
2020	3	18
2021	0	7
2022	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.1.1

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Szob településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben és szakmai programban jelen van. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan sérült gyermeket nevelő családok esetében.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési kedvezmények, gyermekvédelmi törvényben meghatározott pénzbeli támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg

1) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145 %-át (41.325.-Ft)

ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel az egyéb feltételeknek

2) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 135 %-át (38.475.-Ft) az 1) pont alá nem tartozó esetekben.

A törvény differenciáltan állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeit, elismerve és támogatva a gyermeket egyedülállóként gondozó családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket gondozó szülőknek az átlagostól eltérő élethelyzetét, ezáltal biztosítható, hogy a rászorult gyermekek természetbeni támogatása továbbra is biztosított legyen, és ne essenek ki a gyermekvédelem védőhálójából.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: 2017 - 2022 évig csökken a kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	84
2018	29
2019	11
2020	11
2021	8
2022	4

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.1.2.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Árvaellátásra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermekét is –, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte.

Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban a jogszerző halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár.

Ha azonban a gyermek nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, akkor az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár.

Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki betegsége, testi vagy értelmi fogyatékossága, várandóssága, gyermekszülés vagy három évesnél fiatalabb gyermekének gondozása miatt a tanulmányait egyéni munkarenddel, illetve egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulóként végzi, huszonöt évesnél fiatalabb, és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik, és a képzés heti átlagos óraszámja eléri a hét órát.

Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, akkor az 50 százalékot elérő egészségkárosodás tartama alatt az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

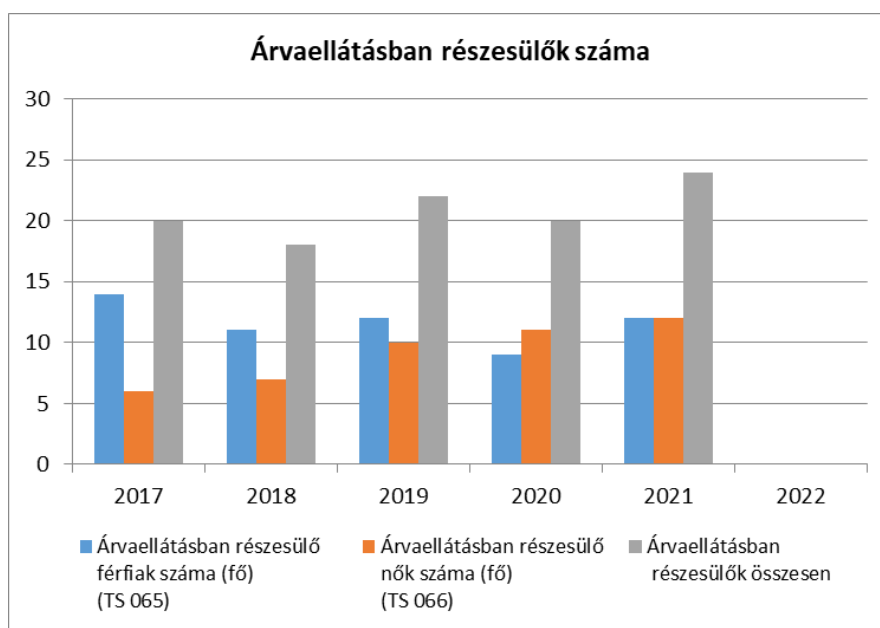
Nem szűnik meg az árvaellátásra való jogosultság, ha a gyermeket örökbe fogadják.

Az elmúlt években tizennyolc - huszonnégy fő kapott árvaellátást. A számuk hullámzó.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	14	6	20
2018	11	7	18
2019	12	10	22
2020	9	11	20
2021	12	12	24
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.

Majd tíz éve egyszeri települési támogatásban részesülnek a szobi lakos újszülöttjeinek szülei. Az esemény alkalmából Szob város polgármestere emléklapot adományoz, a város önkormányzata pedig városfát ültet az újszülöttek részére.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság javaslatára 2016-tól minden szobi lakosú kiskorú gyermek 5000.- Ft értékű vásárlási utalvány formájában települési támogatásban részesül karácsony előtt.

Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten ezeken felül is támogatja a gyermekes családokat.

Az Önkormányzat évek óta támogatja a rászoruló gyermekeket az iskolai osztálykiránduláson való részvételre.

2017-ben települési támogatást kaptak az ERASMUS+ program keretében Lengyelországba utazó általános iskolás rászoruló, szobi lakosú tanulók.

Az Önkormányzat évente kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázatot felsőoktatási hallgatók és felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekétkeztetést a szociális igazgatás és szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 14/2013. (XII.19.) önkormányzati rendelet alapján az óvodai és iskolai intézményekben biztosítja az önkormányzat. Az óvodai és iskolai étkeztetést a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek részére — a törvényi szabályozás alapján — az önkormányzatoknak ingyenesen kell biztosítaniuk. Az étkeztetést igénybe vevő három vagy több gyermekes családok esetében 50%-os díjkedvezmény biztosított.

Szob város önkormányzata ennek megfelelően biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára az ingyenes, továbbá az egyéb okból rászorulóknak részére a kedvezményes étkeztetést.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.4.

A 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről szóló törvény (Gyvt.) alapján 2016. évtől a települési önkormányzat kötelező feladata az őszi, téli, tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, a nyári szünetben legalább 43 munkanapon keresztül a déli meleg főétkezés biztosítása, valamennyi, a településen élő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú gyermek részére.

Szob Város Önkormányzata a szünidei gyermekétkeztetést a kötelezően meghatározott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeken felül az e körbe nem tartozó, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult kiskorú gyermekek részére is ingyenesen biztosítja.

Az elmúlt években — hasonlóan más településekhez — Szobon is nagymértékben csökkent az ingyenes szünidei étkezést igénybe vevők száma.

Az intézményi gyermekétkeztetést, valamint a kötelező szünidei gyermekétkeztetést az önkormányzat központi konyhája biztosítja mind az iskolás, mind az óvodás gyermekek részére. A konyha nyári zárva tartásának idején külső vállalkozótól történő rendeléssel biztosítja az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az önkormányzat tudomása szerint a településen élő gyermekek valamennyien magyar állampolgárságúak.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenekfelett álló érdekének elvére. A településen minden óvodás és iskoláskorú gyermek magyar állampolgár, nincs tudomás arról, hogy külföldről hazatért lenne.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szobon szegregátum nem található, ennek okán telepszerű környezetben élő gyermekek sem találhatók.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A vonatkozó jogszabály az oktatási esélyegyenlőség szempontjából hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekeket, tanulókat különböztet meg. A törvényi meghatározásban a hátrányok legfontosabb eredői a gyermek családjának szegénysége és a szülők alacsony iskolázottságából adódó hátrányos társadalmi helyzete. A két jogi fogalom tartalma 2013 szeptemberében jelentősen megváltozott a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításával.

2013. szeptember 1-től hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előzőekben felsorolt a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden évben megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillettek. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A megváltozott szabályozás miatt Szobon is csökkenés mutatkozik a HH-HHH gyermekek számában, a statisztikai adatok azt mutatják, hogy nem jellemző hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerek a településen. A közoktatási törvény biztosítja a

hátrányos helyzetű, a speciális nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyermekek jogait a megfelelő oktatáshoz, fejlesztéshez

Nincs a célcsoporton belül fogyatékossgal vagy hátránnyal élő gyermek, szolgáltatások nem biztosítottak.

A közoktatási törvény biztosítja a hátrányos helyzetű, a speciális nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyermekek jogait a megfelelő oktatáshoz, fejlesztéshez.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A hazai szabályozás szerint a védőnő szakmai tevékenységét önállóan végzi együttműködve a háziorvossal, házi gyermekorvossal valamint a család- és gyermekjóléti szolgálattal és központtal, amelynek célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.

A területi védőnői ellátást az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett, vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnő nyújthat.

A védőnők feladataival részletesen az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény és a 49/2004 ESzCsM rendelet foglalkozik, amely szerint a legfontosabb védőnői feladatok a következők:

- a család- és nővédelem, ezen belül a tanácsadás, a családgondozás
- a 25-65 év közötti nők részére jogszabályban meghatározott feltételek szerinti szűrővizsgálatok végzése (pl. méhnyak-szűrés);
- a várandós, gyermekágyas és szoptató anyák gondozása;
- gyermekek gondozása az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig;
- védőnői feladatok végzése az óvodában és az oktatási intézményben;
- az otthonukban gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
- együttműködés a szociális, köznevelési, család- és ifjúságügyi, civil és egyházi a kulturális és a további érintett ágazatokkal;
- a gyermekvédelmi jelzőrendszerben való részvétel.

2023. július 1-től állami feladat.

A védőnői ellátási standard szerint ellátható gondozott létszámot meghaladó létszámmal dolgoznak a védőnők. A védőnők által 0-7 éves korig gondozottakat fedi, az iskolába kerülésig.

A gyermekek körülményeit, fejlődését már fogantatásuktól kezdve figyelemmel kíséri a terhesgondozás keretein belül a védőnő. A védőnői szolgáltatás részben „házhoz menő”, hiszen így lehet a születendő gyermek lakhatási, szociális körülményeiről teljes képet kapni. A védőnői gondozásban 6 éves korukig részesülnek a gyerekek. Természetesen az iskolában folytatódik az egészségügyi ellátásuk, a szűrések, a kötelező oltások fontosságát szem előtt tartva. Kötelező a gyermekek számára a fogászati szűrővizsgálat is.

Szobon a védőnői feladatokat évek óta 1 fő látja el.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.3.1.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (továbbiakban: Eatv.) 5. §-a szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A háziiorvosi és gyermekorvosi ellátás alapvető célja – az orvostudomány, elsősorban a belgyógyászat és a gyermekgyógyászat fejlődése által biztosított lehetőségek kihasználásával – a felnőttek, a gyermekek egészségügyi igényeinek minél teljesebb, és minél magasabb szintű kielégítése.

A háziiorvosi ellátás feltételeinek megteremtése az önkormányzat feladata. A háziorvos az önkormányzattal kötött megállapodásnak megfelelően az ellátandó terület meghatározása alapján látja el a háziiorvosi praxissal járó tevékenységeket.

A települést ellátó két háziiorvosi praxis nemrégiben felújított háziiorvosi rendelőben működik.

Ezek a praxisok a felnőttek és gyermekek számára biztosítják a háziiorvosi ellátást. Ezen túlmenően gyermekorvosi szakellátás heti egy alkalommal biztosított

A gyermek szakrendelések elérhetősége, időben és távolságban igen változatos képet mutat. Legközelebbi szakrendelést (szemészet, fül-orr-gégészet, radiológia, orthopédia, labor) Vácon, a szomszédos településen vehetik igénybe a gyermekes családok, azonban itt 2-3 (vagy még több) hónapos előjegyzési, várakozási idővel kell számolni. Gyermek szakrendelés igénybe vehető még Budapesten számtalan kórházában, azonban amikor egyes családok megélhetése bizonytalan, akkor a szakrendelésre utazás nehéz.

A 0-5 éves korúak speciális, korai fejlesztésére azok a gyermekek jogosultak, akik megfelelő diagnosztikai vizsgálómódszerrel jelentős elmaradást mutatnak egy vagy több fejlődési területen. Ezek a területek:

- mozgásfejlődés,
- értelmi fejlődés,

- hallás- és látásfejlődés,
- kommunikáció- és beszédfejlődés,
- szociális, érzelmi fejlődés,
- viselkedésbeli eltérés
- olyan diagnosztizált állapotokban, amelyek fejlődési elmaradást eredményeznek
- akik a diagnosztikai folyamatot követően, nagy valószínűséggel fejlődésükben tartós elmaradást mutatnak, vagy fognak mutatni.

Az értelmi fejlődés, a szociális, érzelmi fejlődés, és a viselkedésben tapasztalható eltérések időben történő felismerésében egyre nagyobb szerep hárul a szülőre és az óvónőkre. Az óvoda pedagógusi létszám bővítésére lenne szükség a településen. Az enyhébb fejlődési zavarok kezelése magán úton a szülők pénztárcájától függően oldható meg más intézmények, szakemberek segítségével.

Védőnő, és a házi orvosok egyre több gyermek részére javasolják ezt az ellátást, azonban az ellátás csak korlátozott számban vehető igénybe. Itt is hosszú várakozási idővel kell a szülőknek számolni, sokszor kifutva a korai fejlesztés idejéből.

3-7 éves korig intézményes fejlesztés az óvodai ellátás keretében történik, fejlesztő pedagógusi jogosítvánnyal rendelkező óvónő végzi. Az óvoda logopédiai kapacitása azonban kevés. Csak a nagycsoportosok ellátására nyílik lehetőség, amely sok esetben megkésett és kevés.

A logopédiai ellátás a nagy létszámok miatt csak részben tölti be funkcióját, halmozott probléma esetén, nem elég egy tanév a logopédiai problémák kezelésére, javítására.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.
2022	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.3.2.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében az óvodai nevelés finanszírozott időkerete (heti 61 óra) magába foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti ötven óra időkeretet, továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi,

pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatásának heti tizenegy óra időkeretét. A település 7 év alatti lakosainak fejlesztését elsősorban a Szobi Napsugár Óvoda látja el. Speciális igények esetén a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szobi Tagintézményének szolgáltatásait vehetik igénybe a családok. Az intézmény célja az utóbbi években jelentős életviteli változások miatt megsokszorozódott. A tanulási problémák, olvasás - írás,- számolászavarral, beszédhibával, gyenge fizikummal, - és idegrendszerrel küzdő gyermekek szakszerű pedagógiai és pszichológiai ellátása, a szülők, a családok, a pedagógusok támogatása a működési körzetben.

Ellátott szakfeladatok:

- szakértői bizottsági tevékenység
- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltáráshoz, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló szabályozza. A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése.

A gyermekjóléti alapellátások részei: a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása és a Biztos Kezdet Gyerekház.

Minden egyén, gyermek, család életében lehetnek olyan átmeneti időszakok, amikor nem képes egyedül szembe nézni, megbirkózni gondjaival, problémáival. (A szolgálattal önkéntes megkeresés vagy jelzőrendszeri jelzés alapján lehet kapcsolatba kerülni.).

A településen a gyermekjóléti alapellátást a Szob Járási Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja.

Szobon a gyermekvédelmi szakfeladatot egy fő családsegítő, és egy fő óvodai és iskolai szociális segítő látja el fél állásban. A Család - és Gyermekjóléti Központ segítségét igénybe vevők problémái leginkább szülői elhanyagolásból, családi kapcsolati problémákból és gyermeknevelési nehézségekből adódnak.

A Szobon lakó családok és gyermekek részére személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében óvodai és iskolai ellátás biztosított. A bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére a mini bölcsődével is rendelkező a helyi Napsugár óvodában van lehetőség.

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó napközbeni kisgyermek ellátások biztosítása alapvető tényezője a szülők (nők) munkába állásának, továbbá fontos szerepet tölt be a hátrányos helyzetű gyermekek korai szocializációjában.

Településen a következő gyermekjóléti alapellátási formák biztosítottak: minibölcsőde, óvoda, általános iskola.

Szolgálat segítséget nyújt:

- ügyintézésben való segítségnyújtás (családtámogatási ellátások, hivatalos levelek, önkormányzati támogatások, részletfizetési kérelem, nyugdíjkérelem)
- életviteli tanácsadás,
- gyermeknevelési kérdésekben,
- gyermek tanulási, magatartásbeli nehézségei okán.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

- a gyermek/ek veszélyeztettségének megismerése, felismerése, kezelése,
- a jelzőrendszer megszervezése és működtetése,
- esetmegbeszélések szervezése a gyermekek, egyének családok érdekében szakemberek bevonásával – családsegítés,
- szociális segítő tevékenység,
- prevenció célú gyermekprogramok szervezése,

A gyermekvédelmi szakellátások a Pest Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Intézményei által biztosítottak.

A családsegítés, a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg

A mini bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, ebben az esetben a gondozható, nevelhető gyermekek száma 8 fő. A bölcsődei ellátást térítésmentesen lehet igénybe venni. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. A bölcsőde feladata a napközbeni kisgyermek ellátás, magas színvonalú nevelő-

gondozó munka biztosítása az ellátottak számára. Kiemelt feladatnak tekintik az egészséges életmódra való nevelés szokásainak kialakítását.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődéi férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tábla:4.3.3.a

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődéi férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődéi férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla:4.3.3. b)

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmének általános szabályait, rendszerét a „Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény” határozza meg.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelését, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat, melyben részt vehetnek civil szervezetek, egyházi szervezetek, egyéni vállalkozók is.

A fenti szervezeteken túl számos más szervezetnek is feladata a gyermekek védelme, melyek veszélyeztetettség észlelése esetén kötelesek jelezni ezt a gyermekjóléti szolgálatnak. E szervek közé tartozik többek között a gyermek-egészségügyi szolgálat; a különböző közoktatási intézmények; a családsegítő szolgálatok; a rendőrség; az ügyészség; az áldozatsegítő szolgálat; a gyerekekkel kapcsolatba kerülő civil szervezetek; de bármely állampolgár is tehet, sőt köteles is bejelentést tenni, ha gyerekbántalmazást vagy más módon történő veszélyeztetést tapasztal.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai: hivatalos ügyek intézésének segítése, szabadidős programok szervezése, tanácsadás, a veszélyeztetettséget észlelő rendszer működtetése, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, családi konfliktusok megoldásának elősegítése. A veszélyeztetettség okai: anyagi, gyermeknevelési, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartás és teljesítményzavar, családi konfliktus, szülők vagy család életvitele, szülői elhanyagolás.

A gyermekvédelemmel összefüggő önkormányzati feladatokat a már említett 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. E törvény biztosítja a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeli és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések keretében.

Önkormányzati, illetve jegyzői feladatok:

Pénzbeli ellátásokon belül:

- a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- b.) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- c.) óvodáztatási támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a.) a gyermekvédelmi szolgáltatás (gyermekvédelmi szolgálat működtetése)
- b.) a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet)
- c.) a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona)

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó gyámhivatali, illetve család- és gyermekjóléti központi hatósági intézkedések:

- a.) a védelembe vétel, az igazolatlan iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás
- b.) a családba fogadás

c.) az ideiglenes hatályú elhelyezés

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelően működik. Célja a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A jelzőrendszer tagjai, vagyis a településen a gyermekekkel kapcsolatban álló valamennyi érintett intézmény és szakembereik együttműködése megfelelő, mindent megtesznek annak érdekében, hogy a gyermekkel kapcsolatban felmerülő, vagy feltárt veszélyeztetettséget jelezzék, segítséget kérjenek, és együttműködjenek.

Amennyiben pedig krízishelyzet áll elő a helyi családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál hozzáférhetők azon igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségei, amelyek a gyermekek veszélyeztettsége esetén segítséget jelentenek, például anya/gyermekek otthonok, családok átmeneti otthonának elérhetőségei, illetve a helyi szakemberek megteszik a szükséges intézkedéseket a helyzet megoldása érdekében.

Amennyiben pedig krízishelyzet áll elő a Szob Járási Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai munkaidőn kívül a 06-70/371-0922 készenléti ügyeleten elérhetők, és a probléma felmerülését követő lehető leggyorsabban megteszik a szükséges intézkedéseket a helyzet megoldása érdekében.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Településen mozgalmas sportélet folyik, amelyhez az önkormányzat minden segítséget és támogatást megad lakói számára. Az egészségfejlesztés, sport, és szabadidős tevékenységhez számos helyszín áll rendelkezésre a szobi gyermekek számára is.

A gyermekek esetében a sportélet fő színterei az oktatási/nevelési intézmények.

Iskolai keretek között:

- Testnevelés órák,
- Versenyszerű, egyesületi sportolási lehetőség,
- Iskolai sportkör
- Úszásoktatás
- Szakkörök
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók
- Sportdélutánok
- Egészségvédelmi nap
- Tanulmányi kirándulások
- *Osztálykirándulások*
- *Táborozások*

Óvodai keretek között:

Óvodai keretek között a gyermekek sporttal, mozgással kapcsolatos fejlesztése a tornaszobában, és az udvaron folyik. További mozgási lehetőséget biztosít a fejlesztő szoba, ahol a helyiségben csúszda, és egy hatalmas trambulín is megtalálható. E két tornaszer nagyon - nagy szolgálatot tesz a gyerekek mozgás koordinációjának, illetve egyensúlyérzékének fejlesztése terén.

Az óvoda épülethez egybefüggő EU szabványnak megfelelő korszerű játékokkal felszerelt játszóudvar tartozik, nincs csoportonként elkülönítve. Ez a gyermekek szabadság érzésének és a játékválasztás lehetőségének biztosítása érdekében fontos. Az udvaron homokozók, ügyességet és mozgást fejlesztő játékok biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét.

A testnevelés foglalkozás kiscsoportos kortól kötelező foglalkozásforma. Fontos, hogy minden gyermek megérezze, felfedezze a mozgás örömét.

További sport és szabadidős lehetőségek:

- Duna-Ipoly Tanuszoda által biztosított lehetőségek
- Sportpálya és szabadidő központ programjai
- Szobi SC által szervezett sportolási lehetőségek
- A Magyar Kajak-kenu Szövetség által szervezett sportolási lehetőségek
- A település játszóterei és parkjai
- A Szobi EFI programjai
- Egyéb szervezésű sportprogramok

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az egészséges táplálkozás egyre inkább előtérbe kerülő téma, különösen a gyermekekre vonatkozóan. A szülő házból hozott szokások és élmények jelentősen meghatározzák az étkezési szokásokat. A legkisebbek és fiatalok étkezését befolyásoló szereplők a nappali ellátást biztosító intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola), a szülők, és a közétkeztetők.

A közétkeztetést szabályozó rendelet 2015-ben került bevezetésre. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet célja, hogy mindenki a szükségleteinek és az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelő ételt kapjon a közétkeztetésben.

A rendelet meghatározza, hogy bizonyos korcsoportban, bizonyos étkeztetési típus mellett mit kell biztosítani a közétkeztetőknek a gyerekek számára (mennyi zöldség, gyümölcs, mennyi tejtermék, gabonaféle szükséges), és megszabta azt is, hogy a sótartalomnak miként kell alakulnia.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A szegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az iskolában és az óvodában az önkormányzat által biztosított étkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethetnek.

A törvény által meghatározott ingyenes, valamint az önkormányzat térítési és egyedi esetekben az önkormányzat által nyújtott tankönyvtámogatás is nagy segítség a szociálisan rászoruló családoknak.

Szob közintézményeiben étkezést biztosító szolgáltatónak is a rendeletben foglaltak és az életkori sajátosságok figyelembevételével kell elkészítenie az ételeket. Az egészséges táplálkozáshoz kapcsolódó alábbi programok szervezésére került sor a település iskolájában, bölcsődéjében és óvodájában:

Iskolai programok:

- Iskolagyümölcs programban való részvétel (heti 2x gyümölcs, 1x dobozos gyümölcslé)
- Zöldségkóstoltatás az iskolagyümölcs program keretében
- Egészségnap (gyümölcs és zöldség saláták készítése és elfogyasztása a gyerekek bevonásával)
- Iskolatej programban való részvétel (heti 4x dobozos tej, kakaó, ízesített tej)

Óvodai programok:

- Víz világnapja
- Föld napja
- Minden héten gyümölcsnap
- Továbbá a környezet megismerése nevelési tevékenységen belül szó esik az egészséges táplálkozásról

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Önkormányzathoz nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy a településen felnőtteket vagy gyermekeket érő hátrányos megkülönböztetés történt volna.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről jelzés nem érkezett

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az esélyegyenlőség előmozdítása kapcsán a társadalom egyes tagjai javára történő pozitív diszkrimináció, az egyenlő feltételek, az esélyegyenlőség biztosítása nemcsak megengedett, hanem el is várható, mind a szociális, mind a testi és lelki különbségekből adódó hátrányok enyhítése terén. A gyermekek esetében alkalmazott hátránykompenzáló módszerek lehetnek a helyi támogatások, ösztöndíjak mellett, azok a helyi szolgáltatások, amelyek biztosítják számukra az életkoruknak megfelelő igényeik kielégítését. Szobon a gyermekek részére juttatható pénzbeli és nem pénzbeli ellátásokon túl elérhetők különböző ingyenes szabadidős programok és rendezvények, valamint iskolai szinten gyógytorna, logopédiai foglalkozás, iskolai korrepetálás valamint gyógypedagógiai szolgáltatás is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-a értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

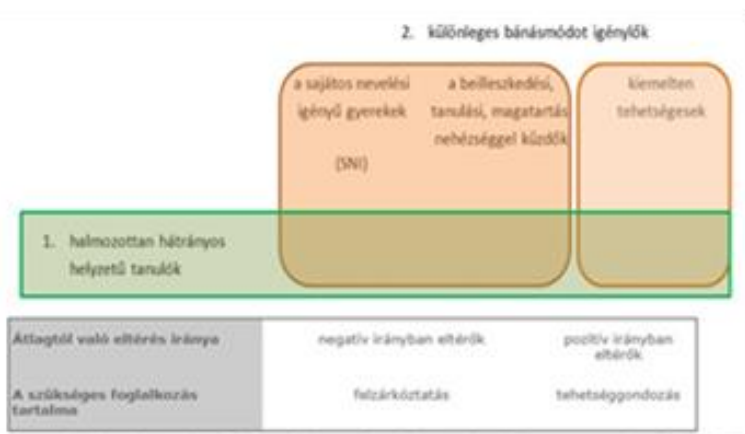
- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Mint azt a törvény, valamint a tábla is mutatja kiemelt figyelmet nem csupán átlagtól negatív irányban eltérő gyermekek igényelnek, hanem különleges bánásmódot igényelnek a tehetséges gyermekek is.

A köznevelési törvény a köznevelés kiemelt feladataként rögzíti az iskolát megelőző kisgyermekkorú fejlesztést, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevételét, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítését, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtését.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-a értelmében kiemelt figyelmet igénylő kategóriába tartozik a különleges bánásmódot igénylő, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

A községben működő Általános Iskola, és az Óvoda pedagógiai programja egyaránt tartalmaz egyéni bánásmód és differenciált fejlesztésre vonatkozó tervezést, befogadó attitűd, a különbözőségek elfogadásának természetessé tételét a gyermekek számára. A különbözőségek tiszteletét, elfogadását, sajátosságainak megismerését, kezelését egymáshoz való alkalmazkodással, egyénhez igazított fejlesztéssel.

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a szobi gyermekek számára a helyi szolgáltatáson túl Vácon a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézményében is biztosított az alábbi területeken:

- Pedagógiai vizsgálat
- Komplex pedagógiai-pszichológiai szakértői vizsgálat
- Gyógypedagógia, fejlesztőpedagógia
- Pszichológia
- Logopédia
- Gyógytestnevelés
- Korai fejlesztés

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	69	1	1,45
2018	78	1	1,28
2019	86	0	0,00
2020	91	0	0,00
2021	81	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.4. a)1

Adatok alapján elmondható, hogy hátrányos helyzetű óvodás, iskolás és nagykorúvá vált fiatal nincs a településen.

Az óvoda felvállalja az SNI-s, BTM –s, illetve HHH-s gyermek fogadását, nevelését. Integrált nevelés keretében biztosítják a többi gyerekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelését, valamint a beilleszkedési-, a magatartási nehézségekkel küzdő, a hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztését is. Amennyiben a gyermek felvétele után válik SNI-é, az óvoda segít felvenni a kapcsolatot azokkal a társintézményekkel, amelyek a gyermek minél hatékonyabb fejlődését segíteni képesek.

Szociológiai háttér szerint hátrányos helyzetű gyermek, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek; (HH, HHH)

- ✓ Az óvoda ismereteket szerez a családok helyzetéről a gyermekek óvodai életét megelőzően. (családlátogatás, beszélgetés)
- ✓ A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve a veszélyeztetett gyermekeket kiemelt figyelemmel kíséri, rendszeres a konzultáció a gyermek óvónői, a gyermekvédelmi megbízott és az óvodavezető között; amennyiben szükséges, ebbe a körbe belépnek a szakszolgálatok, amelyekkel szintén rendszeres konzultáció folyik;
- ✓ Az óvoda figyelemmel kíséri az óvodai életben való részvételüket, szorgalmazza a nevelésben való rendszeres részvételt;
- ✓ A gyermek érdekében minden segítségnyújtás alapja a szülőkkel, családdal való tapintaton, tiszteleten, kölcsönös bizalmon alapuló korrekt nevelőtársi viszony.

- ✓ A gyermekek számára élmény teli környezet biztosítása, ahol kompetenciáik optimálisan fejlődhetnek;

Az óvoda ellátja a tehetségkutatással és tehetséggondozással, a korai tanulási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat.

Az intézmény a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelését speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, közreműködésével oldja meg. (Forrás: a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programja)

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	11	4,44
2018	n.a.	20	8,30
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tábla:4.4. a)2

A Szobi Fekete István Általános Iskola „nevelő és oktató munkájának egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével — rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben — egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal. ”

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek felzárkózását segítő iskolai feladatok:

- ✓ szoros kapcsolat a helyi óvodai intézménnyel, Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szobi Tagintézményével, és a Szob Járási Család - és Gyermejkölési Központtal;
- ✓ felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- ✓ nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- ✓ az iskolai könyvtár, iskolai sportkör, szakkörök;

- ✓ a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- ✓ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- ✓ szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- ✓ a szülőkkel való együttműködés, családlátogatások.

(Forrás: a Szobi Fekete István Általános Iskola pedagógiai programja)

A Szobi Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola növendékeinek több mint fele hátrányos helyzetű. Az iskola kiemelt feladatának tekinti az esélyegyenlőség megvalósulását.

Ennek érdekében az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés teljes mértékű egyenlőségének biztosításán túl, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak lehetőség szerinti leoptimalisabb mértékű kompenzálását, az intézmény minden tevékenysége során, a korszerű, inkluzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kompetencia alapú oktatást előtérbe helyezve, kihasználva igyekszik megvalósítani.

(Forrás: a Szobi Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programja)

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	4	5	0	n.a.	0	n.a.
2018	3	4	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.4. a) 3

A szobi Szent László Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium tanulói között magas a hátrányos anyagi helyzetben élők aránya. Az iskola az esélyegyenlőtlenség megszüntetését kiemelt fontosságú feladatának tartja.

„Az intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű, azaz a mentálisan ép, mozgásszervi, érzékszervi gyermekek tanulók, enyhe autizmus - spektrumzavarokban szenvedő tanulók, valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral (enyhe tanulási, figyelem - vagy magatartásszabályozási zavarral) és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTM) tanulók/gyermekek fogadását.

Az ezzel kapcsolatos feladatok:

Az intézmény alkalmassá tétele a különleges gondozás ellátására, különleges bánásmód alkalmazására. A gyermekek megfelelő elhelyezése a szakértői bizottság szakvéleménye alapján. A gyermekek közösségbe kerülése az új környezet, emberek megismerésével, elfogadásával valamint az alkalmazkodás elősegítésével történjen. A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére. A család az iskola együttműködésének, összhangjának megteremtése.

Hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedésének segítése:

Az intézményben a gyermekvédelmi feladatokat az osztályfőnökök látják el, Figyelemmel kísérik a tanulók mindennapjait, kapcsolatot tartanak az érintett önkormányzatok szociális osztályaival. Hátrányos helyzetű diákok az alábbi támogatásokra jogosultak az iskolai szabályzatban foglalt módon:

- fenntartói étkezési támogatás,

- iskolai alapítvány tanulói kirándulások támogatása és táboroztatási segély,
- Váci Egyházmegyei Karitasz támogatás,
- Állami Útravaló Program,
- Sikeres nyelvvizsga vizsgadíj visszatérítés"

(Forrás: a Szent László Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium pedagógiai programja)

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	6	1
2018	2	0
2019	1	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.4. a) 4

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	100	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30:00	16:30:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	28	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	9	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	4	n.a.
Kisegítő személyzet	1	n.a.
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

Tábla: 4.4.1.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) 6. pontja szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: óvodai ellátás

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	4	100	1	69	0	0	17
2018	n.a.	4	100	1	78	0	0	20
2019	n.a.	4	100	1	86	0	0	22
2020	n.a.	4	100	1	91	0	0	23
2021	n.a.	4	100	1	81	0	0	20
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tábla: 4.4.2.

Az óvodai férőhely maximális számát a felvettek száma nem éri el. Az intézményben négy csoportban nevelkednek a gyermekek, csoportonként 17 – 23 fővel.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	15	1	16,53	29,84
2018	0	15	1	16,07	31,54
2019	0	14	1	16,93	33,33
2020	0	13	1	17,62	31,44
2021	0	13	1	18,08	35,32
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.4.4.

Az általános iskolában a nyolc évfolyamon összesen 13 – 15 osztályban átlagosan 16 gyermek jut. Más településről bejáró gyermekek a létszám közel negyedét teszik ki.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	23
2018	33
2019	32
2020	30
2021	30
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 4.4.5.;

Az általános iskolai tanulmányaikat a gyermekek elvégzik, és általában a középiskolai tanulmányokban folytatják.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A szocioökonómiai helyzetből fakadó hátrányt, a sajátos nevelési igénnyel rendelkezők élethelyzetét és a veszélyeztetettséget hátrányos helyzet, mert ha elmarad ezen csoportok számára a társadalmi mobilitást lehetővé tevő iskolai siker, akkor ezek a gyerekek felnőtt korukra olyan csoportok valamelyikének válhatnak tagjává, amelyek a társadalmi lét peremére szorultak. Ha a családban munkanélküliség van, akkor növekszik az elszegényedés kockázata. Ez az állapot sajátos negatív irányú életmódváltozással jár együtt, amely befolyással van a családtagok életstílusára, hatást gyakorol a gyerek tanulási motivációjára is.

Más családokhoz viszonyítva nagyobb valószínűséggel rendelkezik nyelvi hátránnyal az a gyerek, ahol a szülők iskolai végzettsége alacsony, 8 általános vagy ez alatti. Az idegrendszeri különbségeken túl a szocializáció eltérő vonásai miatt nagy képességbeli különbségekkel érkeznek a gyerekek az első osztályba. Ezek az eltérő családi hatások különböző eredményeket hoznak létre a gyerekekkel felvett verbális intelligencia tesztek pontszámaiban és az iskolai eredményekben is.

A veszélyeztetettség fennállása esetén a gyermekvédelmi felelős, a pszichológus, a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat munkatársainak a segítségét szükséges igénybe venni a nevelési folyamatban.

A település nevelési intézményeiben hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés nincs a gyermekek között.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Differenciált képességfejlesztéssel felzárkóztatnak, tanulmányi versenyeket szerveznek, és felvételi előkészítőkkel segítik a továbbtanulást és a pályaválasztást.

A településen egy köznevelést végző általános iskola, és egy egyházi fenntartású középiskola működik. Ennek megfelelően intézmények közötti tanulói iskolai eredmények mérése nem lehetséges.

f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	11
2018	n.a.	n.a.	n.a.	11
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Tábla: 4.4.6.

A vizsgált időszakban a szünidei étkezést korábban 11 fő vette igénybe.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
óvodai fejlesztő eszközök hiányosak, udvari fejlesztések és a csoportszobák fejlesztésre szorulnak	Eszközök beszerzése, udvar és a csoportszobák fejlesztése.
Növekszik a díjkedvezményesen étkező gyermekek száma.	A növekvő tendenciára történő felkészülés, költségvetési forrás biztosítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel.

Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb. A nők hátrányos helyzetének legfőbb oka elsősorban a mélyen rögződött előítéletekben, a nők és az esélyegyenlőség előítéletes társadalmi megítélésében keresendő. A szocializáció, társadalmi-kulturális sztereotípiák és elvárások, valamint az ezekből fakadó pszichológiai nyomás mind hozzájárul a nők háttérbe szorulásához, a felettük húzódó üvegplafon szindrómához. A nők esélyegyenlőségével kapcsolatban konkrét valós adatokkal nem rendelkezünk.

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy nemi alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

Általánosságban elmondható, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges az gyermekellátást nyújtó intézmények megléte. A lakónépesség (2020) táblázat szerint a 65 év feletti nők 4,34 %-k különbséggel többen élnek a településen, mint az ugyanebbe a korcsoportban levő férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlőség

A női esélyegyenlőség egyik kardinális területe a munkaerő-piacon betöltött szerepük. A női munka csupán a házi munkára és gyermeknevelésre történő korlátozódása Európa és a korabeli fejlett országokban az ipari és szolgáltatási tevékenységek háztartásból történő kiválásával, elkülönülésével kezdődött. A munkaerő-szükséglet növekedésével, egyre több nő került – többnyire vezető állásokat kivéve – a férfiak helyére. Ma már Európában és a világ fejlett részén több nő végez egyetemet, mint férfi. Ennek következtében a nők a férfiakkal nagyjából egyenlő eséllyel foglalják el helyüket a gazdasági életben, de még mindig kis eséllyel a vezető állásokban, továbbá a politikai pozíciókban. A bérkülönbségek csökkentek az évtizedek során a nők magasabb képzettsége és a foglalkoztatottságuk nagyobb térnyerése következtében, de bérszínvonaluk még az azonos foglalkozási kategóriákban is elmarad a férfiakétól.

Az „Egyenlő munkáért egyenlő bér” elve sem hazánkban sem Európa többi államában nem érvényesül, bár érzékelhető némi javulás.

A magyar jog kifejezett rendelkezéssel és közvetett módon is tiltja az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértését. Az Alkotmány 70./B § (2) bekezdése szerint: „az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga”. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény pedig a védett tulajdonságok alapján tiltja nők ez irányú hátrányos megkülönböztetését.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalatok szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalási korú nők száma jelentős mértékben nem változott a vizsgált időszakokban. A nők többsége naponta ingázik a munkahelyére, mert helyben kevés a munkahelyek száma.

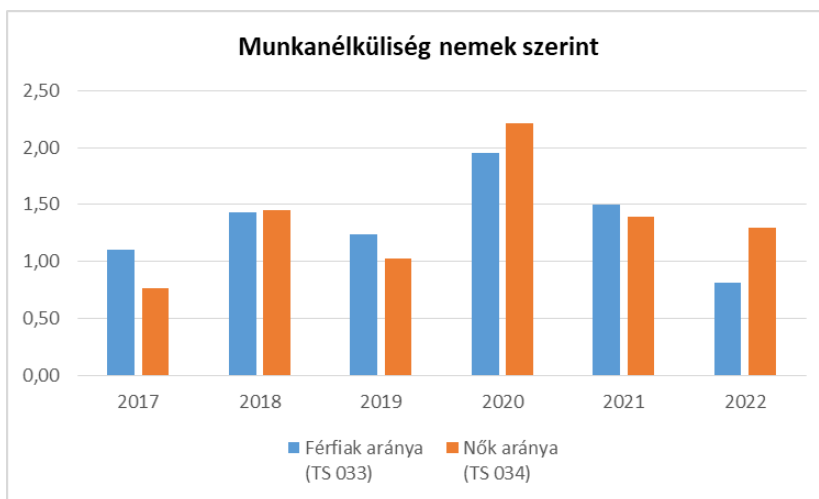
A nők foglalkoztatottságát kevésbé lehet megítélni, mivel a gyermekvállalási státuszban lévő vagy több gyermeküket nevelő nők nagy része nem jelenik meg álláskeresőként a munkaerőpiacra, a munkanélküliség helyett inkább a gyese-t, gyete-et választja, így például három gyermek esetén a gyermek 8 éves kora után jelenik meg a rendszerben, mint álláskereső, vagy munkanélküli ellátást

igénylő személy. Társadalmi elvárás, az idős vagy beteg hozzátartozók ápolása is a nők feladata, mely szintén a munkába-állást nehezíti meg. A 2020. év kiemelkedő a Covid járvány hatására munkahelyek zártak be, illetve az oktatási, nevelési intézmények bezárása miatt az anyák elveszítették munkájukat. Általában a nők hamarabb váltak munkanélkülivé a Covid járvány időszakában. A 2017. és a 2021. év amikor a férfiak munkanélküliségi mutatója magasabb, mint a nőké.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,1	0,77	0,94%
2018	1,43	1,45	1,44%
2019	1,24	1,03	1,14%
2020	1,95	2,21	2,08%
2021	1,5	1,39	1,45%
2022	0,81	1,3	1,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:5.1.1

Tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt

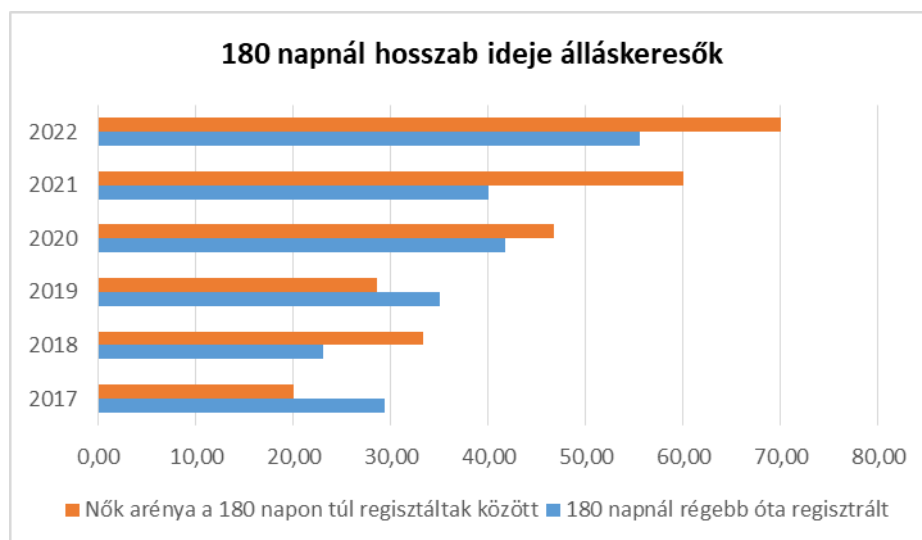
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	29,41	20
2018	23,08	33,33
2019	35	28,57
2020	41,67	46,67
2021	40	60
2022	55,56	70

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.2.

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek közül a nők felülreprezentáltak, a gyermekek mellett nehezebb megoldani a napi szintű ingázást, helyben kevés munkalehetőség adódik.

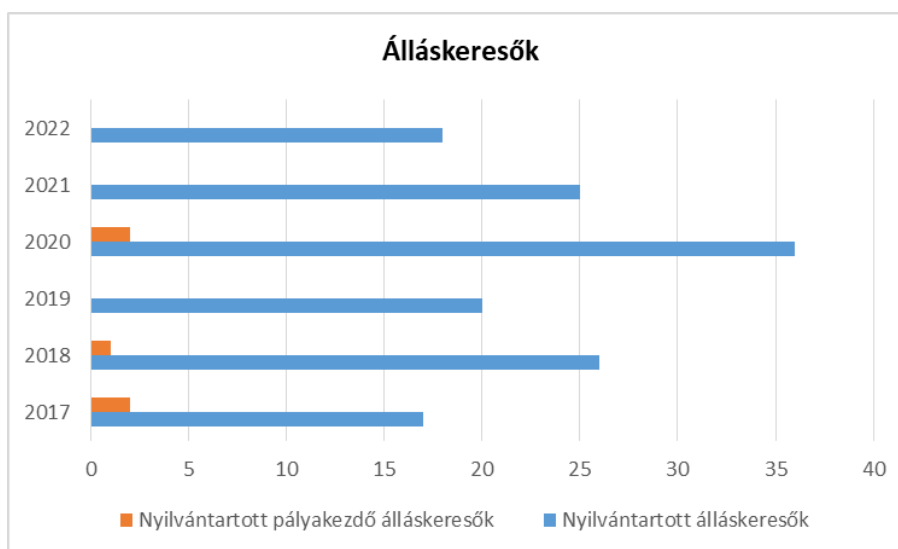

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	17	2
2018	26	1
2019	20	0
2020	36	2
2021	25	0
2022	18	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.3.

A nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma elenyésző

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A női munkaerő esélyegyenlőségét célzó egyik legfontosabb intézkedés a foglalkoztatás elősegítése, a munkához jutás és elhelyezkedés támogatása. Ez leginkább a pályakezdekor, a gyermekvállalást követő időszakot követően, a munkanélküliség időszakában, valamint a 45 év felettiek esetében válik jelentőssé.

A település női lakosságának munkanélküliségi mutatói csökkenő tendenciát mutatnak. Ennek ellenére a munkával nem rendelkező nők segítése fontos feladat.

Helyi szinten felnőttképzés keretében esti tagozaton érettségi megszerzésére van lehetőség Szent László Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskolában.

Az érettségi bizonyítvány megszerzését követően lehetőség van az iskolában szakképesítés megszerzésére is.

Egyéb foglalkoztatást segítő programok a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának szervezésében, piaci alapú képzési lehetőségek pedig legközelebb Vácon érhetők el az érintettek részére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségűnek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjait, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, de ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, és szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre.

A magasabb iskolai végzettség általában nők esetében is jobb munkaerő-piaci helyzettel társul. A kimutatás adatai szerint a nők alapvetően minden esetben jóval kisebb arányban találnak munkát, mint a férfiak. Ez hatványozottan igaz a befejezetlen általános iskolai végzettséggel rendelkezők csoportjára. E körben a férfiaknál a foglalkoztatottak aránya több mint kétszerese a nőkének. A kimutatások alapján megfigyelhető, hogy minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, illetve a szakképesítést nem igénylő munka dominál. A szellemi munka alapfeltételeként pedig megjelenik az érettségi.

Szob női lakosságának iskolai végzettségére vonatkozóan nem áll rendelkezésre — végzettséget igazoló dokumentummal alátámasztott, releváns adat. Bár a településen élő nők végzettsége nem ismert, a női munkanélküliség a településen mindössze 1%, vagyis függetlenül a végzettségtől a női lakosság nagyobbik hányada dolgozik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat nem rendelkezik a foglalkoztatás területén megvalósult hátrányos megkülönböztetésre irányuló adatokkal egyik célcsoport tekintetében sem, így a nőkre vonatkozóan sem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A felmérések szerint az egyik leginkább problémát jelentő nőket érintő terület a munkahelyi és családi elvárásoknak való egyidejű megfelelés. A „kettős elvárás” feszültsége negatív hatással van a gyermekvállalásra is. A gyermekek számának alakulását meghatározóan befolyásolja az, hogy a nők hogyan tudják összeegyeztetni a családi szerepeiket a munkahelyi elvárásokkal. Az összehangolás sokféle tényezőtől függ. Például attól, hogy rendelkezésre állnak-e a kisgyermek ellátását biztosító intézmények; mennyire rugalmas a munkapiac és teszi lehetővé a rész-, vagy egyéb atipikus foglalkoztatást, milyen a férfi és a nő közötti szerep-, feladat- és munkamegosztás.

Szobon a gyermekek óvodai és bölcsődei ellátása biztosított. A település óvodája a Szobi Napsugár Óvoda és Bölcsőde. Az intézmény ellátási feladatai közé tartozik az óvodai nevelés és a bölcsődei ellátás. A mintegy 15 fő foglalkoztatottal működő óvoda 100 férőhellyel rendelkezik, és 4 vegyes csoportot működtet. A gyermekekkel kilenc szakképzett óvónő foglalkozik. Munkájukat egy-egy dajka, és egy pedagógiai asszisztens segíti. A település óvodája reggel 6:30 órától délután 16:30 óráig tart nyitva. Nyáron pedig 4 hétig zárva van.

Tudatos családtervezés esetén nagyobb az esély egészséges, a társadalom számára is hasznos gyermek megszületésére, felnevelésére. A családtervezéshez azonban szükség lehet segítségre, akár felvilágosítás, akár egyéb irányú segítségnyújtás tekintetében, mely a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Az anyai/apai szerepre való felkészítést már a gyermekkorban a családi példa, és felvilágosító beszélgetés megalapozhatja. A későbbiekben, az iskolai felvilágosító előadások, majd a ténylegesen jelentkező problémákat, kéréseket az erre kialakított gondozó, ellátó hálózat munkatársai segítik.

Településen a helyi védőnői szolgálat kiterjed a várandós tanácsadásra, valamint a csecsemő-, gyermek-, és ifjúsági tanácsadásra is. A védőnő a leendő szülők gyermekgondozással kapcsolatos felkészítését már várandós korban megkezdi, elsősorban beszélgetések, családlátogatások formájában, kiemelt figyelmet fordítva a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra, gyermekekre. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő, és koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, illetve otthonában is meglátogatja a várandós anyákat. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 5.2.1.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tábla: 5.2.2.a)

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 5.2.2. b)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Tudatos családtervezés esetén nagyobb az esély egészséges, a társadalom számára is hasznos gyermek megszületésére, felnevelésére. A családtervezéshez azonban szükség lehet segítségre, akár felvilágosítás, akár egyéb irányú segítségnyújtás tekintetében. Az anyai/apai szerepre való felkészítést már a gyermekkorban a családi példa és felvilágosító beszélgetés megalapozhatja. A későbbiekben az iskolai felvilágosító előadások, majd a ténylegesen jelentkező problémákat, kéréseket az erre kialakított gondozó, ellátó hálózat munkatársai segítik.

Szobon a helyi védőnői szolgálat kiterjed a várandós tanácsadásra, valamint a csecsemő-, gyermek-, és ifjúsági tanácsadásra is. A védőnő a leendő szülők gyermekgondozással kapcsolatos felkészítését már várandós korban megkezdi, elsősorban beszélgetések, családlátogatások formájában, kiemelt figyelmet fordítva a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra, gyermekekre.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő, és koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, illetve otthonában is meglátogatja a várandós anyákat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs-élettárs vagy expartner kísérletet tesz, vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb.) fölött hatalmat – testi, lelki, anyagi vagy jogi dominanciát – tud gyakorolni. A családon belüli erőszak kifejezés mellett használatos a párkapcsolati erőszak és gyermekbántalmazás elnevezések is. A családon belüli erőszak körébe sorolható az is, ha harmadik személy követi el család egy tagja ellen - csupán a családban betöltött szerepe mellett.

Az erőszakot a gyakorlatban tágran kell értelmezni: beletartozhat a lelki terroron túl szidalmazás, verekedés, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közti, illetve az idősebb családtag bántalmazása és a gyermekbántalmazás is. A családforma lehet egyszülős család is. A családon belüli erőszak elkövetőit és a bántalmazás elszenvetőit a statisztikák főként a nemi és korcsoport szerinti megoszlás alapján vizsgálják.

A nemi alapú erőszak oka és következménye is a nők és férfiak közötti egyenlőtlenség. Ma háromból egy nő válik fizikai és/vagy szexuális erőszak áldozatává 15 éves kora után. (forrás: Factsheet: Istanbul Convention: Combatting Violence against women, 2016)

E statisztikát nem támasztják alá a helyi tapasztalatok. Szobon az elmúlt években nem vált ismertté olyan cselekmény, amely a nőkre, családon belüli erőszakra irányult. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nem történik családon belüli erőszak, mivel a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran marad láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Bízunk abban, hogy nők és gyermekek számára biztosított szolgáltatások szakmai szereplőinek felkészültsége, a jelzőrendszer megfelelő működése képes az ez irányú problémákat időben feltárni és az érintetteknek megfelelő segítséget nyújtani a megoldásukhoz.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Szobon anyaotthon, családok átmeneti otthona nem található.

A család és gyermekjóléti szolgáltatást végző Szob Járási Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai mindent megtesznek a krízishelyzetek megelőzéséért. Amennyiben mégis krízishelyzet áll elő, a központ helyi munkatársánál hozzáférhetőek azon környékbeli igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségei, amelyek a gyermekek és családok veszélyeztetettsége esetén segítséget jelentenek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Egy, a nők helyzetéről, a háztartáson kívüli gazdasági és társadalmi életben betöltött szerepéről végzett kutatás szerint a női népesség 50–70 százaléka dolgozik a háztartásokon kívüli gazdasági életben. Bérük széles skálán, 8–37 százalékos terjedelemben marad el a férfiakétól.

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére.

Szob Város képviselő-testületének két női tagja van. A 7 fős testület esetében ez 28,6 %-ot teszi ki.

A település polgármestere is nő. Bizottságok:

Településfejlesztési Bizottság tagjainak száma 5 fő, közülük 1 nő.

Ügyrendi, Összeférhetetlenséget és Vagyonnyilatkozatot Kezelő Bizottság tagjainak száma 3 fő, nincs női tagja.

Kulturális, Oktatási, Ifjúsági és Sport Bizottság tagjainak száma 3 fő, közülük 2 nő.

Szociális és Egészségügyi Bizottság tagjainak száma 3 fő, 1 női tag. - Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság tagjainak száma 5 fő, 2 női tag.

A köztisztviselőkben nagyobb hányadban van jelen a női munkaerő. A hivatal dolgozóinak nagyobbik hányada is a női nemhez tartozik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Szobon nem történtek olyan vizsgálatok, amelyek a női lakosság problémáját kutatták. Vélelmezhető, hogy a szobi nők is ugyanazon problémákkal küzdenek, mint a legtöbb magyar nő. Ezek közé tartozik a munka - magánélet feszültsége, azaz hogy az otthoni és munkahelyi feladatoknak egyszerre kell megfelelniük, továbbá a nők, és a férfiak közti társadalmi egyenlőtlenségek, a szülés utáni munkaerőpiacra való visszatérés, a kisgyerekekkel való elhelyezkedés nehézsége, valamint az idős családtagok napi ellátása, ápolása.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település óvodájának nyitva tartása nem igazodik az általános munkarendhez, beszámítva a szülők utazással töltött idejét is.	Hosszabb nyitva tartás iránti igények felmérése, igény esetén a lehetőségek megvizsgálása.
Atipikus munkavégzési lehetőségek hiánya.	Az atipikus munkavégzés népszerűsítése.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, „beszélgetőkör” fenntartása, igény szerinti módosítása
A nőket érintő kritikus betegségek a településen is jellemző	Prevenációs, szűrővizsgálatok szervezése
A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, tapasztalatcserére

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Egy ENSZ által végzett kutatás szerint 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévét, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben. Az öregedő társadalom közegészségügyi és szociális vonatkozása mellett számos gazdaságpolitikai problémát válthat ki, ezért is került az elmúlt évtizedben e téma az érdeklődés középpontjába.

Hazai viszonylatban az idősek közel harmada mondható szegénynek, ebből közel 10 % lakik rossz lakás és anyagi körülmények között. Az idősek társadalmi státuszát, életkörülményeit leginkább a nyugdíjazásukat megelőző munkaerő-piaci pozíciójuk határozza meg, de alapvető módon befolyásolja egészségi állapotuk is.

Általánosan elmondható, hogy az idősek gyakrabban veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat, korukból, és az ezzel együtt járó hanyatló egészségügyi állapotukból következően.

Az idősebb generáció tagjai között jelentős mértékben jelentkezik az intenzív egészségügyi és szociális gondoskodás, a szociális ellátások iránti igény.

Az említett jellemzők Szob idős lakosai tekintetében is elmondhatók.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Szob lakosságának körében is magas arányban vannak jelen a 60 évnél idősebb korosztályhoz tartozók. Az állandó népességen belüli arányuk meghaladja a 26%-ot. Ez az arány magasabb a hazai, régiós és megyei arányoknál.

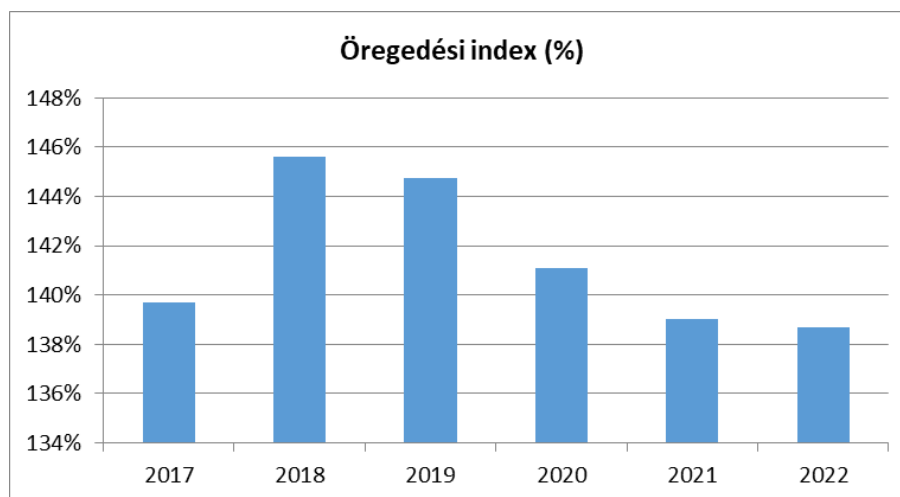
A 65 év felettek aránya a településen több, mint 19 %. E korosztályhoz tartozók nagyobbik hányada nő (12,11%).

6.1. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	489	350	139,71%
2018	498	342	145,61%
2019	511	353	144,76%
2020	522	370	141,08%
2021	538	387	139,02%
2022	527	380	138,68%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Tábla:6.1.

Egy társadalom fontos értékmérője, hogyan bánik az idősekkel. E téren hazánk nem áll jó helyen, sem az idősek tiszteletében, megbecsülésében, gondozásban, sem az idősek foglalkoztatásában nem vagyunk példamutatók.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

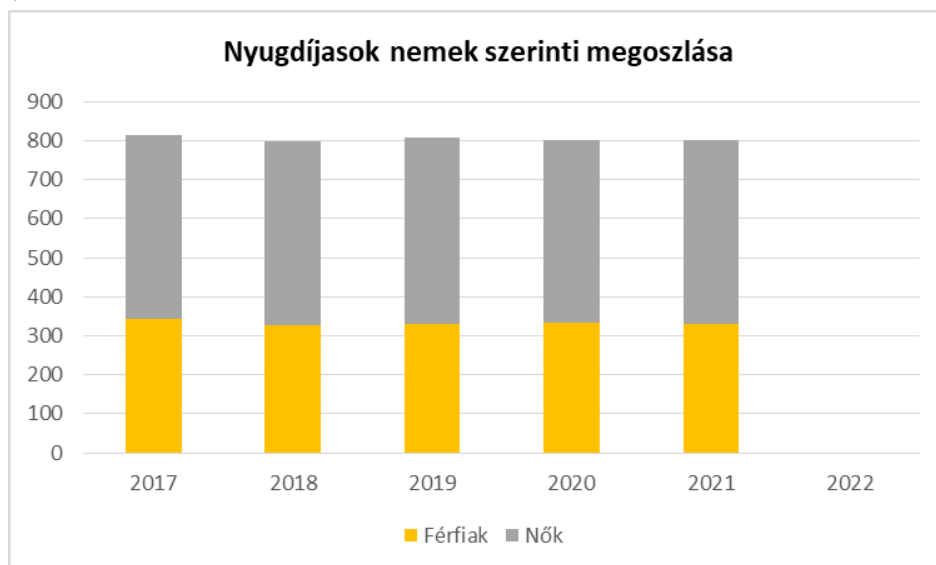
Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend-szeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen

vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió, és demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések, és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	342	473	815
2018	328	470	798
2019	332	476	808
2020	335	466	801
2021	329	472	801
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 6.1.1.

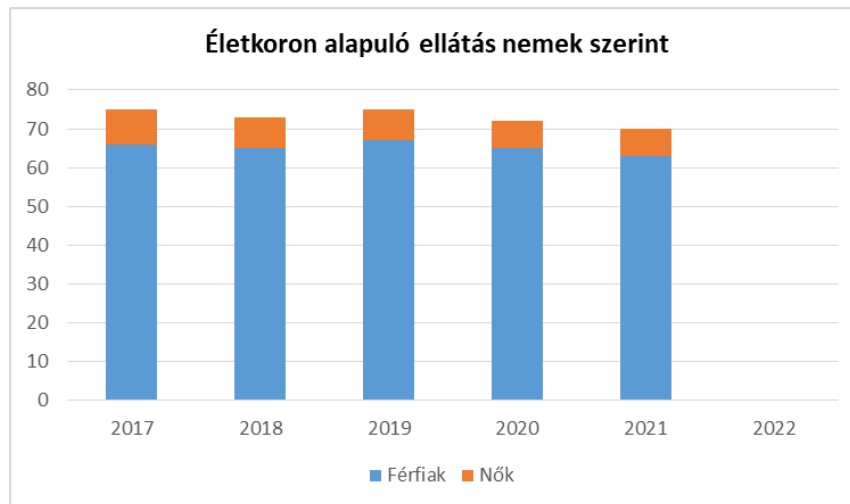

Életkoron alapuló ellátások (korhatár alattiaknak járó ellátások): a nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyek részére folyósított ellátások, melyek a 2012 előtti különféle korai öregségi nyugdíjakat váltották fel. Az ide tartozó ellátások (korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék) a nyugdíjkorhatár betöltése után korbetöltött öregségi nyugdíjjá alakulnak át. Település esetében a férfiaknál 63 – 67 fő, míg a nőknél 7 - 9 fő ellátott volt.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	66	9	208	375	0	15	2
2018	65	8	198	375	1	11	2
2019	67	8	201	375	0	11	1
2020	65	7	209	374	0	8	1
2021	63	7	202	380	1	7	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

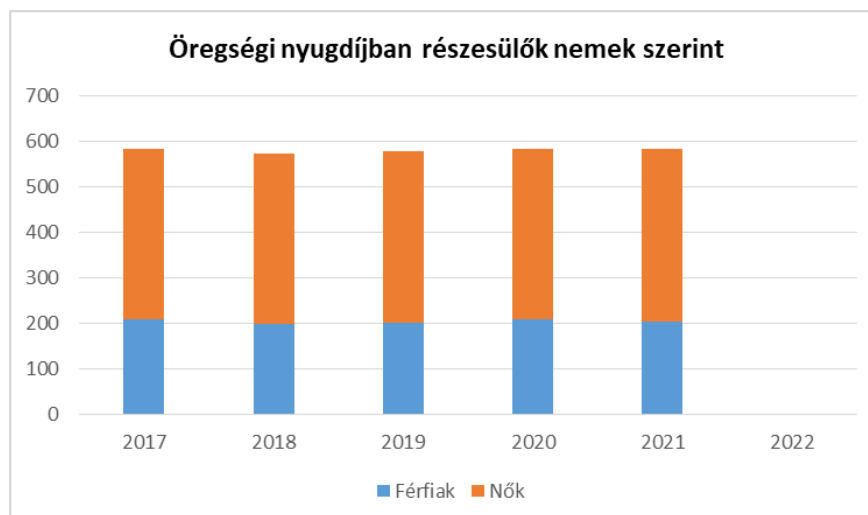
Forrás: TeIR, KSH Tstar

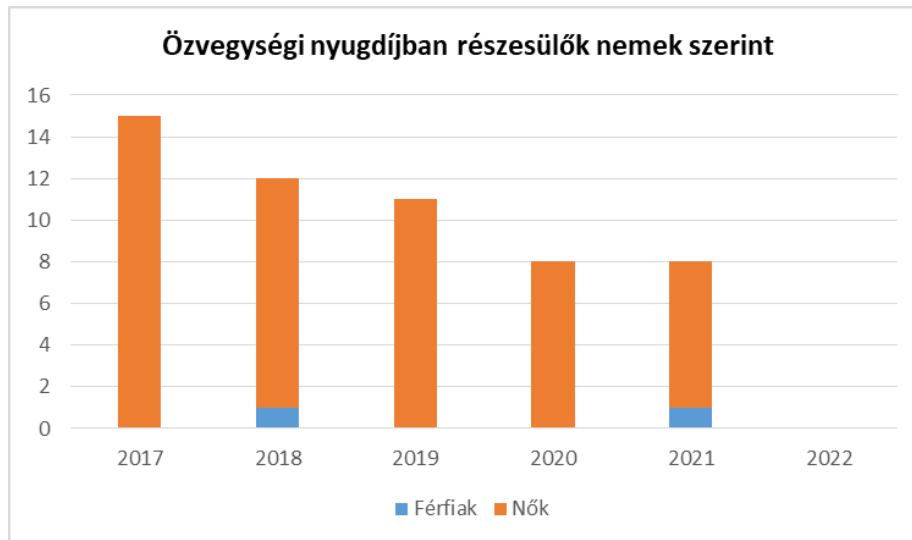
Tábla: 6.1.2.

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik. A korbetöltött öregségi nyugdíjasok mellett nem korbetöltöttként az öregségi nyugdíjasok közé sorolódnak a legalább 40 év jogosultsági idő alapján nyugdíjban részesülő nők és az 1955. előtt született, 2012 előtt szolgálati nyugdíjban részesült volt fegyveresek, akik a korhatár betöltése után átkerülnek a korbetöltött öregségi nyugdíjasok közé.

Öregségi nyugdíjat a nők magasabb számban veszik igénybe, ez összefüggésben lehet a korfa alapján lévő magasabb életkorral. Ezzel összefüggésben, az özvegyi nyugdíjban is a nők felülreprezentáltak. Özvegyi nyugdíjat a házastárs, a bejegyzett élettárs, az elvált házastárs és az élettárs kaphat a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Egyes szakmai álláspontok szerint a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása csökkenthetné a munkaerőhiányt. Ebből kiindulva az utóbbi években számos olyan intézkedés történt hazánkban, amely az idősebb korosztály és a nyugdíjasok foglalkoztatását segíti. A nyugdíjas szervezetek létrejöttének támogatása nem hozott igazi áttörést, ezért 2019-től a döntéshozók adókedvezményekkel igyekeznek ösztönözni az idős korosztály foglalkoztatását.

2019. január 1-től foglalkoztatóknak nem kell szociális hozzájárulási adót, és szakképzési hozzájárulást fizetniük. A munkavállaló nyugdíjasnak pedig nem kell majd egészségbiztosítási-és nyugdíj-járulékot fizetnie, csak a 15 százalékos személyi jövedelemadót. Továbbá eltörlésre kerül az a korlátozás, amely szerint, aki megkereste a minimálbér tizenkétszeresét, annak megszüntették a nyugdíj folyósítását.

Az említett kedvezmények a remények szerint a jövőben növelni fogják az idős korosztály foglalkoztatását. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetétől függően, akiknek az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek.

Szobon a nyugdíjas lakosság tagjaiból csupán néhányan dolgoznak munkahelyi körülmények között. A Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. A község programjain aktívan részt vesznek. Jellemzőbb a saját földterületen, háztájiban történő munkavégzés.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az európai országok nagyobbik részében egyre nagyobb kihívást jelent a társadalom elöregedése. Az inaktív, nyugdíjas társadalmi réteg arányának gyorsuló ütemben való növekedése, ezzel párhuzamosan az aktív és keresőképes lakosság csökkenő aránya számos gazdasági problémát vet fel. Az öregedő populáció okozta nehézségek megoldásának egyik alternatívája az idősebb munkavállalókkal szembeni negatív beidegződés feloldása.

A munkáltatók számára számos előnye van annak, ha a munkahelyen több generáció együtt dolgozik:

az idősebb munkavállalók felvételével plusz tapasztalathoz és készségekhez jutnak a cégek,
hosszú távon költséghatékony az idősebb munkavállalók egészségének megőrzése és képességeinek bővítése,
az idősebb dolgozók megtartásával elkerülhető, hogy a szakmai hozzáértés és speciális tapasztalat eltűnjön a szervezetből.

Szakmai álláspontok szerint a nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása csökkenthetné a munkaerőhiányt. Az utóbbi években történt is számos olyan hazai intézkedés, amely az idősebb korosztály és a nyugdíjasok foglalkoztatását segíti. A nyugdíjas szervezetek létrejöttének támogatása nem hozott igazi áttörést, ezért 2019-től a döntéshozók adókedvezményekkel igyekeznek ösztönözni az idős korosztály foglalkoztatását.

2019. január 1-től foglalkoztatóknak nem kell szociális hozzájárulási adót, és szakképzési hozzájárulást fizetniük. A munkavállaló nyugdíjasnak pedig nem kell majd egészségbiztosítási-és nyugdíj - járulékot fizetnie, csak a 15 százalékos személyi jövedelemadót. Továbbá eltörlésre kerül az a korlátozás, amely szerint, aki megkereste a minimálbér tizenkétszeresét, annak megszüntették a nyugdíj folyósítását. Az említett kedvezmények a remények szerint a jövőben növelni fogják az idős korosztály foglalkoztatását.

Szob idősebb lakosai, nyugdíjasai közül elenyészően kevesen dolgoznak foglalkoztatottként. Jellemzőbb a saját vagy családi vállalkozásban történő közreműködés, illetve a saját földterületen, háztájiban történő munkavégzés.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	17	26	20	36	25	18
41-45 év (TS 042)	Fő	3	4	2	3	3	1
	%	17,65%	15,38%	10,00%	8,33%	12,00%	5,56%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	2	1	3	3	2
	%	23,53%	7,69%	5,00%	8,33%	12,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	3	6	2	3
	%	5,88%	3,85%	15,00%	16,67%	8,00%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	1	3	3	2	0
	%	0,00%	3,85%	15,00%	8,33%	8,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	5	1	5	4	5
	%	17,65%	19,23%	5,00%	13,89%	16,00%	27,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:6.2.

A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé szeretik foglalkoztatni. A nyugdíjasok szívesen vállalnának kereset kiegészítő tevékenységet. Kevés esély van rá, mert jelenleg nincs olyan munkaadó, aki foglalkoztatni tudna nyugdíjasokat. A táblázat adatai alapján látható, hogy a kor emelkedésével nő az álláskeresők száma.

b) tevékeny idős korban, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Egyre növekszik azoknak az idősöknek a száma, akik a nyugdíjba vonulás utáni életszakaszban is a társadalom teljes jogú tagjai szeretnének maradni, tevékeny idős kort szeretnének élni. A megoldás az, hogy a nyugdíjba vonulás után a korábbi családhoz, munkahelyhez kötődő aktív

életet újfajta aktivitások kialakításával váltsák fel. Az aktív idősödés kereteinek megteremtése az egyéneken túl a szűkebb közösségén és az állami közpolitikán is múlik. Alapfeltétele egy olyan egészségtudatos szemlélet és magatartás, mely a „harmadik életkorban” is lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok ápolását és az intenzív társadalmi jelenlétet. Ehhez elengedhetetlen olyan preventív szemlélet terjesztése, ami az egészségmegőrzésre ösztönöz és felkészíti az idősödőket arra, hogyan kezeljék az életvitelükben bekövetkező változásokat.

Az idős korosztály aktív életszakaszának meghosszabbítása segíti a kapcsolati háló fenntartását, növeli a szubjektív elégedettségérzetet. E kettő pedig hat az egészségi állapotra, és csökkentheti az egészségügyi szolgáltatások iránti igényt.

Önkormányzat is fontos feladatának tartja az időskorúak aktivitásának segítését, megőrzését, szellemi és fizikai frissességük megtartását és fejlesztését. A sportintézmények lehetőségei a kondíció megtartását célozzák, a kulturális intézmények által biztosított programok és szolgáltatások pedig hozzájárulnak az ismeretek bővítéséhez az autodidakta módon történő tanuláshoz.

A szenior korosztály tagjainak a település programjainak szervezésébe, lebonyolításába való bevonása is segíthet abban, hogy az érintettek a társadalom fontos tagjának érezzék magukat.

A szobi nyugdíjas klub jelentős szerepet tölt be a település életében. A több mint 20 éves múltra visszatekintő klubban a klubélet keretein belül többek között informális tanulás is folyik. Az idősök egymással megosztott tapasztalatai jelentik a tanulási formát, amely keretében recepteket cserélnek, tanácsokat adnak főzéssel és egyéb más témával kapcsolatban.

Településünkön „Tanulni sohasem késő!” címmel rendszeres senior akadémiai előadásokon való részvételre van lehetőség a Milton Friedman egyetem támogatásával a Szobi József Attila Művelődési Ház és Szabadidő Központ szervezésében. A programokon a részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Továbbá az idősebb generáció részére is elérhető felnőttképzés keretében esti tagozaton tanulás a Szent László Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskolában, ahol érettségi bizonyítvány és szakképesítés megszerzésére van lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősebb generáció elhelyezkedése a munkaerő-piacon évtizedek óta nehézkes, bizonyos kor felett szinte lehetetlen. A munkáltatók nagyobbik hányada nem tekint potenciális munkaerőként e korosztályra annak ellenére, hogy a bennük meglévő élet és munkatapasztalat magas hozzáadott értéként kellene kezelni, és a bennük rejlő lehetőségeket ki kellene használni. A fenti megállapítást támasztja alá az a tény is, hogy a regisztrált munkanélküliek között magas arányban vannak jelen az 55 felettiak, és arányuk évről-évre növekszik.

Önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy e célcsoport bármely tagját hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén

6.3 A közzolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közzolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési, és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az idősellátás, és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

Helyi programunk alapelvei az alábbi célokat és intézkedéseket fogalmazza meg:

Az emberek a korrallal mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.

- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az „öt P”-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak) Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák).

Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a körüket érintő stratégia speciális, körültekintő és gondos munkát igényel, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	342	473	815
2018	328	470	798
2019	332	476	808
2020	335	466	801
2021	329	472	801
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A népesség öregedése okán fokozódó figyelmet kell fordítani az időseket ellátó jóléti rendszerekre. Fontos a szolgáltatások minőségének, illetve a megfelelő és egyenlő hozzáférés biztosítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a kifejezetten az időskorban kialakuló akadályozottság okozta problémák megoldására, illetve gondozási igény kielégítésére, az ápolási, gondozási feladatokra. Az egészségügyi alapellátás a településen az idős korosztály számára is biztosított. Igény esetén a háziorvos a beteg lakásán, tartózkodási helyén nyújt szolgáltatást.

A nappali ellátás szociális szolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére:

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

- b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek.

A szociális alapszolgáltatások egyik formája a házi segítségnyújtás, melyet valamennyi önkormányzat – a lakosságától függetlenül – köteles biztosítani.

A házi segítségnyújtás formái:

- szociális segítség (lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés, háztartási tevékenységben való közreműködés, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtás, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése)
- személyi gondozás (az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, gondozási és ápolási feladatok elvégzése, szociális segítség keretében elvégzendő feladatok)

A házi segítségnyújtás keretein belül is biztosítják a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást. Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	489	6	24	23
2018	498	5	17	17
2019	511	4	19	28
2020	522	3	21	38
2021	538	2	17	38
2022	527	2	16	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar

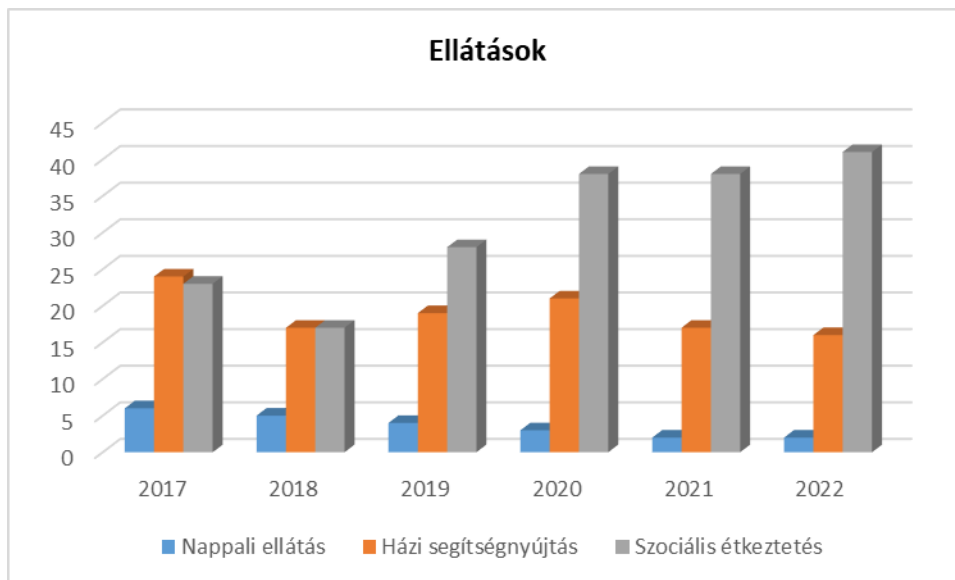
Tábla:6.3.1.

A fenti szolgáltatásokat igénybevevő helyiek száma az utóbbi években részben csökkent.

Az ellátó rendszeren belül fontos szerepet tölt be a szociális étkeztetés. A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szociális étkeztetésben részesülők száma évről évre növekedést mutat a településen.

Szobon az időskorúak elhelyezése és nappali ellátása is megoldott. Az idősek otthona olyan ápolást, gondozást nyújtó tartós bentlakásos szociális intézmény, amely elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolására, gondozására szolgál, akiknek az egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. Az intézmény lakóinak száma az elmúlt években alig változott, 2 - 6 fő között alakult.

Az Önkormányzat 660.000 euro támogatást nyert, új idősok otthona kialakítására, amely 2020. januárban közbeszerzési eljárás kiírásával vette kezdetét. Az új intézmény keretei között lehetőség nyílik az egyre növekvő idősotthoni elhelyezés iránti igények kielégítésére.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló idősfoglalkoztatás, igényeikhez igazodó programok szervezése fontos része az izoláció elleni küzdelemnek, környezeti változást és emberi kapcsolatokat hozva az elszigetelt, ingerszegény környezetben élő emberek számára. Idős emberek ritkán mennek nyaralni, mert általában nem tudnak megfizetni egy hagyományos üdülést, vagy önállóan nem képesek megszervezni, lebonyolítani azt. Az önkormányzatnak kiemelt felelőssége van abban, hogy az idős polgárok életminőségét javítsa, megfelelő szolgáltatásokat nyújtson számunkra a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Szobon a kulturális és közművelődés legfontosabb színtere a Szobi József Attila Művelődési Ház és Szabadidő Központ. Itt tartja nagyobb rendezvényeit többek között a Szobi Nyugdíjasok Klubja. Az időseket tömörítő civil szervezet által szervezett programok jó lehetőséget biztosítanak tagjaik kikapcsolódásához, szórakozásához. Számos rendezvény és program került megszervezésre a klub keretein belül az elmúlt években.

- *Szilveszteri bál*
- *Farsangi bál*
- *Teadélután*
- *Idősek napja*
- *Kirándulás fürdőzéssel*

b) idősok informatikai jártassága;

Az Európai Bizottság szerint az, hogy az idősok mennyire lesznek képesek a társadalom teljes értékű, aktív tagjai maradni, nagymértékben függ informatikai ismereteiktől. Az elmúlt évtizedekben európai és hazai szinten egyaránt számos olyan program került meghirdetésre, amely az idősebbek informatikai tudásának fejlesztését szolgálta (2012: "Aktív idősok európai éve" kezdeményezés, „Kattints rá nagyí” program, stb.).

A digitális írástudás hozzájárul az idősök életminőségének javításához, a családtagok idősgondozásból eredő terheinek csökkentéséhez, munkavállalásuk elősegítéséhez, továbbá a szellemi frissesség megőrzéséhez.

Szobon pályázati támogatással kialakított hálózatnak köszönhetően a város négy különböző pontján, a szakorvosi rendelőintézetben, a művelődési házban és könyvtárban, a házi orvosi rendelőben, valamint révátelőkönél díjmentes internetes szolgáltatás vehető igénybe.

Az idősök, és valamennyi egyéb korosztályhoz tartozók számára a település művelődési háza biztosít ingyenes számítógép használatot, illetve internet hozzáférést. Szükség esetén a könyvtár dolgozói segítséget nyújtanak az infokommunikációs eszközök használatához is.

d) a generációk közötti programok.

Szob Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet az idős korosztály igényeinek megismerésére és a lehetőségekhez mérten azok kielégítésére. Nagyobb rendezvények programjait igyekeznek úgy kialakítani, hogy valamennyi generáció érdeklődését, szórakoztatását kiszolgálja.

A fent említett klubprogramokon kívül számos szabadidős tevékenység érhető el az idősebb generáció számára.

XYZ Generációk 4 próbája:

Egy család három generációja (nagy szülő – szülő - gyermek) ad ki egy csapatot, és ezek a csapatok különböző próbatételeknek teszik ki magukat, bizonyítva, hogy az ő családjuk a legjobb, a generációjuk pedig állja a sarat. A program a Magyar Falu Program keretében meghirdetett, A nemzeti és helyi identitástudat erősítése című, MFP-NHI/2019 kódszámú pályázatból valósult meg.

Ingyenes torna az „Élj 100 évet egészségesen” program keretében:

A meridián-torna ezt az energiaáramlást serkenti. Napi alkalmazása energetizáló, betegségmegelőző és gyógyító hatású.

Sakktorna a művelődési házban,

Tudományos ismeretterjesztő előadások a „Senior akadémia” keretében

Egyéb művészeti, előadó művészeti és sport programok

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Szob Város Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az idős korosztály igényeinek megismerésére és a lehetőségekhez mérten azok kielégítésére. Nagyobb rendezvények programjait igyekeznek úgy kialakítani, hogy valamennyi generáció érdeklődését, szórakoztatását kiszolgálja.

A településen a művelődésház biztosítja a klubok működéséhez a szükséges helyet, a könyvtár szervezésében lehetőség van író - olvasó találkozókra való részvételre.

Az Önkormányzat támogatásával rendszeresen megrendezésre kerülnek, az évenkénti, idősök napja, a szüreti mulatság, és a falukarácsony stb.

Az egyház is szerepet vállal saját keretein belül az idősöket célzó programmal. Az egyházközség vallási témájú zárándoklatokat, összejöveteleket, adomány gyűjtő jótékonyági eseményeket szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősebb generáció munkalehetőségeinek szűkösége.	Az idősebb generációhoz tartozók foglalkoztatási előnyeinek népszerűsítése.
Időotthoni elhelyezés iránti igények növekedése.	Új időotthon kialakítása.
Generációk közötti szakadék.	Fiatalabb generációhoz tartozók bevonása időseket célzó programokba.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékosra vonatkozóan a fogalmak sokféleségéből és az egyes szakterületeken való eltérő használatból fakadó problémák merülhetnek fel.

1998. évi XXVI. törvény értelmében fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A 2011-es népszámlálás definíciója szerint fogyatékos az a személy, akinek saját bevallása szerint végleges, egész életére kiható testi, szellemi, mentális illetve érzékszervi fogyatékosága van, függetlenül attól, hogy ez akadályozza-e társadalmilag elvárható tevékenységek végrehajtásában. A megváltozott munkaképességű személy definícióját 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Flt.) határozza meg. E szerint megváltozott munkaképességű személy „aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek”.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

A feladat olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

Tapasztalatok szerint, elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos az érintetteket elsősorban a mindennapi életben, a közlekedésben, illetve a tanulásban és a munkavállalásban akadályozza. A leggyakoribb fogyatékoság a mozgásszervi, a hallás - és a látássérült. A hatályos jogszabályoknak és a pályázati feltételeknek megfelelően, a felújítások, az új közintézményi beruházások már akadálymentesítve készülnek.

A „Helyi Esélyegyenlőségi Program” e célcsoportja tekintetében is tágítani kell a csoport tagjainak körét. E kategóriába kell sorolni a krónikus betegségben szenvedőket, az egészségkárosodottakat, valamint a megváltozott munkaképességűeket is.

A fogyatékosra vonatkozó meghatározás területenként eltérő szóhasználatára tekintettel e programban a „fogyatékkal élők” kifejezést az előbbieken felsorolt problémákkal küzdőkre vonatkozó gyűjtőfogalomként használjuk.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az esélyegyenlőség szempontból a fogyatékkal élők különösen hátrányos helyzetben vannak, hiszen egészségügyi, testi, értelmi, vagy éppen érzékszervi hátrányuk megnehezíti, esetleg teljes mértékben gátolja a társadalmilag megszokott, illetve elvárt életvitel folytatását.

A fogyatékkal élők számára problémát jelenthet a közlekedés, a köz- és magánszolgáltatások igénybevétele, bekapcsolódás az iskolai oktatásba, egy adott képzettség megszerzése, amely egyben a munkaerő-piaci integráció korlátját is jelentheti.

Hazánkban, hasonlóan a többi gazdaságilag fejlett országhoz, tendenciózusan emelkedik a fogyatékkal élők száma, aránya. Ezen folyamat mögött számos tényező húzódik meg, gondoljunk csak a társadalom elöregedésére, a jóléti társadalmak fejlett szociális és egészségügyi ellátó rendszerére, a fejlett idősellátásra. A legutóbbi népszámlálás adatai alapján a fogyatékkal élők több dimenzióban is markáns eltérést mutatnak a társadalom egészétől.

A fogyatékkal élők körében a fiatalkorúak aránya elmarad, az idősebb korosztályok részesedése pedig meghaladja a teljes népességre jellemző arányokat, alátámasztva azt a nézetet, hogy a fogyatékkal élők számának növekedése mögött jelentős részben a társadalom elöregedése húzódik meg.

Az akadálymentesítettség jogszabályban előírt, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

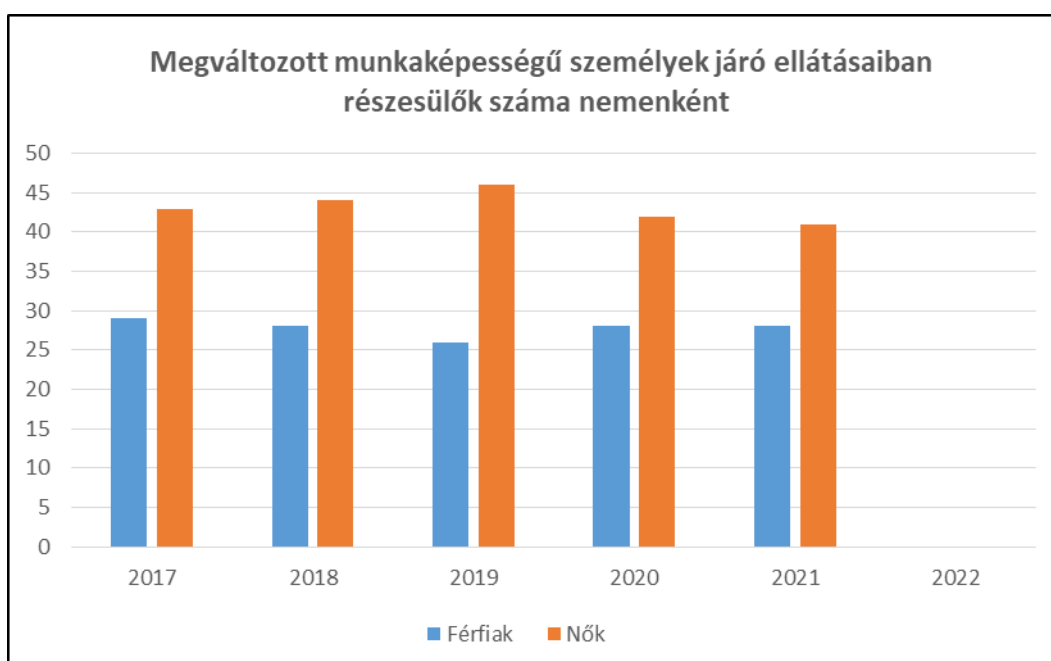
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

Szobra vonatkozóan a megváltozott munkaképességű személyek számának változását illetően megállapítható, hogy a nők felülreprezentáltak. Nappali ellátást igénylő fogyatékossgal élőről nincsenek adatok.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	29	43	72
2018	28	44	72
2019	26	46	72
2020	28	42	70
2021	28	41	69
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla: 7.1.1.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tábla: 7.1.2.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2006-ban aláírt ENSZ-egyezmény szerint a résztvevők – köztük Magyarország – elismerik a fogyatékossgal élőknek a szabadon választott és elfogadott munka által nyerhető megélhetés lehetőségének jogát a nyitott, befogadó és hozzáférhető munkaerőpiacon.

Általános uniós cél, hogy minél több fogyatékkal élőket integráljanak a munkaerőpiacra az aktív politikák révén, valamint az, hogy csökkentsék a segélyezési rendszerek terheit.

A magyar szabályozás különbséget tesz a fogyatékkal élő és a megváltozott munkaképességű személyek között. A fogyatékkal élők esetében egyfajta speciális munkahelyek létrehozását és működtetését szorgalmazza, míg a megváltozott munkaképességűek esetében inkább egy atipikus munkavégzési formára fókuszál.

A fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása valamennyi EU-s tagállamot foglalkoztató probléma. Számos elvek és célok fogalmazódtak meg, irányelv látott napvilágot e témában, az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott célkitűzések rendszerébe is szervesen illeszkedik.

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (megváltozott munkaképességűek, stb.) egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések, azért is szükségesek, mert e csoportok a munkaerőpiacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, az aktív támogatásokban pedig munkanélkülieken belüli arányuknál sokkal kisebb arányban vesznek részt.

Ahhoz, hogy a munkáltatók nagyobb számban alkalmazzanak fogyatékkal élőket, egyfajta szemléletváltásra lenne szükség. A jelenlegi támogatási rendszer kibővítése is fontos, de igazi eredményt a foglalkoztatók hozzáállásának megváltozása hozna.

Szob Város Önkormányzatának nincsenek releváns információi arra vonatkozóan, hogy a település fogyatékkal élő / megváltozott munkaképességű lakói közül hányan rendelkeznek munkaviszonnyal vagy foglalkoztatáshoz kapcsolódó jogviszonnyal.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Ahhoz, hogy a munkaerőpiac nagy számban alkalmazzon fogyatékkal élőket, egyfajta szemléletváltásra lenne szükség. A jelenlegi támogatási rendszer kibővítése is fontos, de igazi eredményt a foglalkoztatók hozzáállásának megváltozása hozna.

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékossgal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági nyugdíj, a rokkantsági járadék és a fogyatékossgal támogatás

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A 2000/78/EK foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv értelmében a munka világában tilos a valláson, meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés. Az irányelv meghatározza többek között a fogyatékossgon alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni

küzdelem általános kereteit, és azon szükséges intézkedéseket, amelyeket a munkaadóknak meg kell tenniük, hogy a fogyatékos személy számára lehetővé váljon a munkához jutás, a munkában való részvétel, az előmenetel, az át- vagy továbbképzés, kivéve, ha az ilyen intézkedés aránytalanul nagy terhet ró a munkáltatóra.

A településen és vonzaskörzetében működő foglalkozatóknál alkalmazott fogyatékkal élőkre vonatkozóan csupán a TEIR rendszer adatai állnak rendelkezésre.

Az Önkormányzat nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy a fogyatékkal élőket hány esetben és milyen hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén a településen.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A 2000/78/EK foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv értelmében, a munka világában tilos a valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés. Az irányelv meghatározza többek között a fogyatékoságon alapuló hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteit, és azon szükséges intézkedéseket, amelyeket a munkaadóknak meg kell tenniük, hogy a fogyatékos személy számára lehetővé váljon a munkához jutás, a munkában való részvétel, az előmenetel, az át- vagy továbbképzés, kivéve, ha az ilyen intézkedés aránytalanul nagy terhet ró a munkáltatóra.

A településen és vonzaskörzetében működő foglalkozatóknál alkalmazott fogyatékkal élőkre vonatkozóan csupán a TEIR rendszer adatai állnak rendelkezésre.

Az Önkormányzat nem rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy a fogyatékkal élőket hány esetben és milyen hátrányos megkülönböztetés érte a foglalkoztatás területén a településen.

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít honlapjának akadálymentes elérésére, ezért annak teljes tartalma akadálymentes változatban is elérhető. Az akadálymentes honlap jóvoltából a szellemi, érzékszervi és fizikai fogyatékosággal élők részére is elérhetővé válik a tartalom.

Az önkormányzat intézményei, szolgáltatásai révén nyújt segítséget, illetve biztosítja, hogy a fogyatékkal élők is részt vehessenek a községi életében.

Házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtás állami feladat, melyet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SzGyF) lát el a 316/2012. (XI. 13.) Kormányrendelet alapján szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy megállapodás útján lát el.

Az ellátottak köréhez tartoznak a saját otthonukban élő, egészségügyi állapotuk, és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorúak vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek.

Az önkormányzaton kívül egyházi keretek között működő szervezet is segítséget nyújt a fogyatékkal élők számára a mindennapos feladatok ellátásához. A Nagymaroson működő „Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató” ellátási területe Szobra is kiterjed. A támogató szolgálat célja a fogyatékos személyek saját lakóhelyén, lakókörnyezetében történő segítése, életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen lakáson kívüli szolgáltatások, közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

Szolgáltatásaik:

Személyi segítség, szállítási szolgáltatás — speciális, kerekesszékes szállítására alkalmas mikrobusszal.

Otthoni Szakápolás - kórházi ápolást kiváltó, szakápolás és gyógytorna az Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozva a 20/1996 NM. rendelet szerint
gyógyászati segédeszköz kölcsönzés

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára a lakóhelye szerint illetékes Járási Hivataltól az alábbi támogatások igényelhetők:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátás,
- ápolási díj,
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
- a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díj, valamint
- kiemelt ápolási díj

Természetbeni szociális ellátásként pedig a járási hivatal:

alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és,
egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapíthat meg.

Helyi szinten pedig a fogyatékkal élőket is – jogosultságuk esetén - megilletik mindazok a juttatások, amelyeket az önkormányzat a helyi szociális ellátások és támogatások szabályairól szóló 1/2015. (II. 26.) rendelete nevesít

A megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek ellátórendszerének célja, a komplex rehabilitáció szerepének hangsúlyosabbá tételével, eszköztárának bővítésével a foglalkoztatás elősegítése. E célok elérése érdekében került kialakításra a 2011. évi CXCI. törvény keretében a megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek ellátórendszere, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához nyújtott támogatási formák összessége.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai:

- a rehabilitációs ellátás: foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- a rokkantsági ellátás: a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt; - keresőtevékenységet nem végez és - rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A kérelmet a járási hivatal honlapján közzétett adatlapon, vagy elektronikus úrlapon lehet benyújtani a lakó vagy tartózkodási hely szerint illetékes megyei kormányhivatal megyeszékhely szerint illetékes járási hivatalánál, budapesti és pest megyei lakosok esetében Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerületi Hivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztályánál (1035 Budapest, Váradi u. 15.).

Helyi szinten pedig a fogyatékkal élőket is — jogosultságuk esetén - megilletik mindazok a juttatások, amelyeket az önkormányzat 4/2015 (11.27.) sz. és egyéb rendeletei nevesítenek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és foglalkoztatottsági, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgal csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, az autista és a súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült emberek túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét.

A népesség mintegy 6-8%-a él valamiféle fogyatékossgal. A nemzetközi, EU-s és hazai irányelvek, jogszabályok mellett a társadalom érdeke és alapvető erkölcsi követelmény a lehetőségekhez mérten számukra is biztosítani a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférést.

A különféle fogyatékossgal élő csoportok közszolgáltatásokhoz, közigazgatáshoz, munkahelyekhez való hozzáféréseinek érdemi segítése, valamint a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának sikeres megvalósítása nem képzelhető el társadalmi szemléletváltás és összefogás nélkül. A szemléletváltás egyik alappillére a tényleges segíteni akarás, azoknak az intézkedéseknek a támogatása, amely a hátrányok csökkentését szolgálják. Ilyen intézkedés lehet az akadálymentesítés, vagyis azoknak az akadályoknak a megszüntetése, amelyek lehetővé teszik a közösségi életben való részvételt. A fogyatékkal élők, az időskorú vagy megváltozott munkaképességű emberek esetében nem csupán a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, hanem a társadalom többségétől való elszigetelődést is erősíti az akadálymentesítettség hiánya, a komplex, illetve a szociális rehabilitáció szakmai háttérének kialakulatlansága.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az akadálymentesítés definíciója:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.

- Egyáltalán nem akadálymentesített.

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része az épületek adottságai miatt akadálymentesen megközelíthetőek, a hiányzó akadálymentesítés megvalósítása ütemterv alapján történik.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Szob Város Önkormányzata törekszik arra, hogy a valamilyen fogyatékoság által akadályoztatott személyek számára megfelelő mértékben legyenek elérhetőek a különböző szolgáltatások.

Ennek keretében a középületeinek és útjainak felújítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő hozzáférés biztosítására. Az utóbbi időben pályázati forrásból valósult meg például az idősek otthonának akadálymentesítése, teraszának befedése, illetve a Központi Konyha akadálymentesítése.

Az önkormányzati tulajdonban lévő középületek fizikai akadálymentesítése teljeskörű, valamennyi intézmény megközelíthető kerekesszéssel, babakocsival egyaránt.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Akadálymentesítésen értjük mindazon akadályok elhárítását, amelyek gátat szabnak annak, hogy a fogyatékosággal élő emberek a többségi társadalom tagjaihoz képest egyenlő esélyekkel vehessen részt a társadalmi élet minden szegmensében.

Az akadálymentesség formái:

a.) *Fizikai akadálymentesség.* Ezen fogalom alatt a klasszikus akadálymentességet értjük, azaz az épített környezet konform kialakítását (rámpa, lift, akadálymentes mosdó, küszöb nélküli ajtó, stb.).

b.) *Információs és kommunikációs („infokommunikációs”)* akadálymentesség alatt pedig az információnak a fogyatékos személy számára hozzáférhető, érthető megjelenítését értjük. Ez utóbbi gyakran az épített környezet részét képezi (pl.: hangjelzést kiadó közlekedési lámpák, indukciós hurok), de más, személyi-, tárgyi feltétel által biztosított (pl. jeltolmács alkalmazása, alternatív és augmentatív kommunikációs eszközök igénybevétele).

Településen az intézmények nagyobbik hányada akadálymentes az információs és kommunikációs akadálymentesítés sajnos még nem megoldott. A település honlapja sem akadálymentes.

Az önkormányzat által szervezett kulturális programok elérhetősége mindenki számára biztosított, akár kerekesszéssel, akár babakocsival.

A sportprogramokhoz való hozzáférés legfontosabb helyszínei szintén mindenki számára elérhetőek, és lehetőséget biztosítanak a szabadidő hasznos eltöltésére.

A település lakóépületeinek akadálymentesítettségéről nem áll rendelkezésre adat.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat, mint munkáltató által fenntartott munkahelyek esetében megoldott az épületekbe való bejutást segítő akadálymentesítés. A település további foglalkoztatói tekintetében nem rendelkezünk adatokkal az akadálymentesítést illetően.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az akadályokkal teli környezet használata nem csupán a betegséggel, egészségkárosodással élők számára jelenthet problémát, hanem az idősek, a gyerekek, a kisgyerekekkel, babakocsival, vagy csomagokkal közlekedőknek is. A közösségi közlekedés során pedig számos olyan akadály áll fenn, amely leginkább a fogyatékkal élőket sújtja.

Sajnos a törekvések ellenére sem teljesen megoldott az élet minden területén az akadálymentesítés a településen. Az autóbusz közlekedésben sem a fizikai sem az infokommunikációs akadálymentesítés nem biztosított. A buszjáratokon nincs lift, sem szegély süllyesztés, sem rámpa, hiányzik az indukciós hurok, a hangos utas tájékoztatás sincs, és hiányzik a tapintható térkép is.

A település járdáinak akadálymentesítettsége nem teljes körű, Az utak, járdák felújítása során az akadálymentesítés a cél.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünk fogyatékosok nappali ellátását biztosító intézménnyel nem rendelkezik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A jog egyes hátrányos helyzetű célcsoportok védelme érdekében pozitív diszkriminációt tartalmazó szabályok kialakítására ad felhatalmazást. A pozitív diszkrimináció előnyben részesítést, előnyösebb elbánást jelent. Ilyen pozitív megkülönböztetést szolgáló eszköz például a magyar jogszabályban is rögzített - fogyatékkal élők foglalkoztatását célzó — u.n. kötelező foglalkoztatási kvóta. (e kvótarendszer úgy kívánja bővíteni a fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatását, hogy kötelezi a 25 fő feletti munkavállalót foglalkoztató munkaadókat bizonyos szárnú (5%) fogyatékos munkavállaló alkalmazására)

Továbbá a pozitív diszkrimináció fogalomkörébe tartoznak mindazon — kimondottan fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűeket célzó — támogatási formák, amelyekről az előzőekben már szó esett.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsen fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítést célzó programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

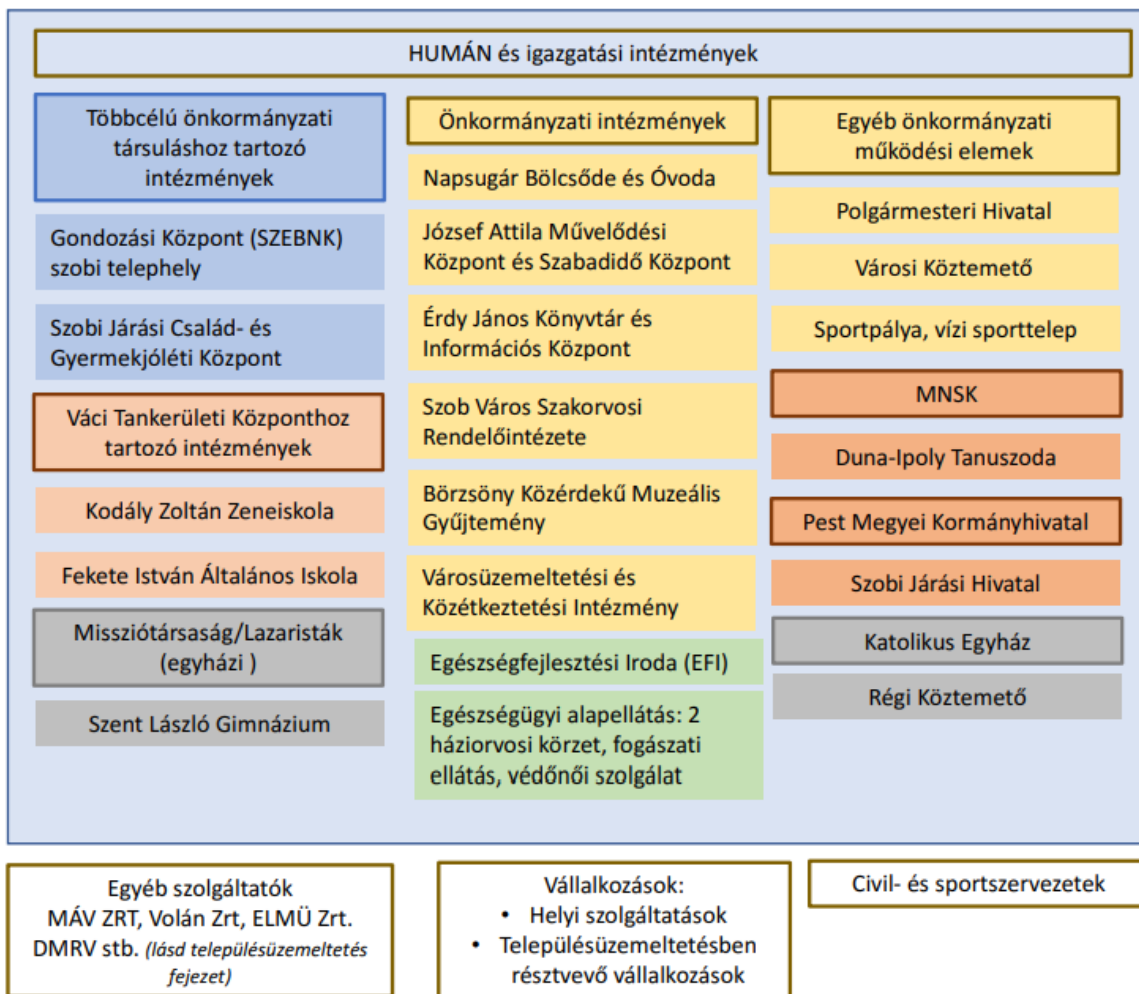
Helyi szinten nem merültek fel fogyatékossgal élőket érintő társadalmi problémák, így a felszámolásukra irányuló kezdeményezések sincsenek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az autóbusz közlekedésben sem a fizikai sem az infokommunikációs akadálymentesítés nem biztosított.	Kapcsolatfelvétel az autóbuszokat üzemeltető szolgáltatóval.
Az információs és kommunikációs akadálymentesítés nem megoldott.	A középületek és a település honlapjának információs és kommunikációs akadálymentesítése.
Nincs információ a fogyatékkal élők nehézségeiről, fogyatékoságuk típusáról	Helyzetfelmérés készítése, a várható fejlesztési cél kitűzése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Három önkormányzat fenntartásában lévő intézmény energetikai mutatói rosszak fejlesztés az épület energiatudatos homlokzati felújítását, nyílászáróinak cseréjét, és tető szigetelését, fotovoltikus napelemes rendszerrel megújuló energia hasznosítását tartalmazza. 2021.03.30 vége	KEHOP-5.2.9-16-2017 Pályázat épületenergetikai felhívás a közép-magyarországi régió települési önkormányzatai számára” Megvalósítási helyszínek: 2628 Szob, Iskola utca 2. hrsz: 436 Általános Iskola 2628 Szob, Árpád utca 15. hrsz: 575. Idősek Otthona 2628 Szob, Iskola utca 1. hrsz: 438 „Meseház” épülete
Rossz minőségű járdák, utak,	Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése VP6-7.2.1-7.4.1.2-16
Elmaradott egészségügyi szolgáltatás	Egészség Fejlesztési Iroda létrehozása a szobi járásban VEKOP-7.2.2-17-2017-00013 projekt befejezés 2020. december 1
Elmaradott szolgáltatási, humán erőforrás	Top Plusz Humán erőforrás fejlesztés
Kereskedelmi egységek, és szolgáltatások hiánya	Magas színvonalú szolgáltatások fejlesztése/biztosítása
Szob a térség központja, problémás a közlekedés, a parkolás, elmaradott az infrastruktúra	Élhető és fenntartható kisvárosi környezet, minőségi közlekedés biztosítása
Helyi termelők, és a feldolgozó ipar nem alakult ki – gyümölcstermesztés hagyománya	Helyi termékek készítőinek támogatása
Elvándorlás megállítása, népességmegtartás	Fecskeházak építése
Szob turisztikai értékei nincsenek kiaknázva	Szob imázs kialakítása, munkahely teremtéssel

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

https://szob.hu/feltoltesek/2022/01/megalapozo_FVS_SZOB_01_24_munkakozi_tarsadalmisitasra.pdf

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szféra szereplői, az egyházak és az Önkormányzat együttműködés formái az elmúlt évek alatt alig változott, a kapcsolatrendszer továbbra is bizalmi viszonyra, a kölcsönös együttműködésre és az érdekek képviseletére épül. A sikeres partneri viszony alapvetően hozzájárul a helyi lakosság életminőségének javításához, a település fejlődéséhez.

Szobon számtalan civil, egyházi szervezet, önszerveződő közösség alakult ki az évek során:

Szobi Ifjúsági Grafikai Egylet, Dunakanyar Fúvós együttes, Danubius Táncegyüttes, Börzsöny Múzeum, Baráti Kör Közhasznú Egyesület, a Börzsöny Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület,

Szob Város Polgárőr Egyesület, Szobért - Szobiakért Közalapítvány, Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató, Nyugdíjas Klub,

Wichmann Tamás Vízi Sporttelep A fiatalabbak a kerékpározás, kajakozás, labdarúgás, kickboks, sakk sportklubokban található társaságra, vagy az unikálisnak számító postagalambászok egyesületében.

Gondoskodás Összefogással” szociális Alapszolgáltatási és Szakosított ellátásokat Biztosító Központ szobi

Szob Járási Család- és Gyermekjóléti Központ

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az egyházak az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából fontos szerepet töltenek be a településen, egyfajta önkormányzást támogató civil humán erőforrásként működnek. Az egyházaknak és az egyházközösségeknek a közösségteremtésben, az együttműködés erősítésében és a karitatív jellegű tevékenységekben jelentős a szerepük.

Az önkormányzati és a civil szféra együttműködése különösen az esélyegyenlőség területén meglehetősen fontos. A közszféra és a társadalom közötti párbeszéd különösen a legkiszolgáltatottabb helyzetűek számára jelenthet előnyöket. Az esélyegyenlőségi program megvalósítása során az erőforrások és a felelősség megosztása az önkormányzat és a civil társadalom szereplői között nagymértékben növelheti a helyi érdekeltek aktivitását, sőt az egyes szolgáltatások közös megteremtésére is lehetőséget teremt.

Együttműködő partnerek:

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Térség önkormányzatai

Egészségfejlesztési Iroda

Szob Város Önkormányzatának Képviselőtestülete irányítása alá tartozó költségvetési szervek az alábbiak:

Szobi Polgármesteri Hivatal

Szob Város Szakorvosi Rendelőintézet

Börzsöny Közérdekű Muzeális Gyűjtemény;

Napsugár Bölcsőde és Óvoda;

Érdy János Könyvtár és Információs Központ;

József Attila Művelődési Ház és Szabadidőközpont

Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

A szobi sportpálya az önkormányzat fenntartásában áll. A sportpályán 1 db futballpálya, 1 db kézilabda pálya, valamint a kiszolgáló építmények (öltöző, sportszer-raktár) kaptak helyet.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Szobi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulás 13 települése egy intézményben („Gondoskodás Összefogással” szociális Alapszolgáltatási és Szakosított ellátásokat Biztosító Központ gondoskodik jelenleg az idősek bentlakásos ellátásáról. A szobi tagintézményben 18 férőhely található.

A gyermeklóléti alapellátást a Szob Járás Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja a Szobi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulás 13 településén, Szob a gesztortelepülés

Duna-Ipoly Sportegyesülettel (a Magyar KajakKeni Szövetség tagszervezetével) kötött szerződést

Szobi Sport Club labdarúgó szakosztálya

A Szobi József Attila Művelődési Ház és Szabadidő Központ

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs nemzetiségi önkormányzat a városban.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az identitás erősítésében fontos szerepet játszanak a helyi programok, közösségi események, többek között a „Jánoskázás” (kulturális népszokást felelevenítő program Nepomuki Szent Jánoshoz kapcsolódva), a sportrendezvények (Panorámafutás, a BörzsönyRing), a térség legnagyobb kulturális rendezvénye, az Ipoly Feszt-et (melynek keretében kerül sor a Szobi városnapok megrendezésére). A helyi közösség szempontjából a gyereknapi, az adventi és farsangi programok, az idősek napja emelhető ki. Az utóbbi években a Szobnak egykor országos ismertséget hozó, mára megszűnt „szörp” tematikára új., évente megrendezésre kerülő esemény épül. A Duna menti kulturális örökség feltárására és hasznosítására fókuszál az Interreg programból finanszírozott DANURB+ projekt, melynek Szob is célterülete. A kulturális örökség kihasználása ma a településen messze elmarad a lehetőségektől: Szob világörökségi várományos Limes terület része, (az egykori római erőd), a Dunaparton található a jelenleg egyházi tulajdonban lévő, használaton kívüli, erősen leromlott állapotú Luczenbacher kastély, valamint a ma önkormányzati lakásoknak helyt adó egykori folyamőr laktanya épülete és az egyedi panorámát nyújtó, felújításra szoruló kálvária. A vasút- és ipartörténeti (bányászat, szobi szörp) múlt szintén fontos a város identitása szempontjából. A város önkormányzata kiemelt fontosságot tulajdonít a közösségépítő rendezvényeknek és ennek érdekében hozta létre még 2014-ben az ún. Közösségeket Támogató Alap-ot, ami a helyi kezdeményezésű projekteket támogatja. Az önkormányzat minden évben elkülönít költségvetésében 2 millió Ft-ot a helyi civil szervezetek támogatására. A civil szervezeteknek nagy szerepe van a fiatalok közösségi életének, helyhez való kötődésének erősítésében, illetve különösen az időskorú lakosság elmagányosodásának csökkentésében, az aktív időskor támogatásában. Fontos cél a jövőben a különböző közösségi csoportok és különösen a generációk közötti együttműködések erősítése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen viszonylag kevés vállalkozás, nagyobb részben szolgáltatást nyújtók működnek, saját lehetőségeikhez mérten vesznek részt az esélyegyenlőség megvalósulásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A munkanélküliek között túlnyomó többségben vannak az 50 feletti</p> <p>A lakásállomány 12,85 %-a komfort nélküli, félkomfortos, vagy szükséglakásként nyilvántartott.</p> <p>Növekszik az egészségügyi prevenció programok iránti igény</p>	<p>Munkalehetőségek felkutatása, információ megosztása az érintettekkel</p> <p>Támogatási lehetőségek feltérképezése</p> <p>Az egészségfejlesztési Iroda pályázati időn túli fenntartása</p>
Gyermekek	<p>Óvodai fejlesztő eszközök hiányosak, udvari fejlesztések és a csoportszobák fejlesztésre szorulnak</p> <p>Növekszik a díjkedvezményesen étkező gyermekek száma</p>	<p>Eszközök beszerzése, udvar és a csoportszobák fejlesztése</p> <p>A növekvő tendenciára történő felkészülés, költségvetési forrás biztosítása</p>
Nők	<p>A település óvodájának nyitva tartása nem igazodik az általános munkarendhez, beszámítva a szülők utazással töltött idejét is</p> <p>Atipikus munkavégzési lehetőségek hiánya</p> <p>A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is vezethet</p> <p>A nőket érintő kritikus betegségek a településen is jellemző</p> <p>A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása</p>	<p>Hosszabb nyitva tartás iránti igények felmérése, igény esetén a lehetőségek megvizsgálása</p> <p>Az atipikus munkavégzés népszerűsítése</p> <p>Szabadidős programok szervezése, „beszélgető-kör” fenntartása, igény szerinti módosítása</p> <p>Prevenációs, szűrővizsgálatok szervezése</p> <p>Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, tapasztalatcserére</p>

<p>Idősek</p>	<p>Az idősebb generáció munkalehetőségeinek szűkösége</p> <p>Idősotthoni elhelyezés iránti igények növekedése</p> <p>Generációk közötti szakadék</p>	<p>Az idősebb generációhoz tartozók foglalkoztatási előnyeinek népszerűsítése</p> <p>Új idősotthon kialakítása</p> <p>Fiatalabb generációhoz tartozók bevonása időseket célzó programokba</p>
<p>Fogyatékkal élők</p>	<p>Az autóbusz közlekedésben sem a fizikai sem az infokommunikációs akadálymentesítés nem biztosított</p> <p>Az információs és kommunikációs akadálymentesítés nem megoldott</p> <p>Nincs információ a fogyatékkal élők nehézségeiről, fogyatékoságuk típusáról</p>	<p>Kapcsolatfelvétel az autóbuszokat üzemeltető szolgáltatóval</p> <p>A középületek és a település honlapjának információs és kommunikációs akadálymentesítése</p> <p>Helyzetfelmérés készítése, a várható fejlesztési cél kitűzése</p>
<p><i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i></p>	<p>Három önkormányzat fenntartásában lévő intézmény energetikai mutatói rosszak</p> <p>fejlesztés az épület energiatudatos homlokzati felújítását, nyílászáróinak cseréjét, és tető szigetelését, fotovoltaikus napelemes rendszerrel megújuló energia hasznosítását tartalmazza.</p> <p>2021.03.30 vége</p> <p>Rossz minőségű járdák, utak</p> <p>Elmaradott egészségügyi szolgáltatás</p> <p>Elmaradott szolgáltatási, humán erőforrás</p> <p>Kereskedelmi egységek, és szolgáltatások hiánya</p> <p>Szob a térség központja, problémás a közlekedés, a parkolás, elmaradott az infrastruktúra</p>	<p>KEHOP-5.2.9-16-2017 Pályázat épületenergetikai felhívás a közép-magyarországi régió települési önkormányzatai számára”</p> <p>Megvalósítási helyszínek: 2628 Szob, Iskola utca 2. hrsz: 436 Általános Iskola 2628 Szob, Árpád utca 15. hrsz: 575. Idősek Otthona 2628 Szob, Iskola utca 1. hrsz: 438 „Meseház” épülete</p> <p>Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése</p> <p>VP6-7.2.1-7.4.1.2-16</p> <p>Egészség Fejlesztési Iroda létrehozása a szobi járásban</p> <p>VEKOP-7.2.2-17-2017-00013 projekt befejezés 2020. december 1</p> <p>Top Plusz Humán erőforrás fejlesztés</p> <p>Magas színvonalú szolgáltatások fejlesztése/biztosítása</p> <p>Élhető és fenntartható kisvárosi környezet, minőségi közlekedés biztosítása</p>

	<p>Helyi termelők, és a feldolgozó ipar nem alakult ki – gyümölcsstermesztés hagyománya</p> <p>Elvándorlás megállítása, népességmegtartás</p> <p>Szob turisztikai értékei nincsenek kiaknázva</p>	<p>Helyi termékek készítőinek támogatása</p> <p>Fecskeházak építése</p> <p>Szob imázs kialakítása, munkahely teremtéssel</p>
--	---	--

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközzel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	KEHOP-5.2.9-16-2017	Három önkormányzat fenntartásában lévő intézmény energetikai mutatói rosszak fejlesztés az épület energiatudatos homlokzati felújítását, nyílászáróinak cseréjét, és tető szigetelését, fotovoltaikus napelemes rendszerrel megújuló energia hasznosítását tartalmazza. 2021.03.30 vége	KEHOP-5.2.9-16-2017 Pályázat épületenergetikai felhívás a közép-magyarországi régió települési önkormányzatai számára” Megvalósítási helyszínek: 2628 Szob, Iskola utca 2. hrsz: 436 Általános Iskola 2628 Szob, Árpád utca 15. hrsz: 575. Idősek Otthona 2628 Szob, Iskola utca 1. hrsz: 438 „Mesház” épülete	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	épületenergetikai megvalósítás három intézményben	projekt menedzser	2031.03.30.	energetikai számla	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
2	VP6-7.2.1-7.4.1.2-16	Rossz minőségű járdák, utak,	Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	Közutak fejlesztése, járdák állapotának javítása	projekt menedzser	2026.06.30	karbantartott, felújított szakaszok hossza	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns

			munkagépek beszerzése VP6-7.2.1-7.4.1.2-16									
3	VEKOP-7.2.2-17-2017-00013	Elmaradott egészségügyi szolgáltatás	Egészség Fejlesztési Iroda létrehozása a szobi járásban VEKOP-7.2.2-17-2017-00013 projekt befejezés 2020. december 1	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	Egészség Fejlesztési Iroda létrehozása prevenció, betegellátás	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	betegek ellátásának száma, prevenciók akciók rendezése	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
4	Szob Plusz	Elmaradott szolgáltatási, humán erőforrás	Top Plusz Humán erőforrás fejlesztés	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	Humán erőforrás fejlesztés szolgáltatások színvonalának emelése	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2029.06.30	lakossági elégedettség mérés	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
5	Kereskedelmi szolgáltatás	Kereskedelmi egységek, és szolgáltatások hiánya	Magas színvonalú szolgáltatások fejlesztése/biztosítása	helyi rendelet	nem releváns	A kisváros miatt bizonyos szolgáltatók nem érzik a településen való megjelenésüket	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	szolgáltatók számának emelkedése, elégedettség	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
6	Haladj, parkolj!	Szob a térség központja, problémás a közlekedés, a parkolás, elmaradott az infrastruktúra	Élhető és fenntartható kisvárosi környezet, minőségi közlekedés biztosítása	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	Megszűnnek a parkolási és közlekedési anomáliák	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	parkolási, közlekedési anomáliák megszűnnek	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
7	Szobi trendi	Helyi termelők, és a feldolgozó ipar nem alakult ki – gyümölcsstermesztés hagyománya	Helyi termékek készítőinek támogatása	helyi rendelet	nem releváns	Helyi termelők keresése, bevonása a programba	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	helyi termelők száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
8	Fecskeház	Elvándorlás megállítása, népességmegtartás	Fecskeházak építése	pályázati dokumentáció, helyi rendelet	nem releváns	Fiatalok letelepedésének segítése garzonház, felújításra szoruló ingatlanokból	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	beköltöző családok száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
9	Idegenforgalom	Szob turisztikai értékei nincsenek kiaknázva	Szob imázs kialakítása, munkahely teremtéssel	Turizmussal munkahely teremtése munka anyag	nem releváns	Város vonzóvá tétele munkaadók, és ideköltözők részére	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Idegenforgalom, munkahelyek száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkavállalás segítése	A munkanélküliek között túlnyomó többségben vannak az 50 felettiek	Az idősebb korosztályhoz tartozók munkához segítése	Családsegítő szakmai anyag	nem releváns	Munkalehetőségek felkutatása, információ megosztása az érintettekkel	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Az idősebb korosztályhoz tartozó munkanélküliek száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Lakhatási körülmények javítása	A lakásállomány 12,85 %-a komfort nélküli, félkomfortos, vagy szükséglakásként nyilvántartott.	Támogatási lehetőségek feltérképezése.	helyi rendelet	nem releváns	Komfort fokozat javítását célzó támogatási lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Komfort nélküli, félkomfortos , vagy szükséglakások száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Előzzük meg a betegségeket!	Növekszik az egészségügyi prevenciós programok iránti igény.	Az egészségfejlesztési Iroda pályázati időn túli fenntartása.	helyi rendelet	nem releváns	Az Egészségfejlesztési Iroda pályázati időn túli fenntartása	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Megbetegedések száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Labirintus	Óvodai fejlesztő eszközök hiányosak, udvari fejlesztések és a csoportszobák fejlesztésre szorulnak	Eszközök beszerzése, udvar és a csoportszobák fejlesztése.	helyi rendelet, pályázati dokumentáció	nem releváns	Az óvodai fejlesztésekre eszközökre, udvari játékokra, és csoportszobák fejlesztésére program kidolgozása	Óvoda vezető	2026.06.30	Az eszközöket igénybe vevő gyermekek száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Lakjon jól minden gyermek!	Növekszik a díjkedvezményesen étkező gyermekek száma.	A növekvő tendenciára történő felkészülés, költségvetési forrás biztosítása	helyi rendelet	nem releváns	Gyermekszegénység következtében, illetve az emelkedő árak miatt több család nem tudja fizetni gyermeke intézményi étkezését	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Kedvezményeket igénybe vevők száma	pénzügyi, humán, technikai	folyamatos	nem releváns

3												
...												
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nyitni (kék)	A település óvodájának nyitva tartása nem igazodik az általános munkarendhez, beszámítva a szülők utazással töltött idejét is.	A dolgozó szülők igényeinek kielégítése	Óvodai működési engedély	nem releváns	Hosszabb nyitva tartás iránti igények felmérése, igény esetén a lehetőségek megvizsgálása	Óvoda vezető	2026.06.30	Igénybe vevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Dolgozzunk másképp!	Atipikus munkavégzési lehetőségek hiánya.	Az atipikus munkavégzés népszerűsítése.	nem releváns	nem releváns	A munkáltatók ösztönzése a munkavégzések folyamatának átgondolása,	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Az atipikus munkalehetőségek száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Anya egészsége	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota romolhat, hanem családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, „beszélgető-kör” fenntartása, igény szerinti módosítása	nem releváns	nem releváns	Mentálhigiénés szakemberek meghívása, előadások	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
4	nem releváns	A nőket érintő kritikus betegségek a településen is jellemző	Prevenációs, szűrővizsgálatok szervezése	Egészség terv	nem releváns	Szűrővizsgálatok szervezése	Háziorvos asszisztens, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
5	Család Klub	A szülői minták és attitűdök rossz alkalmazása	Szülőklubok szervezése szemléletformálásra, tapasztalatcserére	nem releváns	nem releváns	Szülői attitűdök formálása segítséggel	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat, védőnő	2026.06.30	Programban résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	A tudás és a tapasztalat hasznosítása	Az idősebb generáció munkalehetőségeinek szűkössége.	Az idősebb generációhoz tartozók foglalkoztatási előnyeinek növelése.	nem releváns	nem releváns	Az idősebb generációhoz tartozók foglalkoztatási előnyeinek népszerűsítése	Családsegítő Szolgálat	2026.06.30	Az idősebb generáció munkalehetőségei	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Legyen több férőhely az időszobákban	Időszobai elhelyezés iránti igények növekedése.	Új időszoba kialakítása.	Szakmai program	nem releváns	Új időszoba kialakítása	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Időszobai férőhelyek száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Híd generációk között	Generációk közötti szakadék.	Fiatalabb generációhoz tartozók bevonása időseket célzó programokba.	Művelődési ház és Könyvtár éves programja	nem releváns	Generációk közötti tudásátadás	Művelődési ház vezetője	2026.06.30	Programok száma, és azokon résztvevők száma	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
...												
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Egyenlő esélyt a közlekedésben	Az autóbussz közlekedésben sem a fizikai sem az infokommunikációs akadálymentesítés nem biztosított.	Kapcsolatfelvétel az autóbusszokat üzemeltető szolgáltatóval.	Fejlesztési terv	nem releváns	A fogyatékkal élők közlekedésbeli nehézségeik, hátrányaik csökkentése	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Akadálymentes autóbusszjárat gyakorisága	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
2	Akadálymentesítés	Az információs és kommunikációs akadálymentesítés nem megoldott.	A középületek és a település honlapjának információs és kommunikációs akadálymentesítése.	Rendeletek, helyi szabályozási dokumentum	nem releváns	Nem csak a mozgásában korlátozottak fogyatékkal élők, az ő esélyeket is biztosítani szükséges	Szob Önkormányzat képviselő testülete	2026.06.30	Akadálymentesített terület száma/mértéke	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
3	Van vagy nincs?	Nincs információ a fogyatékkal élők nehézségeiről, fogyatékossguk típusáról	Helyzetfelmérés készítése, a várható fejlesztési cél kitűzése	Helyi stratégiai dokumentumok	nem releváns	Fejlesztések miatt adatok szükségesek a fogyatékossgajáról	Körzeti orvos, védőnő	2026.06.30	Felmérés statisztikája	Humán, pénzügyi, technikai	folyamatos	nem releváns
...												

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

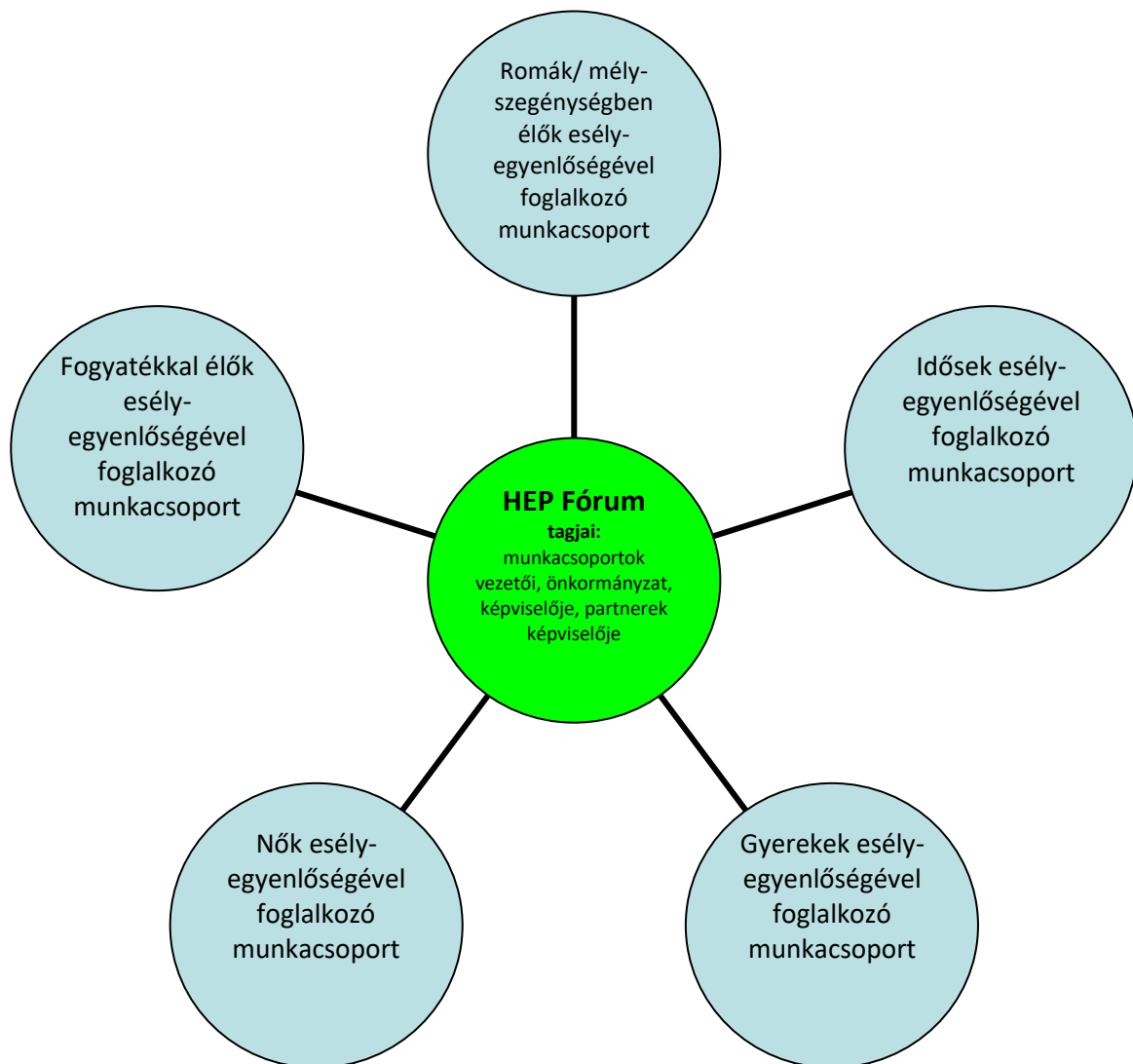
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szob város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szob város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Szob, 2024.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA